

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simenon_Georges-Maigret_a_Dlouhe_Bidlo.pdb

PDB Name: Maigret a Dlouhé Bidlo
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges SIMENON
Maigret a Dlouhé Bidlo

Z francouzského originálu
Maigret et la Grande Perche
(Presses de la Cité, 1951)
přeložil Jiří Pechar.
Vydal ODEON,
nakladatelství krásné literatury a umění, n. p.
jako svou 3398. publikaci
v redakci krásné literatury.
Praha 1976
Vydání třetí.

© by Georges Simenon, 1951

Translation © Jiří Pechar

/ KAPITOLA PRVNÍ

v níž se Maigret setká se starou známou, která skončila po svém, a kde je řeč o Smutném Fredovi a o pravděpodobném objevu jisté tělesné schránky /

Na lístku, který kancelářský sluha předložil návštěvníci k vyplnění a který teď podával Maigretovi, bylo napsáno doslova toto:

Ernestina, řečená Dlouhé Bidlo (dříve Micouová, t. č. Jussiaumová), kterou jste zatkl před sedmnácti lety v Měsíční ulici a která se vysvlékla do naha, aby vás navztekala, dovoluje si prosit o naléhavý rozhovor v záležitosti svrchované důležitosti.

Maigret pohlédl po očku na starého Josefa, aby zjistil, jestli si lístek přečetl, ale bělovlasý sluha nehnul ani brvou. Byl toho rána ve všech kancelářích KP – kriminální policie – asi jediný, kdo nebyl v košili, a komisař si poprvé po tolika letech položil otázku, co je to za perverzitu, že na tomhle muži takměř ctihodněm chtějí, aby nosil na krku těžký řetěz s obrovskou medailí.

Jsou už takové dny, kdy si člověk klade pošetilé otázky. Snad to bylo tím vedrem. Možná také tím, že to prázdninové ovzduší nepřipouštělo, aby se věci braly moc vážně. Okna byla otevřená dokořán a v kanceláři, kde Maigret sledoval očima vosu, kroužící kolem a narážející o strop pokaždé na též místě, se ve vzduchu chvěl šum Paříže. Dobrá polovina inspektorů byla u moře nebo na venkově. Lucas měl na hlavě panama, které na jeho lebce vypadalo jako indiánská chýše nebo jako stínidlo. Ředitel KP odejel předcházejícího dne jako každým rokem do Pyrenejí.

„Opilá?“ zeptal se Maigret sluhy.

„Myslím že ne, pane Maigrete.“

Některým ženám se totiž stává, když se napijí trochu přes míru, že pocítí ují potřebu jít se svěřovat policii.

„Nervózní?“

„Zeptala se mě, jestli to bude dlouho trvat, a já jsem jí odpověděl, že ani nevím, jestli ji přijmete. Posadila se v rohu čekárny a začala číst noviny.“

Maigret se nepamatoval ani na jméno Micouová, ani na jméno Jussiaumová, ani na přezdívkou Dlouhé Bidlo, ale uchoval si přesnou vzpomínku na Měsíční ulici, na jeden den, stejně horký jako dnešní, kdy se podrážky zabořují do změkklého asfaltu, který naplňuje Paříž svým pachem.

Bylo to poblíž Svatodivíšské brány, malá ulička s pochybnými hotely a s krámkou, kde prodávají oplatky a čerstvé vafle. Tenkrát ještě nebyl komisařem. Ženy chodily v té době v rovných šatech a s krátce zastřiženými vlasy. Aby o té holce sehnal informace, musel vejít do dvou nebo tří hospod a náhodou přitom pil pernody. Ještě skoro cítil jejich vůni, zrovna tak jako pach zapocených podpaží a nohou, který naplňoval ten malý hotel. Pokoj byl ve třetím nebo ve čtvrtém patře. Zmýlil se napřed ve dveřích a octl se tvář v tvář nějakému černochovi, který seděl na posteli a hrál na harmoniku, nejspíš nějaký muzikant z tančírny. Černoch se nenechal vyvést z konceptu a jenom mu bradou ukázal na sousední dveře.

„Dál!“

Křaplavý hlas. Hlas někoho, kdo moc pil nebo moc kouřil. U okna, které vedlo do dvora, spatřil pak vysoké děvče v blankytném županu, které si zrovna opékalo na plynovém vařiči kotletu.

Byla stejně vysoká jako Maigret, možná vyšší. Prohlédla si ho od hlavy k patě, bez jakéhokoli vzrušení; a hned řekla: „Vy jste od policajtů?“

Náprsní tašku a bankovky našel nahoře na zrcadlové skříni a ona ani nehnula brvou.

„To čmajzla kolegyně.“

„Jaká kolegyně?“

„Nevím, jak se jmenuje. Říká se jí Lulu.“

„Kde je?“

„Hleďte ji. To je vaše povolání.“

„Oblečte se a pojdte se mnou.“

Šlo jenom o krádež, ale na nábřeží tomu přikládali určitou důležitost, ani ne tak kvůli výši částky, i když šlo o hezkou sumičku, jako proto, že šlo o jednoho charenteského velkoobchodníka s dobyt看em; který už apeloval na svého poslance.

„Kvůli vám tu kotletu nezhodím!“

V maličkém pokojíku byla jen jediná židle. Zůstal stát, zatímco holka jedla, hezky beze spěchu, a vůbec si ho nevšímal, jako by pro ni ani neexistoval.

Mohlo jí v té době být nějakých dvacet. Byla bledá, s bezbarvými očima a s dlouhým kostnatým obličejem. Pak se koukal na to, jak si šťára v zubech sirkou a nalévá do hrnku vařící vodu na kávu.

„Žádal jsem vás, abyste se oblékla.“

Bylo mu horko. Pach hotelu v něm vyvolával pocit nevolnosti. Uhádla snad, že je mu nepříjemně?

Klidně si svlékla župan, košili a kalhoty a nahá jako Eva si zapálila cigaretu a šla se natáhnout na rozestlanou postel.

„Čekám!“ řekl netrpělivě a snažil se koukat jinam.

„Já taky.“

„Mám zatykač.“

„No dobrá, tak mě zatkněte!“

„Oblečte se a pojdte se mnou.“

„Je mi takhle docela dobře.“

Situace byla komická. Zachovávala nehybný klid, jen v bezbarvých očích jí to hrálo ironickým výsměchem.

„Říkáte, že mě zatýkáte. No prosím. Ale nesmíte na mně chtít, abych vám navíc ještě pomáhala. Jsem doma. Je horko, mám právo být nahá. Jestli teďka stojíte na tom, abych s váma šla tak, jak jsem, nic proti tomu nemám.“

Opakoval nejméně desetkrát:

„Oblečte se!“

A snad to bylo tím, že měla tak bledou kůži, snad tou špinou kolem, ale měl dojem, že nikdy neviděl ženu tak nahou, jako byla tahle. Marně jí hodil šaty na postel, marně jí vyhrožoval a pak to zkoušel s přemlouváním.

Nakonec sešel dolů, aby zavolal dva strážníky, a byl z toho groteskní výjev. Museli holku násilím zabalit do deky a odnést ji úzkým schodištěm jako balík, a jak šli kolem, všechny dveře se otvíraly.

Od té doby ji neviděl. Nikdy už o ní neuslyšel.

„Pošlete ji sem,“ povzdechl.

Poznal ji okamžitě. Zdálo se mu, že se vůbec nezměnila. Měl před sebou tentýž dlouhý bledý obličej, tytéž bezbarvé oči a široká, přespříliš nalíčená ústa, která vypadala jako krvácející rána. V jejím pohledu se setkal znovu s tou klidnou ironií lidí, kteří už toho tolik viděli, že v jejich očích už nic nemá žádnou důležitost.

Na sobě měla slušné šaty, na hlavě světlý slaměný klobouk a navlékla si rukavice.

„Ještě se na mě zlobíte?“

Bez odpovědi zatáhl z dýmky.

„Můžu se posadit? Věděla jsem, že jste povýšil, a právě proto jsem ostatně už neměla příležitost, abych se s váma setkala. Můžu si zakouřit?“

Vytáhla z kabelky cigaretu a zapálila si.

„Abych vám to řekla rovnou, bez výčitky, tak tenkrát jsem měla pravdu já. Vyfásla jsem rok, který jsem si nezasloužila.

Ta Lulu, kterou jste se nenamáhali najít, doopravdy existovala. Byly jsme spolu, když jsme potkaly toho prachatýho tlust'ocha. Odvedl si nás obě dvě, ale když mě omakal, tak mě požádal, abych odprejskla, protože z hubených ženských je mu prej nanic; čekala jsem na chodbě a tam mi potom Lulu o hodinu později strčila náprsní tašku, abych ji někde ulila.“

„Co se s ní stalo?“

„Před pěti lety měla na jihu malou restauraci. Chtěla jsem vám jenom ukázat, že mejlit se může každý.“

„To jste přišla kvůli tomu?“

„Ne. Přišla jsem si s vámi promluvit o Alfrédovi. Kdyby věděl, že jsem tady, tak by zase prohlašoval, že jsem trulant.

Byla bych se mohla obrátit na inspektora Boissiera, ten ho zná dobře.“

„Kdo je to Alfréd?“

„Můj manžel. Je skutečně mým manželem, jsme oddaní na radnici a dokonce i v kostele, protože on je věřící. Inspektor Boissier ho dvakrát nebo třikrát zatknul, jednou přitom Alfréd vyfáslul pět let ve Fresnes.“

Její hlas zněl skoro chraplavě.

„Jméno Jussiaume vám možná nic neříká, ale až vám povím jeho přezdívkou, tak budete určitě vědět, o koho běží, psalo se o něm často v novinách. Smutný Alfréd.“

„Nedobytné pokladny?“

„Ano.“

„Vy jste se pohádali?“

„Ne. Nepřišla jsem kvůli tomu, co vy myslíte. Na to já nejsem. Tak Alfréda znáte?“

Maigret ho nikdy neviděl, nebo přesněji řečeno jenom ho zahlédl na chodbě, kde kasař čekal, až ho Boissier bude vyslýchat. Mlhavě si vzpomínal na slaboučkého človíčka s neklidnými očima, jehož šaty se zdály příliš velké pro to hubené tělo.

„Nemáme na něj zřejmě stejnej názor,“ řekla. „Je to chudák. Je zajímavější, než si myslíte. Já s ním žiju už hnedle dvanáct let a pomalu se v něm už vyznám.“

„Kde je?“

„Přijdu k tomu, nemějte strach. Kde je, nevím, ale dostal se nechtěně do šlamastiky, a právě proto jsem tady. Jenom by bylo potřeba, abyste měl ke mně důvěru, a já chápu, že je to trochu velkej požadavek.“

Zvědavě ji pozoroval, protože hovořila s poutavou prostotou. Nepřetvařovala se, nepokoušela se na něj udělat dojem. Jestliže jí to trochu trvalo, než se dostala k jádru věci, bylo to opravdu tím, že to, co potřebovala povědět, nebylo nic jednoduchého.

Přeše všechno ale zůstávala mezi ní a jím jistá hranice, a právě tuto hranici se snažila překonat, aby si nedělal falešné představy.

O Smutném Alfrédovi, s kterým nepřišel nikdy osobně do styku, věděl Maigret skoro jen to, co slyšel kolem sebe. Byla to skoro slavná osobnost a noviny mu věnovaly velkou pozornost, protože to byla postava velmi pitoreskní. Pracoval dlouho pro firmu Planchart, výroba nedobytných pokladen, a byl jedním z jejích nejlepších odborníků. Už tenkrát to byl zasmušilý a uzavřený, neduživý hoch, který míval v pravidelných intervalech záchvaty padoucnice. Boissier by Maigreta mohl bezpochyby informovat, za jakých okolností od firmy Planchart odešel.

Ať tak či tak, místo aby nedobytné pokladny instaloval, začal je vylupovat.

„Když jste se s ním setkala, tak ještě pravidelně pracoval?“

„Samozřejmě že ne. Já jsem ho na špatnou cestu nepřivedla, jestli máte tohle na mysli. Melouchařil, občas nastoupil místo u nějakýho zámečnicka, ale brzy jsem poznala, jak se věci mají.“

„Nemyslíte, že byste měla zajít spíš za Boissierem?“

„Ten má na starosti vloupání, že? Ale vraždama se zabýváte vy.“

„Alfréd někoho zabil?“

„Poslouchejte, pane komisaři, myslím, že by to bylo rychlejší, kdybyste mě nechal mluvit. Ať je Alfréd, čím je, ale nezabil by ani za všechno zlato na světě. Vypadá to hloupě, když se to řekne o člověku, jako je on, ale je to hrozně citlivý člověk, kterej se rozpláče pro každou maličkost. Mohla bych o tom povídat! Někdo vám řekne, že je to bačkora. Možná zrovna proto, že je takovýhle, tak jsem se do něj zamilovala.“

A klidně se na něj podívala. Nijak poslední slovo nezdůraznila, ale pronesla je přece jen s jistou hrdostí.

„Kdyby lidi znali všechno, co se děje v jeho hlavě, tak by se náramně divili. Ale na tom nesejde. Pro vás je to prostě zloděj. Jednou se nechal chytit a vyfánsnul pět let v base. Nevynechala jsem jedinej návštěvní den a na celou tu dobu jsem se musela vrátit k svému řemeslu, i když jsem s tím měla mrzutosti, protože jsem nebyla v seznamu a tenkrát to ještě muselo bejt.“

Doufá pořád, že se mu jednou povede udělat velkou kasu a že se budeme moct odstěhovat někam na venkov. Je to jeho sen už od malička.“

„Kde bydlíte?“

„Na Jemmapeském nábřeží, zrovna naproti Martinskýmu jezu. Dovedete si to asi tak představit, ne? Máme dva pokoje nahoře a pod náma je taková zeleně natřená hospůdka, to je moc šikovný kvůli telefonu.“

„V téhle chvíli je Alfréd tam?“

„Ne. Už jsem vám řekla, kde je, a můžete mi věřit. Udělal kasu, ne dneska v noci, ale tu noc předtím.“

„A utekl?“

„Počkejte, pane komisaři! Hned uvidíte, že to, co vám tu vykládám, je důležitý. Znáte ty lidi, co si kupují losy při každým tahu státní loterie, že? Jsou taky takoví, že radši nejedí, jen aby si je mohli koupit, protože si představují, že za pár dní budou bohatý. No a u Alfréda je to zrovna to samý. V Paříži je pár tuctů nedobytných pokladen, který on instaloval a který zná jako své boty. Když si někdo koupí nedobytnou pokladnu, tak většinou proto, aby do ní zavřel peníze nebo šperky.“

„Doufá pořád, že padne na obrovskou hromadu peněz?“

„No právě.“

Pokrčila rameny, jako kdyby hovořila o neškodné zálibě nějakého dítěte. Pak dodala:

„Nemá štěstí. Většinou padne na cenný papíry, který se nedají prodat, nebo na akcie. Jenom jednou tam byla opravdu pořádná suma, která by mu dovolila prožít zbytek života hezky v klidu, a to ho zrovna Boissier zatkl.“

„Vy jste byla s ním? Dělal jste mu zeď?“

„Ne. To nikdy nechtěl. Ze začátku mi vždycky říkal, že se chystá na nějakou práci, a já jsem si to už zařídila, abych byla někde poblíž. Když si toho všim, přestal se mi svěřovat.“

„Ze strachu, že by vás chytili?“

„Snad. Pravděpodobně taky z pověřivosti. Víte, i když žijeme spolu, je to samotář a občas neřekne jediný slovo třeba celejch osmačtyřicet hodin. Když vidím, že odjíždí večer na kole, tak vím co to znamená.“

Maigret se na tenhle detail pamatoval. V novinách o něm psali jako o Alfrédu Jussiaumovi, kasaři na velocipédu.

„To je taky takovej jeho nápad. Tvrdí, že v noci není člověk na kole nikomu nápadnej, zvlášť když má přes rameno

pověšenou bedýnku s nářadím. Pokládají ho za dělníka, kterej jede do práce. Vidíte, že s váma mluvím jako s přítelem.“ Maigret se pořád ještě v duchu ptal, co ji vlastně k němu do kanceláře přivedlo, a když vzala další cigaretu, přidržel ji rozškrtnutou zápalku.

„Dneska máme čtvrtek. V noci z úterý na středu Alfréd odjel, aby udělal kasu.“

„On vám o tom řekl?“

„Už několik nocí odcházel vždycky ve stejnou hodinu, a to je neklamný znamení. Než se vloupá do nějakýho domu nebo do nějaký kanceláře, stráví někdy celý týden tím, že to tam pozoruje, aby poznal zvyky lidí.“

„A aby se ujistil, že v místnostech nikdo nebude?“

„Ne. To je mu fuk. Myslím si dokonce, že radši pracuje tam, kde někdo je, než na nějakým prázdným místě. Je to člověk, kterej se dovede pohybovat bez hluku. Stokrát se v noci stalo, že si přišel lehnout vedle mě, a já jsem si vůbec nevšimla, že se vrátil.“

„Vy víte, kde pracoval tu předminulou noc?“

„Vím jediné to, že to bylo v Neuilly. A i to jsem se dověděla jenom náhodou. Den předtím mi vyprávěl, když se vrátil, že na něm policie chtěla papíry a že ho zřejmě pokládali za nějakýho syčáka, protože ho zastavili v Bouloňským lesíku na místě, kam ženský obvykle choděj na holandu.“

„Kde to bylo?“ zeptala jsem se ho.

„Za Zoobotanickou zahradou. Vracel jsem se z Neuilly.“

Především večer si tedy vzal s sebou bedýnku s nářadím a já jsem pochopila, že jde pracovat.“

„Nepil?“

„Nikdy nepije ani nekouří. Nesnes by to. Žije v ustavičným strachu ze záchvatu a je mu děsně hanba, když ho chytí někde uprostřed ulice a kolem něj je hned plno lidí a rozlítostňují se nad jeho osudem. Než odjel, tak mi řekl:

„Myslím, že tentokrát se opravdu odstěhuju na venkov.““

Maigret si začal dělat poznámky a mechanicky je obkresloval arabeskami.

„V kolik hodin odejel z Jemmapeského nábřeží?“

„K jedenáctý večer, jako předcházející dny.“

„Do Neuilly tedy zřejmě dojel kolem půlnoci.“

„Pravděpodobně. Rychle nikdy nejezdil, ale v tuhle dobu stejně bývá všude na ulici volno.“

„Kdy jste ho zase uviděla?“

„Neuviděla jsem ho.“

„Takže si myslíte, že se mu něco přihodilo?“

„Telefonoval mi.“

„Kdy?“

„V pět ráno. Nespala jsem. Byla jsem neklidná. On se pořád bojí, aby nedostal záchvat někde na ulici, a já si zase myslím, že by ho to mohlo chytit třeba v plný práci, chápete? Zaslechla jsem, jak dole v hospodě zvoní telefon. Náš pokoj je zrovna nad ním. Ty lidi z hospody ještě nebyli vzhůru. Vytušila jsem, že je to pro mě, seběhla jsem dolů a podle hlasu jsem hned pochopila, že došlo k nějakému maléru. Mluvil potichu.

„To seš ty?“

„Ano.“

„Jsi sama?“

„Ano. Kde jsi?“

„V jedný kavárničce u Severního nádraží. Poslouchej, Týno (říká mi vždycky Týno), nedá se nic dělat, budu muset na nějaký čas zmizet.“

„Viděli tě?“

„O to nejde. Nevím. Nějaký člověk mě viděl, to ano, ale nejsem si moc jistý, že byl od policie.“

„Peníze máš?“

„Ne. Stalo se něco, ještě než jsem to dodělal.“

„Co se stalo?“

„Zabíjel jsem se zámek a přitom jsem náhodou posvítíl lampičkou do kouta místnosti a uviděl jsem nějaký obličej. Myslel jsem si, že někdo nehlučně vešel a že se na mě dívá. Pak jsem si všim, že ty oči jsou mrtvý.““

Pohlédla na Maigreta.

„Jsem si jistá, že mi nelhal. Kdyby zabil on, tak by mi to byl přiznal. A nemám chuť vyprávět vám nějaký báchorky. Cítila jsem, že se na druhým konci drátu jen tak tak drží, aby neomdlel. Smrt mu nahání takovej strach...“

„Kdo to byl?“

„To nevím. Moc mi toho nevysvětlil. Pořád chtěl honem zase zavěsit. Měl strach, aby ho někdo nezaslech. Oznámil mi, že za čtvrt hodiny nasedne do vlaku...“

„Do Belgie?“

„Pravděpodobně, protože byl blízko Severního nádraží. Dívala jsem se do jízdniho řádu. Nějaký vlak jede v pět hodin pětáctýřicet.“

„Z které kavárny telefonoval, to taky nevíte?“

„Včera jsem to tam zchodila a tu a tam jsem se ptala, ale bez výsledku. Pokládali mě zřejmě za žárlivou manželku a nechtěli mi odpovídat.“

„Celkem vzato, řekl vám všeho všudy jen to, že v místnosti, kde pracoval, byl nějaký mrtvý člověk?“

„Podařilo se mi z něj dostat ještě další věci. Řek taky, že to byla žena, že měla prsa plný krve a že v ruce držela telefonní sluchátko.“

„To je všechno?“

„Ne. Ve chvíli, kdy se chtěl dát na útěk – a dovedu si představit, v jakým byl stavu! – před těma mřížovějma vratama zastavilo auto...“

„Mluvil o mřížových vratech?“

„Ano. Vzpomínám si na to slovo, protože mi bylo nápadný. Někdo vystoupil a zamířil ke dveřím. Zatímco ten člověk vešel do chodby, Alfréd vylezl z domu oknem.“

„A jeho nářadí?“

„Nechal ho tam. Vyříz okenní tabulku, aby se dostal dovnitř. Tím jsem si jistá, protože to je jeho zvyk. Myslím, že by to udělal, i kdyby byly dveře dokořán, protože má takový kapánek pedantický návyky, nebo je možná tak pověřčivej.“

„Tak ho tedy nikdo neviděl?“

„Viděl. Ve chvíli, kdy přecházel zahradu...“

„O zahradě taky mluvil?“

„Já jsem si to nevymyslela. Říkám, že ve chvíli, kdy přecházel zahradu, někdo vykouk z okna a namířil na něj baterkou, pravděpodobně zrovna Alfrédovou baterkou, kterou tam nechal ležet. Ten naskočil na kolo a ujel, ani se neobrátil a jel až k Seině, nevím už přesně kam, a hodil kolo do vody, protože měl strach, aby ho podle něj nepoznali. Neodvažoval se vrátit. Došel pěšky na Severní nádraží a zatelefonoval mi, ale prosil mě, abych nic neříkala. Domlouvala jsem mu, aby neodjížděl. Pokoušela jsem se přivést ho k rozumu. Nakonec mi slíbil, že mi napíše poste restante a oznámí mi, kde bude, abych za ním přijela.“

„Ještě nenapsal?“

„Dopis neměl ještě čas dojít. Stavila jsem se na poště dnes ráno. Už čtyřicet hodin pořád uvažuju. Koupila jsem si všechny noviny, protože jsem si pořád myslela, že budou psát o nějaký zavražděný ženě.“

Maigret zvedl sluchátko a zavolal policejní komisařství v Neuilly.

„Haló, tady KP. Neměli jste tam žádnou vraždu za posledních čtyřadvacet hodin?“

„Okamžik. Předám vám sekretáře. Já jsem jenom ordonance.“ Maigret se dlouho vyptával.

„Žádná mrtvola v ulici? Žádný noční poplach? Nevylovili nějaké tělo v Seině?“

„Naprosto nic, pane Maigrete.“

„Nikdo nehlásil nějaký výstřel?“

„Nikdo.“

Ernestina Dlouhé Bidlo čekala trpělivě, s rukama sepjatýma na své kabelce jako osoba, která je někde na návštěvě.

„Chápete, proč jsem za váma přišla?“

„Myslím, že ano.“

„Především jsem si myslela, že policie Alfréda možná viděla, a v tom případě by ho už jen to kolo stačilo prozradit. Pak je tu to nářadí, co tam nechal. Protože ujel za hranice, nebudou jeho povídání věřit. A... v Belgii nebo v Holandsku není o nic bezpečnější než v Paříži. Je mi milejší vidět ho v kriminále kvůli pokusu o loupež, i když by to mělo stát dalších pět let, než vidět ho obviněného z vraždy.“

„Mrzuté je,“ odpověděl Maigret, „že tu není mrtvola.“

„Vy si myslíte, že si to vymyslí, nebo že si to vymyšlí já?“

Neodpověděl.

„Dům, kde tu noc pracoval, snadno najdete. Neměla bych vám to asi vyzrazovat, ale jsem přesvědčená, že na to tak jako tak připadnete sám. Jde určitě o nějakou nedobytnou pokladnu, kterou sám instaloval. U Planchartů jistě mají nějaký seznam svých zákazníků. Tak moc jich v Neuilly nebude, co si koupili před nějakějma přinejmenším sedmnácti letama nedobytnou pokladnu.“

„Neměl Alfréd kromě vás nějakou milenkou?“

„No dobrá! Tohle jsem taky předvíдалa. Nejsem žárlivá, a i kdybych byla, nepřišla bych vám vyprávět nějaký nesmysl, abych se pomstila – jestli vám náhodou tohle straší v hlavě. Nemá žádnou milenkou, protože po tom, chuděra, vůbec ani netouží. Kdyby o to stál, sehnala bych mu jich sama tolik, kolik by jen chtěl.“

„Proč?“

„Protože život stejně není žádná legrace.“

„Peníze máte?“

„Ne.“

„Co budete dělat?“

„Já už si nějak pomůžu, to víte sám. Jsem tady jen proto, aby se zjistilo, že Fred nikoho nezabil.“

„Ukázala byste mi jeho dopis, kdyby vám napsal?“

„Budete ho číst dřív než já. Teďka, když víte, že mi má psát poste restante, dáte hlídat všechny pošty v Paříži.“

Zapomínáte, že nejsem dnešní.“

Zvedla se v celé výšce; měřila ho pohledem, jak tu tak seděl za psacím stolem.

„Jestli je pravda všechno, co se o vás vypráví, tak je přece jenom naděje, že mi uvěříte.“

„Proč?“

„Protože jinak byste byl pitomec. No a vy pitomec nejste. Zatelefonujete k Planchartovým?“

„Ano.“

„Dáte mi vědět, když něco zjistíte?“

Bez odpovědi se na ni zadíval a uvědomil si, že nemůže zabránit, aby mu na rtech nezahrál pobavený úsměv.

„Jak budete chtít,“ povzdechla. „Mohla bych vám pomoci; i když toho víte hodně, jsou věci, který lidi jako my chápou líp než vy.“

Toto „my“ znamenalo zřejmě svět pro sebe, ten, v kterém Ernestina Dlouhé Bidlo žila, svět na druhé straně barikády. „Jestli inspektor Boissier není na dovolené, jsem si jistá, že vám to, co jsem řekla o Alfrédovi, potvrdí.“ „Není na dovolené. Odjede zítra.“

Otevřela kabelku a vytáhla z ní kousek papírku.

„Nechám vám tu číslo telefonu do hospody u nás dole. Jestli náhodou budete potřebovat za mnou zajít, nemusíte mít strach, že se svlíknu. Teď si radši nechávám šaty na sobě.“

Řekla to s nádechem hořkosti v hlase, ale nijak upřílišněným. Vzápětí se sama sobě ušklíbala:

„Je to tak pro všechny lepší!“

A teprve když už za sebou zavřela dveře, Maigret si uvědomil, že jí docela přirozeně stiskl ruku, kterou mu podala. Vosa pořád ještě bzučivě kroužila u samého stropu, jako by hledala východ a neměla ani tušení o dokořán otevřených oknech. Paní Maigretová dnes ráno oznámila, že bude mít cestu přes květinový trh, a požádala ho, aby ji tam vyhledal, jestli bude v poledne volný. Teď bylo poledne. Zaváhal a vyklonil se z okna, odkud bylo vidět za zábradlím nábřeží skvrny živých barev.

Pak zvedl s povzdechem sluchátko.

„Požádejte Boissiera, aby přišel za mnou.“

Od toho prapodivného dobrodružství v Měsíční ulici uplynulo už sedmáct let a Maigret byl teď významnou osobností, stojící v čele brigády vyšetřující vraždy. Hlavou mu bleskl legrační nápad, přání skoro dětinské. Zvedl sluchátko znovu.

„Dejte mi kavárnu U Dauphina, prosím.“

Ve chvíli, kdy se dveře otevřely a v nich se objevil Boissier, říkal zrovna:

„Přineste mi nahoru jeden pernod...“

Podíval se na inspektora, který měl na košili v podpaždích široké propoceně kruhy, a opravil se:

„Radši dva. Dva pernody. Děkuji.“

Boissierovi, který byl z Provence, se namodralé kníry zachvěly spokojeností; osušuje si obličej, posadil se na okraj okna.

/ KAPITOLA DRUHÁ,

kde se mluví trochu o inspektoru Boissierovi a mnohem víc o domu se zahradou a s mřížovými vraty a o tom, s kým se Maigret před těmito vraty setkal /

Bylo to asi takhle:

Maigret upil pernodu a pronesl:

„Povězte mi, milý Boissiere, co vlastně víte o Alfrédu Jussiaumovi?“

„O Smutném Alfrédovi?“

„Ano.“

A inspektorovo čelo se rázem zachmuřilo, podíval se na Maigreta zespodu a zeptal se hlasem náhle změněným, zapomínaje vychutnávat svůj oblíbený aperitiv:

„Udělal kasu?“

Takhle to bylo s inspektorem pokaždé, Maigret to věděl. Věděl taky proč, a díky nekonečné obezřetnosti se jemu jedinému dařilo najít v Boissierových očích milost.

Ten by byl ve skutečnosti měl patřit k nim, na nábřeží, a už dávno by tam taky byl nebýt toho, že mu naprostá neznalost pravopisu a školácky neobratné písmo zabránily složit i nejelementárnější zkoušky.

Ale v tomto případě měla policejní správa taky jednou docela šťastnou ruku. Jmenovali šéfem stanice komisaře Peucheta, starého, věčně podřimujícího nekňubu, a kromě sepisování hlášení dělal veškerou práci Boissier. Měl pod komandem i své kolegy.

V jeho kanceláři nešlo o vraždy jako u Maigreta. A nezabývali se tu ani amatéry, úředníky, kteří jednoho krásného dne upláchnou s kasou, a jinými malichernostmi tohoto stylu. Zde šlo o něco jiného.

Klientelou Boissiera a jeho mužů byli profesionální zloději všeho druhu, od zlodějí šperků, kteří bydlí v luxusních hotelech na Elysejských polích, až po kasaře a zloděje zavazadel, uhnížděné zpravidla, jako Jussiaume, v nuzných čtvrtích.

U Boissiera vládl následkem toho docela jiný duch než u zvláštní brigády. Tady byli na jedné i na druhé straně odborníci. Boj, který se tu vedl, byl bojem specialistů. Nešlo o to, zabývat se psychologií, ale znát návyky a mánie každého zloděje do nejmenších podrobností.

Nebylo nic vzácného vidět inspektora, jak sedí poklidně na kavárenské terase ve společnosti nějakého vykrádače bytů, a Maigret například by byl těžko mohl vést s nějakým vrahem rozprávku asi tohoto druhu:

„Poslyš, Julku, to už bude hezky dlouho, cos naposled pracoval!“

„Máte úplně pravdu, pane inspektore.“

„Kdy jsem tě to naposledy zatknul?“

„Bude to pomalu nějakých šest měsíců.“

„Kapitál se scvrkává, co? Vsadím se, že něco chystáš.“

Při představě, že Smutný Alfréd by mohl udělat kasu, aniž on o tom věděl, se Boissier naježil.

„Nevím, jestli opravdu tyhle dny pracoval, ale Ernestina Dlouhé Bidlo zrovna odešla tady z kanceláře.“

To stačilo, aby se inspektor uklidnil.

„Ta neví nic,“ prohlásil. „Alfréd není člověk, který by vyprávěl o svých záležitostech nějaké ženské, ani té své ne.“

Jussiaumův portrét, jak ho Boissier nastínil, nebyl nepodobný obrazu, který o něm podala Ernestina, i když on položil větší důraz na profesionální stránku.

„Jsem z toho celý otrávený, když mám zatknout chlapa, jako je on, a poslat ho do díry. Když posledně vyfasoval pět let, byl bych nejradši jeho obhájci vynadal, že to neuměl vzít za správný konec. Je to hotové ‚minus‘, tenhle advokát!“ Bylo těžké přesně vymezit, co Boissier rozumí pod slovem „minus“, ale člověk chápal docela dobře, co má na mysli. „Pokud jde o to, vniknout nehlučně do obydleného domu a pracovat tam tak, že neprobudí ani kočku, nenajdete v Paříži Alfrédovi rovného. Po technické stránce je to hotový umělec. Navíc nikoho nepotřebuje, aby mu obstarával informace, aby mu dělal zeď a tak podobně. Pracuje sám a nikdy neztratí nervy. Nepije, nemluví, nedělá frajera po hospodách: Při svých schopnostech by musel nadělat milióny. Zná přesné umístění a mechanismus několika stovek pokladen, které sám instaloval, a řeklo by se, že stačí jen jít a prachy vybrat. Jenomže pokaždé, když se rozhoupá, nějak mu to kiksne, anebo úlovek stojí za starou belu.“

Možná že Boissier mluvil takhle proto, že viděl v Smutném Fredovi obraz svého vlastního osudu, jenom s tím rozdílem, že on se těšil zdraví, které odolávalo všem těm aperitivům, co do sebe vlil po kavárenských terasách, i nocím stráveným na stojce za jakéhokoli počasi.

„A co člověka na tom nejvíce štve: i kdyby ho šoupli do díry na deset let, na dvacet let, jakmile vyjde ven, začne znova, i kdyby mu bylo sedmdesát a chodil o berlich. Říká si, že postačí, když bude mít jednou jedinkrát štěstí, a že je mu to osud dlužen.“

„Tentokrát mu to dalo co proto,“ vysvětlil Maigret. „Jak se zdá, ve chvíli, kdy někde v Neuilly otvíral pokladnu, zpozoroval, že v místnosti je mrtvola.“

„Co jsem vám říkal? To se mohlo stát jenom jemu. Tak uplách? Co udělal s kolem?“

„Je v Seině.“

„On je v Belgii?“

„Pravděpodobně.“

„Zatelefonoju hned teď do Bruselu, ledaže byste si přál, abych vám napřed vyhledal jeho spis.“

„To bych si moc přál.“

„Víte, kde k tomu došlo?“

„Vím, že to bylo v Neuilly a že je tam před domem zahrada s mřížovými vraty.“

„To bude snadné. Hned se vrátím.“

Maigret, aby se mu zavděčil, objednal během jeho nepřítomnosti u Dauphina dva další pernody. A ta vůně mu připomínala nejenom časy, kdy zatýkal v Měsíční ulici, ale také ovzduší jihu, zejména atmosféru jedné malé krčmy v Cannes, kde svého času něco vyšetřoval, a celý tenhle případ se rázem odlišil ode všech ostatních, začal mít nádech, jakéhosi prázdninového zaměstnání.

Neslíbil paní Maigretové výslovně, že za ní přijde na květinový trh, a ona věděla, že na něj nemá nikdy čekat. Boissier se vrátil se svazkem lejster, z něhož vytáhl napřed antropometrické fotografie Alfréda Jussiauma.

„Tohle je jeho obličej!“

Celkem vzato spíš obličej askety než gaunera. Kůží potažené bezmasé kosti, dlouhé a protáhlé nozdry, v pohledu skoro mystická zanícenost.

Dokonce i z těch hrubých fotografií z profilu a z en face, na nichž byl bez límce, s vystouplým ohryzkem, bylo cítit nesmírnou osamělost člověka, v jehož smutku přitom nebylo nic agresivního.

Zrodil se k tomu, aby byl šťvanou zvěří, a připadalo mu docela přirozené, že má honce v patách.

„Přejete si, abych vám přečetl jeho záznamy?“

„Bez toho se dnes obejdeme. Radši bych si prošel ten spis potom, s odpočatou hlavou. Teď bych chtěl nejdřív ten seznam.“ Tato tři poslední slova udělala Boissierovi potěšení, a Maigret to věděl, když je pronášel, neboť znamenala poklonu inspektorovým schopnostem.

„Vy jste věděl, že ho mám?“

„Byl jsem si jist, že ho budete mít.“

Neboť Boissier se skutečně ve svém řemesle vyznal. Šlo o seznam vypsany z obchodních knih firmy Planchart, seznam pokladen instalovaných v době, kdy pracoval Alfréd Jussiaume.

„Počkejte, podívám se, co tu je v Neuilly. Jste si jist, že to je v Neuilly?“

„Ernestina to tvrdí.“

„No řekněte, to od ní není zrovna hloupé, že za vámi přišla. Ale proč zrovna za vámi?“

„Protože jsem ji před nějakými šestnácti nebo sedmnácti lety zatkl, a dokonce mi tenkrát provedla jednu zlomyslnost.“

To Boissiera neudivovalo, tak to v jejich oboru chodilo. Byli jeden jako druhý v těchhle věcech doma. Pernod házel ve sklenkách něžné odlesky a naplnil už svou vůni celou kancelář, což u vosy vyvolávalo úplnou zběsilost.

„Banka... Ta to určité není... S bankami si Fred nikdy nic nechtěl začít, má vítr ze signálních automatů... Voňavkář... udělal minulý rok bankrot.“

Boissierův prst se nakonec zastavil na jednom jméně, na jedné adrese.

„Vilém Serre, dentista, Neuilly, 43 bis, Fermeská ulice. Znáte to tam? Je to kousek za Zoobotanickou zahradou, ulice rovnoběžná s bulvárem Richarda Wallace.“

„Znám.“

Chvilku se na sebe dívali.

„Spěcháte?“ zeptal se Maigret.

A věděl, že i touto otázkou lichotí Boissierově marnivosti.

„Zrovna jsem třídil spisy. Odjíždím zítra do Bretaně.“

„Podíváme se na to?“

„Vezmu si jenom sako a klobouk. Mám zatelefonovat napřed do Bruselu?“

„Ano. A do Holandska taky.“

„Jasně.“

Jeli tam na plošině autobusu. Ve Fermeské ulici, venkovsky klidné, spatřili malou restauraci, kde byly na terase čtyři stoly uprostřed zelených rostlin, a uvelebili se tam, aby spolu poobědvali.

V hospůdce byli všeho všudy jen tři zedníci v bílých halenách, kteří jedli a popíjeli červené víno. Okolo Maigreta a Boissiera poletovaly mouchy. Kousek opodál viděli na protějším chodníku černou mříž, která zřejmě patřila domu číslo 43 bis.

Nepospíchali. Jestli v domě skutečně byla mrtvola, vrah měl víc než čtyřicet hodin na to, aby se jí zbavil.

Obsluhovala je servírka v černých šatech a bílé zástěře, ale majitel restaurace je přišel pozdravit.

„Dobrý den, pánové.“

„Dobrý den. Neznáte náhodou tady v okolí nějakého zubaře?“

Hodil bradou.

„Jeden je tamhle na druhé straně ulice, ale jaký je, nevím. Moje žena si chodí radši dávat spravovat zuby na Sevastopolský bulvár. Počítám, že tenhle bude dost drahý. Pacienti se tam k němu moc nehrnou.“

„Vy ho znáte?“

„Trochu.“

Hospodský zaváhal, hezkou chvíli se na oba díval, zvláště na Boissiera.

„Vy jste od policie, co?“

Maigret pokládal za vhodnější říci ano.

„Něco proved?“

„Sháníme jenom nějaké informace. Jak vypadá?“

„Je větší a silnější než vy a než já,“ řekl a tentokrát se díval na komisaře. „Já vážím osmdesát a on bude vážit nějakých sto pět.“

„Jak je starý?“

„Padesát let? Pravděpodobně něco tak v tom věku. Moc upravený nechodí, což u zubaře dost udivuje. Vypadá jako zanedbaný starý mládenec.“

„On není ženatý?“

„Počkejte... Vlastně jestli si dobře vzpomínám, asi přede dvěma lety se oženil... V domě žije taky nějaká starší paní, počítám, že jeho matka, která chodí vždycky ráno nakupovat...“

„Služka žádná?“

„Jenom posluhovačka. Vite, nejsem si moc jistý. Jeho znám jenom proto, že si občas přijde potají vypít skleničku.“

„Potají?“

„No, nevím, jak to jinak říct. Lidi jako on nemají ve zvyku chodit do hospod tohohle druhu. Když se mu to přihodí, ohlídne se pokaždý směrem k domu, jako kdyby se chtěl ujistit, že ho nikdo nemůže vidět. A když jde k pultu, vypadá, jako by se styděl.“

„Jedno červené!“ řekl.

Nikdy nic jiného. Vím už předem, že láhev nemám dávat zpátky na místo, protože si hned dá druhou skleničku. Vypije je jedním tahem, utře si pusou a peníze drží už v ruce připravený.“

„Je někdy opilý?“

„Nikdy. Dá si vždycky akorát dvě skleničky. Když odchází, vidím, jak si strká do pusy anýzový dražé nebo hřebíček, aby z něj nebylo cítit víno.“

„Jak vypadá jeho matka?“

„Taková malá, hodně vyschlá stařena v černých šatech, která nikomu neodpovídá na pozdrav a nevyhlíží zrovna moc přívětivě.“

„Jeho žena?“

„Skoro jsem ji ani neviděl, jenom když takhle jedou kolem v autě, ale slyšel jsem, že je to nějaká cizinka. Je velká a silná jako on, s červenou pletí.“

„Myslíte, že jsou teď na prázdninách?“

„Počkejte. Zdá se mi, že je to nějaký dva nebo tři dny, co jsem mu ještě nalejval ty jeho dvě skleničky červeného.“

„Dva nebo tři?“

„Moment. Bylo to ten večer, co instalatér přišel spravit pípu. Zeptám se ženy, abych měl jistotu, že neřeknu nějakou hloupost.“

Bylo to přede dvěma, to je v úterý, pár hodin předtím, co Alfréd Jussiaume objevil v domě ženskou mrtvolu.

„Vzpomínáte si, v kolik to bylo hodin?“

„Přicházívaly obvykle kolem půl sedmé.“

„Pěšky?“

„Ano. Mají starý vůz, ale tohle bývá v době, kdy chodí tady kolem na procházku. Nemůžete mi povědět, o čem běží?“

„Neběží ještě o nic. Něco si ověřujeme.“

Muž jim nevěřil, jeho pohled to jasně říkal.

„Přijdete ještě?“

A obrátil se ke komisaři:

„Nejste vy náhodou pan Maigret?“

„Někdo vám to řekl?“

„Jeden z těch zedníků má dojem, že vás poznal. Jestli jste to vy, tak moje žena bude moc ráda, když vás uvidí, jak

vypadáte ve skutečnosti.“

„Ještě sem přijdem,“ slíbil.

No ne, najedli se opravdu dobře a zapili to calvadosem, který jim hostinský, rodák z Falaise, nabídl. Teď kráčeli po chodníku, na té straně ulice, kde byl stín. Maigret zlehka bafal z dýmky. Boissier si zapálil cigaretu; dva prsty jeho pravé ruky byly od tabáku zahnědlé jako nakouřená fajfka.

Člověk by si mohl myslet, že je přinejmenším nějakých sto kilometrů od Paříže v nějakém zapadlém městečku.

Soukromých domů tu bylo víc než činžáků a některé z nich byly jen neforemné měšťanské domy sto nebo dvě stě let staré.

V ulici byla jenom ta jedna mříž, černá mříž, za níž se trávník prostíral na slunci jako zelený koberec. Na měděné destičce bylo možno

VILÉM SERRE

ZUBNÍ LÉKAŘ

A menšími písmeny:

Od dvou do pěti

a podle úmluvy.

Slunce se naplno opíralo do průčelí a vyhřívalo jeho nažloutlý kámen. Kromě dvou oken byly všude žaluzie stažené.

Boissier vycítil, že Maigret váhá.

„Půjdete tam?“

Než přešel na druhý chodník, ohlédl se na oba konce ulice a svraštil obočí. Boissier se podíval směrem, kam byl upřen Maigretův pohled.

„Dlouhé Bidlo!“ zvolal.

Přicházela z bulváru Richarda Wallace a měla na hlavě tentýž zelený klobouk jako ráno. Když spatřila Maigreta a inspektora, na chvíli se zastavila a pak zamířila přímo k nim.

„Jste překvapenější, že jsem tady?“

„Vy jste měla adresu?“

„Telefonovala jsem asi před víc jak půlhodinou k vám do kanceláře. Chtěla jsem vám oznámit, že jsem našla ten seznam. Věděla jsem, že někde musí být. Viděla jsem občas, jak si ho Alfréd prohlíží a jak tam maluje křížky. Když jsem dneska ráno odešla od vás z kanceláře, vzpomněla jsem si na jedno místo, kde ho Alfréd moh schovat.“

„Kde?“

„Musím vám to povědět?“

„Bylo by to lepší.“

„Radši ne. Ne hned teď.“

„Co jste tam ještě našla?“

„Jak to víte, že jsem tam našla ještě něco?“

„Dneska ráno jste byla bez peněz a sem jste přijela taxíkem.“

„To je pravda. Byly tam peníze.“

„Hodně?“

„Víc, než jsem čekala.“

„Kde je ten seznam?“

„Spálila jsem ho.“

„Proč?“

„Kvůli těm křížkům. Označovaly možná adresy, kde Alfréd pracoval, a nebudu vám přece dávat do ruky důkazy proti němu.“ Pohlédla na průčelí.

„Jdete dovnitř?“ Maigret přikývl.

„Nebude vám to vadit, když na vás počkám tamhle v restauraci na terase?“

Neobracela se v řeči k Boissierovi a ten se na ni také díval pohledem, který vypadal spíš přísně.

„Jak chcete,“ řekl Maigret.

A v doprovodu inspektora vykročil ze stínu na slunce, zatímco se vysoká silueta Ernestinina vzdalovala směrem k terase.

Byly dvě deset. Jestli zubař neodjel na prázdniny, měl by teď podle údajů na měděné destičce být ve své ordinaci, připraven přijímat pacienty. Na pravé straně dveří byl zvonek. Maigret zazvonil a dveře se automaticky otevřely. Prošli zahrádkou a u dveří domu, které se už neotvíraly automaticky, našli jiný zvonek. Uvnitř to zadrnčelo a pak bylo dlouho ticho. Oba muži napínali uši a podívali se na sebe, měli jeden jako druhý jistotu, že tam na druhé straně někdo je.

Konečně někdo sundal řetěz, cvakl zámek a ve dveřích se ukázala úzká štěrbina:

„Jste objednán?“

„Přáli bychom si mluvit s doktorem Serrem.“

„Přijímá pacienty jenom podle úmluvy.“

Štěrbina se nerozšiřovala. Tam vzadu se nejasně rýsovala nějaká silueta, hubený obličej staré ženy.

„Podle té měděné tabulky...“

„Tabulka je stará pětadvacet let.“

„Ohlásila byste svému synovi, že si s ním přeje mluvit komisař Maigret?“

Dveře zůstaly ještě chvíli nehybné a pak se náhle otevřely; bylo vidět širokou chodbu s černobílými dlaždicemi, která připomínala chodbu v klášteře, a stará paní, která ustoupila, aby je nechala jít první, by taky docela dobře mohla mít na sobě řeholnický šat.

„Omluvte mě, pane komisaři, ale můj syn o náhodné pacienty moc nestojí.“

Nevypadala vůbec špatně, tahle žena. Dokonce v ní byla jakási překvapivá elegance a důstojnost. Snažila se setřít úsměvem špatný dojem, který udělala.

„Jděte dál, prosím. Budu nucena nechat vás chvíli čekat. Můj syn má už pár let ve zvyku, zvláště v létě, zdřímnout si po obědě a ještě leží. Račte tudy...“

Otevřela před ním vlevo dvoukřídlové dveře z naleštěného dubového dřeva a Maigret musel víc než předtím myslet na nějaký klášter, nebo ještě spíš na nějakou bohatou faru. I ta vůně byla taková sladká a tajuplná; něco mu připomínala, nevěděl co a snažil se vzpomenout si. Do salónu, kam je zavedla, vnikalo světlo jen škvírami žaluzií, a když se přišlo zvenku, bylo to, jako by se člověk nořil do svěží lázně.

Zdálo se, že zvuky města sem nejsou s to proniknout, a člověk měl dojem, že se v tom domě nic nezměnilo už více než sto let a že ta čalouněná křesla, ty stolky, piano a porcelánové tretky stojí odjakživa na témž místě. Dokonce i ty zvětšené fotografie na zdech v černých dřevěných rámech vypadaly jako fotografie z časů Nadarových. Muž nad krbem, s krkem uvězněným v límci z minulého století, měl mohutné licousy a na protější zdi připomínala asi čtyřicetiletá žena s vlasy rozdělenými pěšinkou císařovnu Evženií.

Stará paní, která by taky mohla skoro figurovat v některém z těch rámců, pořád ještě neodcházela; nabídla jim, aby se posadili, a sepjala ruce jako milosrdná sestra.

„Nechtěla bych vypadat nediskrétní, pane komisaři. Můj syn nemá přede mnou žádné tajemství. Nikdy jsme nežili jeden bez druhého, třebaže je mu už přes padesát. Nemám nejmenší představu, co vás sem přivádí, a než ho půjdu vzbudit, ráda bych věděla...“

Nechala větu nedořčenou, ale přívětivě se na ně usmála.

„Váš syn je myslím ženatý?“

„Oženil se dvakrát.“

„Jeho druhá žena je tady?“

V jejích očích se objevil nádech smutku a Boissier začal překládat nohy přes sebe a zase je rovnat, tohleto nebylo prostředí, v jakém se on cítil ve své kůži.

„Už tu není, pane komisaři.“

Měkkými kroky šla zavřít dveře a pak se k nim zase vrátila, posadila se v rohu pohovky, velmi zpríma, tak, jak učí sedět děvčata v klášteře.

„Doufám, že neprovedla nějakou hloupost?“ zeptala se potichu.

A když Maigret zachoval mlčení, povzddechla a odhodlala se z nezbytí promluvit znovu.

„Jestli běží o ni, tak jsem udělala dobře, že jsem se vás napřed zeptala, než jsem šla syna vzbudit. Jste tady kvůli ní, vidíte?“

Přikývl snad Maigret lehce na znamení souhlasu? Nebyl si toho vědom. Byl příliš fascinován ovzduším tohoto domu a ještě víc touto ženou, za jejíž mírností tušil úžasnou energii.

Nebyl na ní jediný falešný tón, ani v jejích šatech, ani v jejím chování, ani v hlase. Člověk by se byl spíš nadál, že se s ní setká někde na zámku nebo v některém z prostorných maloměstských domů, z nichž každý je jakoby muzeem uplynulých časů.

„Když před patnácti lety ovdověl, syn dlouho ani nepomyslel na to, aby se znova oženil.“

„Udělal to přede dvěma roky, jestli se nemýlím?“

Nedala najevo žádné překvapení, že je informován.

„Skutečně. Dva a půl roku je to přesně. Vzal si jednu pacientku, taky starší osobu. Bylo jí tenkrát sedmačtyřicet.“

Pocházela z Holandska a žila v Paříži sama. Nebudu tady věčně, pane komisaři. Je mi, jak mě tu vidíte, šestasedmdesát let.“

„Nevypadáte na ně.“

„Vím. Moje matka se dožila dvaadevadesáti a moje babička umřela v osmaosmdesáti následkem úrazu.“

„A váš otec?“

„Ten zemřel mladý.“

Ríkala to, jako kdyby tohle nemělo žádný význam, nebo přesněji, jako kdyby už bylo údělem mužů, aby umírali mladí.

„Skoro jsem Viléma sama povzbuzovala, aby se znovu oženil, říkala jsem si, že tak aspoň nezůstane sám.“

„To manželství bylo nešťastné?“

„Tak se to nedá říct. Ze začátku ne. Myslím, že všechno zlo pocházelo z toho, že byla cizinka. Jsou všelijaké maličkosti, na které si člověk nezvykne. Nevím, jak bych vám to pověděla. No podívejte, už jen třeba otázky vaření, jestli má člověk radši to či ono jídlo! Možná že si taky myslila, když si brala mého syna, že je bohatší, než ve skutečnosti je.“

„Ona neměla jmění?“

„Nebyla úplně nezámožná. Něco měla, ale všechno je čím dál tím dražší...“

„Kdy zemřela?“

Stará paní doširoka rozevřela oči.

„Zemřela?“

„Promiňte. Domníval jsem se, že je mrtvá. Vy sama o ní mluvíte v minulém čase.“

Usmála se.

„To je pravda. Ale z jiného důvodu, než jste si myslel. Není mrtvá, ale pro nás je to úplně totéž; odjela.“

„Po nějaké hádce?“

„Vilém není člověk, který by se hádal.“

„Pohádala se s vámi?“

„Už jsem na to moc stará, než abych se ještě hádala, pane komisaři. Už jsem toho moc zažila. Znáám život až moc dobře a nechám každého...“

„Kdy odešla z domu?“

„Přede dvěma dny.“

„Oznámila, že odchází?“

„Syn i já jsme věděli, že nakonec odejde.“

„Mluvila o tom s vámi?“

„Často.“

„Uvedla důvod?“

Neodpověděla hned, zdálo se, že uvažuje.

„Chcete, abych vám řekla upřímně, co si myslím? Váhám jen proto, že se bojím, abyste si ze mě nedělal legraci. Nerada o těchhle věcech mluvím před muži, ale předpokládám, že policejní komisař je tak trochu něco jako lékař nebo jako zpovědník.“

„Vy jste katolička, paní Serrová?“

„Ano. Moje snacha byla protestantka. To je vedlejší. Víte, byla v letech, která jsou pro ženu kritická. Máme každá ve větší nebo menší míře období několika let, kdy za sebe tak úplně nemůžeme. Každá maličkost nás podráždí. Snadno propadáme všelijakým falešným představám.“

„Chápu. To byl její případ?“

„Tohle i všelicos jiného, bezpochyby. Nakonec už snila jenom o svém rodném Holandsku, trávila celé dny tím, že psala přítelkyním, které jí tam zůstaly.“

„Stalo se někdy, že s ní váš syn zajel do Holandska?“

„Nikdy.“

„Odjela tedy v úterý?“

„Vlakem, který jede v devět čtyřicet ze Severního nádraží.“

„Nočním vlakem?“

„Ano. Strávila celý den tím, že si chystala zavazadla.“

„Váš syn ji doprovodil na nádraží?“

„Ne.“

„Zavolala si taxík?“

„Došla si pro něj na roh bulváru.“

„Nedala vám o sobě žádnou zprávu?“

„Ne. Nemyslím, že by pocítovala potřebu nám psát.“

„O rozvodu nebyla řeč?“

„Už jsem vám řekla, že jsme katolíci. Můj syn nadto nemá žádnou chuť znovu se ženit. Pořád ještě nechápu, co se mohlo přihodit, že nás navštívila policie.“

„Chtěl bych se vás zeptat, milostivá paní, co se v úterý večer u vás v domě odehrálo. Okamžik, prosím. Vy nemáte žádnou služku, že?“

„Ne, pane. Evženie, naše posluhovačka, přichází každý den v devět hodin a zůstane tu až do pěti.“

„Dnes tady je?“

„Padl jste zrovna na den, kdy má volno. Přijde zítra.“

„Bydlí ve zdejší čtvrti?“

„Bydli v Puteaux, na druhé straně Seiny. Zrovna nad železářským krámem, který je naproti mostu.“

„To pomáhala vaší snase balit zavazadla, že?“

„Snesla kufrů dolů.“

„Kolik kufrů?“

„Přesně jeden velký dřevěný a dva kožené. Byla u toho taky ještě skříňka s klenoty a necesér.“

„Evženie odešla jako obvykle v pět hodin?“

„No ano. Promiňte mi, jestli se vám zdám moc rozrušená, ale poprvé mě někdo takhle vyslýchá a přiznám se vám...“

„Váš syn šel ten večer ven?“

„Co rozumíte slovem večer?“

„Řekněme někdy tak před večerí.“

„Šel se jako obvykle projít.“

„Zašel si asi taky na aperitiv?“

„Nepije.“

„Nikdy?“

„Jedině sklenku zředěného vína při každém jídle. A naprosto už ne tyhle ohavnosti, kterým se říká aperitivy.“

Člověk by byl řekl, že Boissier, který seděl hezky způsobně v křesle, vtáhl nosem anýzovou vůni, kterou měl kníry ještě načichlé.

„Zasedli jsme ke stolu, hned jak se vrátil. Dělá vždycky stejnou procházku. Navykl si to v době, kdy jsme měli psa, s kterým se muselo ven vždycky v určitou hodinu, a na mou věru, ten zvyk už mu zůstal.“

„Ted' už psa nemáte?“

„Už čtyři roky ne. Od té doby, co Bibi umřel.“

„Žádnou kočku?“

„Moje snacha kočky nenáviděla. No vidíte! Mluvím o ní už zase v minulém čase, a to je tím, že se na tuhle dobu díváme

prostě jako na minulost.“

„Zasedli jste ke stolu všichni tři?“

„Maria přišla dolů, zrovna když jsem nesla na stůl polévku.“

„Nedošlo k žádné debatě?“

„K žádné. Jídlo se odbylo v tichosti. Věděla jsem, že Vilém je přese všechno dost rozrušený. Zdá se na první pohled chladný, ale ve skutečnosti je to precitlivělý hoch. Když člověk s někým důvěrně žil přes dva roky...“

Maigret a Boissier nezaslechli nic. Stará paní ale měla bystrý sluch. Naklonila hlavu a bylo na ní vidět, že naslouchá. To byla chyba, neboť Maigret pochopil, a šel otevřít dveře: stál tu nějaký muž, skutečně vyšší, rozložitější a korpulentnější než komisař, a vypadal dost rozpačitě, zřejmě už nějakou dobu naslouchal.

Jeho matka nelhala, když tvrdila, že si šel zdřímnout. Zcuchané prořídle vlasy měl přilepené k čelu a navlékl si jenom kalhoty přes bílou košili, jejíž límec zůstal rozepjatý. Na nohou měl vyšívané trepky.

„Pojďte dál, pane Serre,“ řekl Maigret.

„Prosím za prominutí. Zaslechl jsem nějaké hlasy. Myslel jsem...“

Mluvil beze spěchu a jednoho po druhém si upřeně prohlížel pomalým tíživým pohledem.

„Pánové jsou od policie,“ vysvětlila jeho matka a vstala.

Nepoložil žádnou otázku, znovu se na ně podíval a zapnul si košili.

„Paní Serrová nám zrovna říkala, že vaše žena předevčirem odjela.“

Tentokrát se otočil k staré paní, se svraštěným obočím. Jeho velké tělo, stejně jako obličej, vypadalo ochable, ale nepůsobilo, jako tomu bývá u mnoha jiných tlustých lidí, dojemem lehkosti. Pleť měl matnou, velice bledou, v nozdřích a v uších chomáče hnědých chlupů a obrovské houštiny obočí.

„Co si vlastně ti pánové přejí?“ zeptal se odsekávaje jednotlivé slabiky.

„Nevím.“

A Maigret se octl dost na rozpacích. Boissier se zase v duchu ptal, jak se z toho asi komisař vyvlékne. Tohle nebyli lidé, které si člověk může jen tak půjčit k výslechu.

„Po pravdě řečeno, pane Serre, na vaši ženu přišla během rozhovoru řeč jen docela náhodou. Vaše matka nám sdělila, že jste si šel zdřímnout, a zatímco jsme na vás čekali, jen tak jsme povídali. To, že nás tu vidíte, mého kolegu a mne – to slovo kolega působilo Boissierovi takové potěšení –, „má prostou příčinu: máme dojem, že jste byl obětí pokusu o loupež.“

Serre nebyl z lidí, kteří odvracejí oči. Naopak, díval se na Maigreta s výrazem, jako by chtěl číst v hloubi jeho myšlenek.

„Co vás na tu myšlenku přivedlo?“

„Stává se nám, že dostáváme všelijaké důvěrné informace.“

„Mluvíte bezpochyby o konfidentech?“

„Řekněme, že je tomu tak.“

„Lituji, pánové.“

„Nikdo se k vám nevlopal?“

„Kdyby se to bylo stalo, neopomněl bych to sám sdělit policejnímu komisařství.“

Nesnažil se vypadat přívětivě. Ani jednou se mu na tváři neobjevil byt' i jen stín úsměvu.

„Vlastníte přece nedobytnou pokladnu?“

„Domnívám se, že mám právo neodpovědět vám na to. Ale nevidím konec konců důvod, proč bych vám neřekl, že nedobytnou pokladnu skutečně mám.“

Jeho matka se mu snažila něco naznačit, pravděpodobně mu chtěla poradit, aby se nechoval tak nepřívětivě.

Uvědomoval si to, ale jednal dál pouze podle své hlavy.

„Jestli se nemýlím, jde o pokladnu od firmy Planchart, instalovanou před osmnácti lety?“

Nedal se zmást. Zůstal stát, zatímco Maigret a Boissier seděli v polostínu, a Maigret si všiml, že má tutéž tučnou bradu, totéž obočí jako muž na portrétu. Komisař se jen tak pro legraci pokusil představit si ho s licousy.

„Nepamatuji se na datum, kdy ji instalovali, a nikomu taky do toho nic není.“

„Všiml jsem si, jak jsme vcházeli, že máte na dveřích patentní zámek a řetěz.“

„Takových dveří je hodně.“

„Vy a vaše matka spíte v prvním patře?“

Serre schválně nechal otázku bez odpovědi.

„Pracovnu a ordinaci máte v přízemí?“

Z pohybu staré paní Maigret pochopil, že jsou to místnosti sousedící se salónem.

„Dovolil byste mi laskavě, abych tam nahlédl?“

Zaváhal, otevřel ústa a Maigret si byl jist, že chce říci ne. Jeho matka to taky vycítila, protože se do věci vložila.

„Proč bychom nevyhověli přání těch pánů? Uvidí sami, že tu k žádnému vloupání nedošlo.“

Muž pokrčil rameny s výrazem pořád stejně trucovitým, stejně rozdurděným, a do sousedních místností za nimi nešel.

Paní Serrová je zavedla napřed do pracovny, stejně starobylé a poklidné jako salón. Za židlí s černým koženým sedadlem se tyčila veliká nedobytná pokladna, natřená na tmavozeleno, dost starého typu. Boissier k ní přistoupil a odbornicky přešel po kovovém povrchu rukou.

„Vidíte, všechno je v pořádku,“ řekla stařena. „Nesmíte synovi zazlívat jeho mrzutost, ale...“

Zmlkla, když ho spatřila, jak stojí v ohrubní dveři a dívá se na ně tímž zarputilým pohledem.

Pak ukázala na vázané knihy, které zaplňovaly přihrádky, a řekla ve snaze být roztomilá:

„Nedivte se, že tu najdete jen samé právnícké knihy. Pocházejí z knihovny mého muže, který byl advokátem.“

Otevřela poslední dveře. A tady to vypadalo známěji, jako v ordinaci kteréhokoli zubaře, s příslušným křeslem a

obvyklými nástroji. Až do půli okna byly tabulky z mléčného skla.

Když se vraceli zpátky přes pracovnu, Boissier zamířil k jednomu z oken, přejel po něm také prsty, a pak Maigretovi kývnutím naznačil, že našel, co hledal.

„Je to už dlouho, co byla tahle tabulka vyměněna?“ zeptal se nato Maigret.

Odpověděla stařena, bez zaváhání:

„Čtyři dny. Okno zůstalo otevřené při té velké bouři, na kterou si jistě vzpomínáte.“

„Zavolali jste sklenáře?“

„Ne.“

„Kdo to zasklíl?“

„Můj syn. Rád dělá všelijaké řemeslnické práce. Drobné opravy v domě provádí vždycky on.“

A tu Vilém Serre pronesl s nádechem netrpělivosti:

„Tihle pánové nemají žádné právo, aby nás obtěžovali, maminko. Už neodpovídejte.“

Stoupala si nenápadně tak, aby k němu byla natočena bokem a mohla na Maigreta pohlédnout s úsměvem, který říkal:

„Toho si nevšímejte. Říkala jsem vám to.“

Vyprovodila je až ke dveřím, zatímco její syn zůstal stát uprostřed salónu, a tam se k nim naklonila a šeptla:

„Jestli se mnou budete potřebovat mluvit, přijďte za mnou v době, kdy tu není.“

Ocitli se zase na slunci, které do nich hned začalo naplno pražit. Sotva prošli mřížovými vraty – lehký skřípot vyvolával představu nějakých klášterních vrat –, spatřili na protějším chodníku zelený klobouk Ernestiny sedící na terase hospůdky.

Maigret zaváhal. Mohli by zahnout doleva a vyhnout se jí. Když půjdou za ní, bude to vypadat, skoro jako kdyby jí šli skládat účty.

Snad z jakéhosi studu komisař zabručel:

„Zajdeme na půlčík?“

Dívala se s tázavým výrazem, jak k ní přicházejí.

/KAPITOLA TŘETÍ,

v níž si Ernestina cudně oblékne župan a v níž Maigreta navštíví stará paní z Neuilly /

„Cos dneska dělal?“ zeptala se paní Maigretová, když zasedli před otevřeným oknem ke stolu.

V domech naproti bylo taky vidět lidi jíst, všude bylo možno spatřit tytéž světlé skvrny tvořené košilemi mužů, kteří se vysvlékli ze saka. Někteří, ti, co už byli po večeři, se opření o lokty vykláněli z okna. Bylo slyšet hudbu z rádia, vřískot nemluvnat, hlučné hlasy. Někde si domovníci vynesli před vrata židle.

„Nic mimořádného,“ odpověděl Maigret. „Zabýval jsem se historií nějaké Holanďanky, která byla možná zavražděna, ale která je taky třeba někde naživu.“

Ještě bylo příliš brzy, než aby se o tom dalo mluvit. Celkem vzato počínal si včera lenivě. Dlouho jen tak seděli na malé terase ve Fermeské ulici, Boissier, Ernestina a on, a Ernestina byla ze všech tří nejvzrušenější.

Rozhořčovala se:

„On prohlásil, že to není pravda?“

Hostinský jim přinesl každému jedno malé.

„Neřekl ve skutečnosti nic. Mluvila jenom jeho matka. On nás spíš vykázal.“

„A tvrdí, že v pracovně žádná mrtvola nebyla?“

Zřejmě se na obyvatele domu s mřížovými vraty informovala u restaurátéra.

„Tak proč tedy nezpravil policii, že se k němu někdo pokusil vloupat?“

„Podle něj se tam nikdo vloupat nepokoušel.“

Zřejmě znala zvyky Smutného Alfréda.

„Nechyběla u některého okna tabulka?“

Boissier se na Maigreta podíval, jako by mu chtěl pohledem poradit, aby mlčel, ale komisař tomu nevěnoval pozornost.

„Jednu tabulku nedávno vyměňovali; zdá se, že se rozbila před nějakými čtyřmi nebo pěti dny, ten večer, co byla ta bouřka.“

„Lžou.“

„Někdo tu určitě lže.“

„Vy myslíte, že lžu já?“

„To jsem neřekl. Mohl by to být taky Alfréd.“

„Proč by mi to vyprávěl?“

„Třeba nic nevyprávěl,“ vložil se do toho Boissier a pozorně se na ni zadíval.

„Z jakého důvodu bych si ji vymýšlela? Vy si tohleto taky myslíte, pane Maigrete?“

„Já si nemyslím vůbec nic.“

Neurčitě se usmíval. Cítil se dobře, skoro blaženě. Pivo mělo říz a vzduch v chládku byl svěží jako někde na venkově, snad proto, že to bylo blízko Bouloňského lesíka.

Odpoledne strávené lenošením. Vypili dva půlčíky. Potom, aby Bidlo nenechali tak daleko od středu Paříže, vzali ji k sobě do taxíku a vysadili ji u Châteletu.

„Jakmile od něj dostanete dopis, tak mi zatelefonujte.“

Cítil, že ji zklamal, že si ho představovala jinak. Řekla si jistě, že zestárá, že je teď takový, jako jsou ostatní, a bude se o tu její věc starat jen vlažně.

„Chcete, abych odjezd odložil?“ navrhl Boissier.

„Vaše žena už asi zapakovala, ne?“

„Kufry už jsou na nádraží. Měli bychom odejet zítra ráno v šest.“

„S dcerou?“

„Ovšem.“

„Jed'te.“

„Nebudete mě potřebovat?“

„Ten spis jste mi nechal?“

Když se pak octl sám ve své kanceláři, byl by si málem zdřímvl v křesle. Vosa už tu nebyla. Slunce se přestěhovalo na druhou stranu nábreží. Lucas nastoupil v poledne dovolenou. Zavolal Janviera, který si dovolenou vybral jako první hned v červnu, protože se mu někdo v rodině ženil.

„Posaď se. Mám pro tebe práci. Dokončil jsi hlášení?“

„Zrovna jsem ho dopsal.“

„Dobrá. Dělej si poznámky. Především by bylo třeba vyhledat na radnici v Neuilly dívčí jméno nějaké Holand'anky, která se před půl třetím rokem provdala za jistého Viléma Serra, bytem ve Fermeské ulici 43 bis.“

„Snadná věc.“

„Pravděpodobně. Prý už nějaký čas předtím žila v Paříži. Pokusíš se zjistit kde, co dělala, jaká je její rodina, její majetek atd...“

„Jasně.“

„Odešla údajně z domu ve Fermeské ulici v úterý mezi osmou a devátou večer a nasedla prý do nočního vlaku do Holandska. Došla prý si sama pro taxík na roh bulváru Richarda Wallace, aby jí odvezl zavazadla.“

Janvier si psal na stránku zápisníku jednotlivá slova do sloupečku.

„To je všechno?“

„Ne. Vezmi si někoho, ať ti pomůže, abys získal čas. Chtěl bych, aby byli vyslechnuti lidé z okolí, dodavatelé atd., co kdo z nich ví o Serrových.“

„Kolik jich je?“

„Matka a syn. Matce je asi osmdesát a syn je zubařem. Pokusíš se najít ten taxík. Vyptej se taky zřízců na nádraží a průvodčích.“

„Můžu si vzít auto?“

„Můžeš.“

Tak tohle bylo asi tak všechno, co za to odpoledne udělal. Nechal se spojit s belgickou policií, která měla popis Smutného Alfréda, ale doposud ho nenašla. Měl taky dlouhý rozhovor s komisářem, který prohlížel pasy na hranicích v Jeumontu. Ten osobně procházel vlak, kterým Alfréd údajně jel, a nevzpomínal si na nikoho, kdo by se podobal hledanému kasáři.

To ještě nic neznamenalo. Bylo třeba čekat. Maigret podepsal určitý počet lejster místo zastupovaného ředitele, zašel si ve společnosti kolegy ze zpravodajské služby k Dauphinovi na aperitiv a vrátil se domů autobusem.

„Co budeme dělat?“ zeptala se paní Maigretová, když sklídila se stolu.

„Projdeme se.“

Což znamenalo, že půjdou pomaloučku až na hlavní bulváry a tam se nakonec posadí někde na terase. Slunce zapadlo. Jen tu a tam to ještě tepleji zavanulo, jako by dláždění chodníku vydávalo ze sebe horko. Okna pivnice byla otevřená a nevalný orchestr vyhrával. Většina hostů tu seděla jako oni mlčky u svých stolků a dívala se na kolemjdoucí chodce, a obličej se čím dál tím víc rozplývaly v stínu. Pak rozsvítili lampy a tváře dostaly rázem jiný vzhled.

Jako ostatní dvojice zamířili k domovu, paní Maigretová zavěšená do svého manžela.

A rozbřeskl se nový den, se sluncem zase tak jasně zářícím jako včera.

Místo aby zamířil přímo na KP, Maigret odbočil na Jemmapeské nábreží, poznal zeleně natřenou hospůdku u Martinského jezu s nápisem „Občerstvení v každou denní dobu“, vešel dovnitř a opřel se lokty o pult.

„Skleničku bílého.“

Pak vyrukoval s otázkou. Auvergnan, který mu naléval, ani nezaváhal.

„Nevím pořádně, v kolik hodin to bylo, ale někdo telefonoval. Už svítalo. Ani moje žena, ani já jsme nevstali, protože v tuhle dobu to nemohlo platit nám. Ernestina příběhla dolů. Slyšel jsem ji, jak s někým dlouho mluví.“

To byl přinejmenším jeden bod, v kterém nelhala.

„V kolik hodin Alfréd odešel ten večer předtím?“

„Asi v jedenáct? Nebo snad dřív? Pamatuju se jen na to, že si bral kolo.“

Z hospůdky vedly dveře přímo na chodbu a odtud se stoupalo po schodech do pater. Zeď schodiště byla obílená jako někde na venkově. Bylo slyšet hřmot jeřábu, který kousek odtud vykládal z nákladní lodí písek.

Maigret zaklepal na dveře a ty se pootevřely; objevila se Ernestina v kombiné a řekla prostě:

„To jste vy!“

Pak si šla hned vzít z rozestlané postele župan a natáhla ho na sebe.

Jestlipak se Maigret usmál, když si vzpomněl na někdejší Ernestinu?

„Víte, dělám to spíš z lásky k bližnímu!“ vysvětlila. „Teď už to dávno není žádná krásná podívaná.“

Okno bylo otevřené. Byla v něm krvavě rudá pelargónie. Pokrývka postele byla rovněž červená. Otevřenými dveřmi bylo odtud vidět do nevelké kuchyňky, odkud vycházela příjemná vůně kávy.

Nevěděl pořádně, proč sem vlastně přišel.

„Na poště nebylo včera žádné poste restante?“

Odpověděla starostlivě:

„Žádné.“

„Nepřipadá vám to divné, že nenapsal?“

„Možná že se bojí. Byl asi překvapený, když v novinách nic nenašel. Pravděpodobně si říká, že je pod dohledem. Zrovna jsem se chystala na poštu.“

V koutě se povalovalo staré zavazadlo.

„To jsou jeho věci?“

„Jeho i moje. My dva toho dohromady moc nemáme.“

Pak se na něj významně podívala:

„Máte chuť to prohledat? Ale ano! Chápu. Jen to udělejte. Najdete nějaký nářadí, protože ho měl dvakrát, pak dva starý obleky, pár šatů a prádlo!“

Zatímco mluvila, vysypala obsah zavazadla na podlahu a otevřela zásuvky prádelníku.

„Všechno jsem si promyslela. Pochopila jsem to, co jste včera říkal. Někdo musel lhát. Buď tamty lidi, ta matka a syn, nebo Alfréd, nebo já. Nemáte důvod, abyste nám věřil víc než jim.“

„Alfréd nemá rodinu na venkově?“

„Nemá už vůbec nikoho z rodiny. Znal jenom svou matku a ta už je dvacet let mrtvá.“

„Nikdy jste spolu nezajeli někam ven z Paříže?“

„Nikdy dál než do Corbeil.“

Do Corbeil se jistě neuchýlil. To bylo moc blízko. Maigret si začínal myslet, že zrovna tak neujel ani do Belgie.

„Nemluvil s vámi nikdy o nějakém místě, kam by se jednou rád podíval?“

„Říkal, že by chtěl na venkov, jen tak všeobecně. Pro něj tím bylo řečeno všecko.“

„Vy jste se narodila na venkově?“

„Blízko Neversu, v jedné vesnici, která se jmenuje Saint-Martin-des-Prés.“

Vytáhla ze zásuvky pohlednici, na které byl vyfotografován vesnický kostelík a naproti němu louže sloužící jako napajedlo. „Ukazovala jste mu tu pohlednici?“

Pochopila. Děvčata jako ona chápou rychle.

„To bych se moc divila, že by tam byl. Byl opravdu u Severního nádraží, když mi telefonoval.“

„Jak to víte?“

„Našla jsem včera večer tu hospodu. Je to v Maubeugeské ulici vedle jednoho obchodníka s kuframa. Jmenuje se to tam Levantská kavárna. Hostinský si na něj pamatuje, protože to byl ten den jeho první host. Zrovna zapálili kávovar, když Alfréd vešel. Nechcete šálek kávy?“

Bylo mu to nepříjemné, že musí odmítnout, ale zrovna pil bílé víno.

„Nic se nestalo.“

Dalo mu to práci, než našel v těch končinách taxík a dal se zavést k Levantské kavárně.

„Takový malý, hubený, se smutným výrazem, oči měl červený, jako kdyby předtím plakal,“ řekl mu hostinský.

To tedy opravdu byl Alfréd Jussiaume, míval často okraje víček zarudlé.

„Mluvil dlouho do telefonu, vypil dvě nesladené kávy a namířil si to k nádraží, díval se přitom kolem sebe, jako kdyby se bál, že ho někdo sleduje. Něco proved?“

Bylo deset hodin, když Maigret konečně stoupal po schodech KP, kde se vždycky v sluneční záři vznášela jakoby lehká mlha prachu. Proti svému zvyku nenahlédl skleněnými dveřmi do čekárny a prošel kanceláří inspektorů, která byla skoro prázdná.

„Janvier ještě nepřišel?“

„Byl tady kolem osmé a hned zase odešel. Nechal vám na psacím stole nějaký lístek.“

Na lístku bylo napsáno:

Ta žena se jmenuje Maria han Aerts. Je jí jedenapadesát let a pochází ze Sneeku v holandském Frísku. Jdu do Neuilly, kde bydlela v nějakém rodinném penzionu v Longchampské ulici. Ten taxík jsem ještě nenašel. Vacher si vzal na starost nádraží.

Kancelářský sluha Josef otevřel dveře.

„Neviděl jsem vás jít dovnitř, pane Maigrete. Čeká na vás už půl hodiny nějaká dáma.“

Podal mu lístek, na který stará paní Serrová načrtla drobným ostrým písmem svoje jméno.

„Mám ji poslat dovnitř?“

Maigret si oblékl zase sako, které zrovna odložil, šel otevřít okno, nacpal si dýmku a posadil se.

„Ano, pošlete ji sem.“

Byl zvědav, jakým dojmem bude působit mimo prostředí svého domu, ale k jeho překvapení se nevyjímala nijak divně. Nebyla v černém jako předchozího dne; měla na sobě šaty s tmavým vzorkem na bílém pozadí. Její klobouk nebyl nijak směšný. Pohybovala se nenuceně.

„Asi jste tak trochu čekal, že vás navštívím, není-liž pravda, pane komisaři?“

Nečekal to vůbec a střežil se jí to povědět.

„Sedněte si, madam.“

„Děkuji.“

„Kouř vám nevadí?“

„Můj syn kouří cigarety celý den. Bylo mi to včera tak trapné, ten způsob, jakým se k vám choval! Pokoušela jsem se vám naznačit, abyste ho radši nechal být, protože já už ho znám.“

Mluvila beze spěchu, bez nervozity, a občas na Maigreta pohlédla jakoby se spikleneckým úsměvem.

„Myslím, že jsem ho sama špatně vychovala. Co chcete, je to moje jediné dítě, a když mi manžel zemřel, bylo mu teprve sedmnáct let. Rozmazlila jsem ho. Vílém byl jediný muž v domě. Jestli máte děti...“

Maigret se na ni díval a pokoušel se udělat si nějakou představu, ale nedařilo se mu to. Proč se vlastně zeptal:

„Vy jste se narodila v Paříži?“

„V domě, který jste včera navštívil.“

Byla to zvláštní shoda, najít zapletené do jednoho případu dvě osoby narozené v Paříži. Lidi, s kterými míval co dělat, byli skoro vždycky více nebo méně spjatí s venkovským prostředím.

„A váš manžel?“

„Už jeho otec měl advokátní kancelář v Tocquevilleově ulici v sedmnáctém okrsku.“

Tak tedy tři! A to všechno končí v domě ve Fermeské ulici, v tak dokonale venkovském ovzduší!

„Já a můj syn jsme žili skoro vždycky spolu a počítám, že právě to z něj udělalo tak trochu nespolečenského člověka.“

„Domníval jsem se, že byl už jednou ženatý.“

„To byl. Jeho žena nebyla dlouho živa.“

„Kolik let po sňatku zemřela?“

Otevřela ústa; pochopil, že její zaváhání bylo vyvoláno nějakou náhlou myšlenkou. Měl dokonce dojem, že se jí tváře lehce zarděly.

„Dva roky,“ řekla nakonec. „Je to zvláštní, že? Teprve teď jsem si té shody všimla. S Marií žil taky dva roky.“

„Kdo byla jeho první žena?“

„Osoba ze znamenité rodiny, Jana Devoisinová, setkali jsme se s ní jednou v létě v Dieppe, jezdili jsme tam každý rok.“

„Byla mladší než on?“

„Počkejte. Jemu bylo dvaatřicet let. Byla přibližně stejně stará. Byla to vdova.“

„Děti neměla?“

„Ne. Pokud vím, neměla žádné blízké příbuzné kromě sestry, která žila v Indočíně.“

„Na co umřela?“

„Na srdeční záchvat. Měla slabé srdce a většinu času trávila po doktorech.“

Znovu se usmála:

„Neřekla jsem vám ještě, kvůli čemu jsem tady. Už jsem vám včera, když syn odešel na svou každodenní procházku, chtěla zatelefonovat, ale pomyslíla jsem si, že vám bude milejší, když přijdu za vámi. Chci se vám omluvit za to, jak se k vám Vilém včera choval, a říct vám, že jeho mrzutost se netýkala vás osobně. Je hrozně nespolečenský.“

„Všiml jsem si.“

„Při představě, že byste ho mohl podezírat z nějakého nečestného jednání... Byl takový už jako malé dítě...“

„Lhal mi?“

„Prosím?“

Obličej staré dámy vyjadřoval neličený údiv.

„Proč by vám byl lhal? Nechápu. Vždyť jste takřka žádné otázky nepoložil. Právě proto jsem přišla, abych vám odpověděla na ty, které mi případně budete chtít položit. Nemáme se s čím skrývat. Nevím, jaké okolnosti vás přiměly, abyste se o nás zajímal. Musí jít o nějaké nedorozumění nebo o mstu nějakého souseda.“

„Kdy se rozbila ta okenní tabulka?“

„Už jsem vám to řekla, nebo vám to řekl syn, ani nevím: při té bouři minulý týden. Byla jsem v prvním patře a neměla jsem ještě čas zavřít všechna okna, a tu jsem najednou uslyšela cinkot střepeň.“

„To bylo ještě za dne?“

„Mohlo být asi šest večer.“

„Takže vaše posluhovačka, ta Evženie, už u vás nebyla?“

„Odchází od nás v pět, myslím, že jsem vám to už taky vysvětlovala. Nepřiznala jsem se synovi, že jdu za vámi. Myslela jsem si, že byste si třeba dům rád prohlédl, a to by bylo snadnější, když on není doma.“

„Myslíte během té jeho procházky před večerí?“

„Ano. Ověřte si, že u nás není nic, co by bylo potřeba skrývat, a že nebýt Vilémovy povahy, všechno by se bylo vyjasnilo už včera.“

„Mějte laskavě na zřeteli, paní Serrová, že jste sem přišla sama od sebe.“

„Ale ano.“

„A že mě vy sama taky vybízíte, abych vám kladl otázky.“

Souhlasně kývla hlavou.

„Vraťme se tedy k tomu, co se dalo od okamžiku, kdy jste vy, váš syn a vaše snacha společně naposled večeřeli. Vaše snacha měla už kufrů uchystané. Na kterém místě v domě ležely ty kufrů?“

„Na chodbě.“

„Kdo je snesl dolů?“

„Evženie snesla menší kufrů a dřevěný kufr si musel vzít na starost syn, byl pro ni příliš těžký.“

„To je nějaký hodně velký kufr?“

„Takový ten skříňový, jak se jim říká. Než se vdala, Maria hodně cestovala. Žila v Itálii a v Egyptě.“

„Co jste měli k večerí?“

Otázka ji zřejmě pobavila a překvapila.

„Počkejte! O kuchyni se náhodou starám já, vzpomenu si. Napřed zeleninovou polévku. Zeleninovou polévku jíme vždycky, je to zdravé. Pak tam byly smažené makrely a bramborová kaše.“

„A jako dezert?“

„Čokoládový krém. Ano. Syn má odjakživa hrozně rád čokoládový krém.“

„U stolu nedošlo k žádné debatě? V kolik hodin večere skončila?“
„Asi v půl osmé. Srovnala jsem nádoby do výlevky a odešla jsem nahoru.“
„Takže když vaše snacha odcházela, vy jste při tom nebyla?“
„Nestála jsem o to. Jsou to vždycky trapné chvíle a já nějaké vzrušující scény nemám ráda. Řekla jsem jí na shledanou dole v salóne. Nemám jí nic za zlé. Každý má svou povahu a...“
„Kde byl během té doby váš syn?“
„Ve své pracovně, pokud vím.“
„Není vám známo, jestli mezi ním a jeho ženou došlo ještě nakonec k nějakému rozhovoru?“
„To je nepravděpodobné. Zašla ještě jednou nahoru. Slyšela jsem, jak se ve svém pokoji upravuje.“
„Váš dům je vystavěn z dobrého materiálu, jako většina starých domů. Počítám, že to, co se děje v přízemí, se dá z prvního patra těžko zaslechnout.“
„Pro mne to těžké není,“ odpověděla s našpuleny ústy.
„Co tím chcete říct?“
„Že mám jemný sluch. Stačí, když v některé místnosti zavrže parketa, a já už to zaslechnu.“
„Kdo došel pro taxík?“
„Maria, to jsem vám řekla už včera.“
„Zůstala venku dlouho?“
„Dost dlouho. Poblíž není žádné stanoviště a musí se čekat, dokud nějaký volný vůz nejede kolem.“
„Šla jste se podívat z okna?“ Nepatrně zaváhala.
„Ano.“
„Kdo odnesl ten velký kufr do taxíku?“
„Šofér.“
„Nevíte, ke které společnosti auto patřilo?“
„Jak bych to mohla vědět?“
„Jakou mělo barvu?“
„Červenohnědou a na dvířkách nějaký znak.“
„Na toho šoféra si pamatujete?“
„Moc ne. Mám dojem, že byl malý a spíš tlustý.“
„Jak byla vaše snacha oblečena?“
„Měla na sobě fialové šaty.“
„Plášť žádný?“
„Měla ho přes ruku.“
„Váš syn byl pořád ve své pracovně?“
„Ano.“
„Co se dalo potom? Sešla jste dolů?“
„Ne.“
„Vy jste se nezašla na syna podívat?“
„Přišel za mnou sám.“
„Hned?“
„Chvilí potom, co taxík odejel.“
„Byl rozrušený?“
„Byl takový, jakého jste ho viděl. Má povahu spíš zasmušilou. Už jsem vám vysvětlovala, že je to ve skutečnosti člověk spíš precitlivělý, kterého se každá maličkost dotkne.“
„Věděl, že se jeho žena už nevrátí?“
„Tušil to.“
„Řekla mu to?“
„Přímě ne. Jenom mu to naznačila. Mluvila o tom, že potřebuje přijít na jiné myšlenky, vidět zase svůj rodný kraj. Jakmile začala s tímhle, chápete...“
„Co jste dělala potom?“
„Upravila jsem si vlasy na spaní.“
„Váš syn byl u vás v pokoji?“
„Ano.“
„Z domu nevyšel?“
„Ne. Proč?“
„Kde má svoje auto?“
„Nějakých sto metrů od nás, jsou tam bývalé konírny, které přestavěli na soukromé garáže. Vilem si jednu z nich najal.“
„Takže si může vůz vzít a zase ho dát zpátky, aniž ho někdo vidí?“
„Proč by se skrýval?“
„Šel pak ještě dolů?“
„To nevím. Myslím, že ano. Chodívám spát hodně brzy, a on mívá ve zvyku číst až do jedenácti večer nebo do půlnoci.“
„Ve své pracovně?“
„Nebo ve svém pokoji.“
„Jeho pokoj je blízko vašeho pokoje?“

„Hned vedle něj. Je mezi nimi jen koupelna.“
„Zaslechla jste ho, když si šel lehnout?“
„Jistěže.“
„V kolik hodin?“
„Nerozsvěcela jsem.“
„Pak už jste neslyšela žádné zvuky?“
„Žádné.“
„Počítám, že ráno přicházíte dolů první?“
„V létě chodím dolů v půl sedmé.“
„Obešla jste všechny místnosti?“
„Šla jsem napřed do kuchyně, abych dala hřát vodu, a pak jsem otevřela okna, protože v tu dobu je vzduch ještě svěží.“
„Do pracovny jste tedy vešla?“
„Pravděpodobně.“
„Už si na to nevzpomínáte?“
„No, je to skoro jisté.“
„To rozbité okno už bylo zasklené?“
„Předpokládám... ano...“
„Nezpozorovala jste v místnosti žádný nepořádek?“
„Žádný, jenom v popelnících jako vždycky špačky od cigaret, a možná že se tam povalovala jedna nebo dvě knihy. Nevím, co se vlastně děje, pane Maigrete. Jak vidíte, odpovídám na vaše otázky upřímně. Šla jsem jim sama vstříc.“
„Protože vás to zneklidňuje?“
„Ne. Protože je mi trapně kvůli tomu, jak se k vám Vilém choval. A taky proto, že za vaší návštěvou tuším něco záhadného. Ženy nejsou jako muži. Dokud byl například můj muž ještě živ, když v noci v domě něco zašramotilo, nehnul se ze své postele, vždycky jsem se já šla podívat, co se děje. Chápete mě? U vaší ženy je tomu pravděpodobně zrovna tak. Tady jsem v podstatě tak trochu ze stejného důvodu. Zmínil jste se o nějakém vloupání. Zdá se, že máte nějaké obavy, pokud jde o Marii.“
„Zprávu vám o sobě nepodala žádnou?“
„Nepočítám s tím, že by mi nějakou podávala. Vy přede mnou nějaké skutečnosti skrýváte, a to mě dráždí. To je jako s těmi nočními šramoty, jsem toho názoru, že neexistují žádné záhady, stačí, aby se člověk věcem podíval tvář v tvář, a hned se všechno ukáže docela prosté.“
Dívala se na něj, jista si sama sebou, a Maigret měl tak trochu dojem, že se na něj dívá jako na dítě, jako na druhého Viléma. Jako by řkala:
„Přiznejte se mi, co máte na srdci. Nemějte strach. Uvidíte, že se všechno vysvětlí.“
On se jí také podíval hezky zpřímá do tváře.
„Tu noc k vám vnikl jakýsi muž.“
Oči staré dámy hleděly nedůvěřivě a trochu soucitně, jako kdyby ještě věřil na bubáky.
„Za jakým účelem?“
„Aby vyloupil vaši nedobytnou pokladnu.“
„Udělal to?“
„Vnikl do domu tím způsobem, že vyřízl okenní tabulku, aby mohl otevřít okno.“
„Tu tabulku, co se rozbila už při té bouři? Nejspíš ji pak zasadil zase zpátky?“
Pořád ještě odmítala brát vážně to, co říká.
„Co ukradl?“
„Neukradl nic, protože v určitou chvíli padlo světlo jeho baterky na něco, co nečekal.“
Usmívala se.
„Co to bylo?“
„Mrtvola nějaké starší ženy, která by mohla docela dobře být mrtvolou vaší snachy.“
„Tohle vám on řekl?“
Podíval se na ruce navlečené do bílých rukavic, ale ty se ani nezachvěly.
„Proč toho člověka nepožádáte, aby přišel a opakoval svoje obvinění přede mnou?“
„Není v Paříži.“
„Nemůžete zařídit, aby přijel?“
Maigret nechal dotaz raději bez odpovědi. Nebyl sám se sebou moc spokojen. Začínal si klást otázku, jestli i on nakonec nepodléhá vlivu této ženy, která se chovala s vyrovnaným, ochranným klidem nějaké matky představené. Nevstala, nepropadla rozčilení, ba ani se nerozhořčila.
„Nevím, o co běží, a taky se vás na to neptám. Máte bezpochyby dobré důvody, abyste tomu člověku věřil. Je to lupič, není-liž pravda? Já naproti tomu jsem jen osmasedmdesátiletá stařena, která v životě nikomu neublížila. Dovolte mi teď, když tohle vím, abych vás snažně poprosila, abyste k nám přišel. Otevřu vám všechny dveře, ukážu vám všechno, co si budete přát vidět. A můj syn, až bude o věci zpraven, se jistě také nebude zdráhat, aby vám odpověděl na vaše otázky. Kdy přijdete, pane Maigrete?“
Teď už se zvedla, ale chovala se pořád stejně nenuceně, nebylo v ní nic agresivního, nanejvýš lehký nádech hořkosti.
„Možná že dnes odpoledne. Ještě nevím. Použil váš syn auta teď někdy v posledních dnech?“
„Zeptejte se ho na to, nechcete?“
„Teď v této chvíli je doma?“

„Pravděpodobně. Byl tam, když jsem odcházela.“

„Evzenie taky?“

„Ta je tam určitě.“

„Děkuji vám.“

Vyprovodil ji ke dveřím. Ve chvíli, kdy už byla na prahu, ještě se obrátila.

„Budu vás prosit o jednu laskavost,“ řekla mírným hlasem. „Až odejdu, pokuste se vžít se na chvíli do mého postavení, zapomenout na chvíli, že se celý život zabýváte jen samými zločiny. Představte si, že vám by někdo zničehonic položil otázky, které jste položil vy mně, a že vás by někdo podezřívál, že jste někoho chladnokrevně zabil.“

To bylo všechno. Jenom ještě dodala:

„Tak tedy na shledanou dnes odpoledne, pane Maigrete.“ Když dveře zase zavřel, zůstal hezkou chvíli nehybně stát vedle veřejí. Pak se šel podívat z okna a za okamžik spatřil starou dámu, jak drobnými krůčky cupitá v plné sluneční záři směrem k Michalskému mostu.

Zvedl sluchátko.

„Dejte mi policejní komisařství v Neuilly.“

Dal se spojit nikoli s komisařem, ale s jedním inspektorem, s kterým se znal.

„Vanneau? Tady Maigret. Daří se mi dobře, děkuju. Poslouchej mě chvíli. Jde o choulostivou věc. Nasedneš honem do auta a zajedeš do čísla 43 bis ve Fermeské ulici.“

„K tomu zubaři? Janvier se tu včera večer stavil a zmínil se mi o něm. Běží o nějakou Holand'anku, že?“

„To je vedlejší. Je málo času. S tím chlapíkem není lehká řeč a prozatím si zatykač vyžádat nechci. Jde o to, jednat rychle, než se vrátí jeho matka.“

„Je daleko?“

„U Michalského mostu. Předpokládám, že si vezme taxík.“

„Co s tím chlapem mám provést?“

„Odvedeš ho s sebou, pod jakoukoli záminkou. Pověz mu, co budeš chtít, že máš zapotřebí jeho svědectví...“

„Potom?“

„Pak už tam budu. Hned teď seběhnu dolů a nasednu do auta.“

„A jestli zubař nebude doma?“

„Počkáš si na něj venku a čapneš ho, ještě než vejde do domu.“

„Moc legální to není, co?“

„Vůbec ne.“

Když už Vanneau chtěl zavěsit, ještě dodal:

„Vezmi si někoho s sebou a postav ho na stráž naproti bývalým konírnám, které předělali na garáže, taky tam v ulici.

Jednu z garáží má najatou zubař.“

„Rozumím.“

Chvíli nato pospíchal už Maigret po schodech dolů a nasedl do jednoho z policejních vozů stojících na dvoře. Když auto zahýbalo směrem k Pont-Neuf, zdálo se mu, že zahlédl Ernestinin zelený klobouk. Nebyl si tím jist a řekl si, že raději nebude ztrácet čas. V podstatě podlehl chvilkovému pocitu rozmrzelosti vůči Dlouhému Bidlu.

Když přejeli Pont-Neuf, zalitoval toho, ale už bylo příliš pozdě.

Tím hůř pro ni! Musí na něj počkat.

/KAPITOLA ČTVRTÁ,

v níž se ukáže, že výslech není jako výslech, a v níž Evzenie navzdory svým názorům učiní kategorické prohlášení / Policejní komisařství zaujímal přízemí radnice, ošklivé čtverhranné budovy se splihle visícím špinavým praporem, stojící uprostřed prostranství s několika neduživými stromy. Maigret by byl mohl vejít do kanceláří inspektorů přímo zvenčí; ale aby se nestřetl tváří v tvář s Vilémem Serrem, šel oklikou chodbami plnými průvanu, kde nakonec zabloudil. I tady vládlo letní prázdninové ovzduší. Dveře a okna byly dokořán, papíry šelestily na stolech v prázdných místnostech, jinde zase si úředníci vysvěcení do košile vyprávěli historky z pláží a ojedinelí poplatníci bezradně bloudili, aby sehnali nějaké razítko nebo podpis.

Konečně Maigret spatřil strážníka, který ho poznal.

„Inspektor Vanneau?“

„Druhá chodba vlevo, třetí dveře.“

„Došel byste mi pro něj? Bude ve své kanceláři asi někoho mít. Nevyslovujte nahlas moje jméno.“

Vanneau se za chvíli objevil před ním.

„Je tam?“

„Ano.“

„Jak to proběhlo?“

„Ani dobře, ani špatně. Koukal jsem, abych měl s sebou předvolání na komisařství. Zazvonil jsem. Otevřela mi služka a já jsem jí řekl, že bych chtěl hovořit s pánem. Pár minut mě nechali čekat na chodbě. Pak ten chlapík přišel dolů a já jsem mu strčil to lejtstro. Přečet si ho a beze slova se na mě podíval.

„Kdybyste byl tak laskav a šel se mnou, mám vůz stát u vrat.“

Pokrčil rameny, vzal z věšáku panama, nasadil si ho na hlavu a šel za mnou.

Ted' tam sedí. Pořád ještě ani nepromluvil.“

O chvíli později Maigret vešel do Vanneauovy kanceláře a zastihl tam Serra, jak kouří náramně tmavý doutník. Komisař si šel sednout na inspektorovo místo.

„Prosím za prominutí, že jsem vás sem obtěžoval, pane Serre, ale byl bych rád, kdybyste mi odpověděl na několik

otázek.“

Obrovitý zubař na něm spočinul jako den předtím těžkým pohledem a v jeho tmavých očích nebyla ani stopa sympatie. Maigret si náhle uvědomil, co mu ten člověk připomíná: Turka, takového, jakého bývalo svého času vídat na obrázcích. Podobal se mu objemem, patrnou váhou a bezpochyby i silou. Neboť přes svoji tučnost budil dojem, že je velmi silný. Měl rovněž pohrdavý klid pašů zdobících obaly cigaret.

Serre nepřikývl, nepronesl žádnou zdvořilostní frázi, ba ani nevyslovil žádnou námitku, ale místo toho vytáhl z kapsy nažloutlý papír a pohlédl na něj.

„Byl jsem předvolán neuillyským policejním komisařem,“ řekl. „Čekám, že se dovím, co mi tento komisař chce.“

„Mám tomu rozumět tak, že mi odmítáte odpovídat?“

„Kategoricky.“

Maigret zaváhal. Měl už co dělat s všelijakými chlapíky, s bruchouny, paličáky, umíněnci i vychytralci, ale nikdy mu nikdo neodpovídal s tak klidnou rozhodností.

„Počítám, že by bylo marné nějak vás přemlouvat?“

„Podle mého mínění ano.“

„Nebo pokoušet se vám dokázat, že vaše chování nesvědčí ve váš prospěch?“

Tentokrát Serre místo odpovědi už jenom povzdechl.

„No dobrá. Počkejte. Policejní komisař vás hned přijme.“

Maigret ho šel vyhledat; ten zprvu ani nepochopil, co od něho chce, a pak se k tomu uvolil jen velice nerad. Jeho kancelář byla ve srovnání s ostatními místnostmi pohodlnější, skoro přepychová, a na krbu tu stály mramorové hodiny.

„Pošlete dovnitř pana Serra!“ řekl ordonanci.

Nabídl mu židli se sedadlem potaženým rudým sametem. „Posadte se, pane Serre. Jde jenom o to, něco si ověřit, a nebudu nadužívat vašeho času.“

Policejní komisař se podíval do papírku, který mu byl právě přinesen.

„Jste majitelem vozu, který má poznávací číslo RS 8822 L?“

Zubař přikývl. Maigret se šel posadit na okraj okna a díval se na něj s výrazem hluboce zamyšleným.

„Ten vůz je pořád ještě ve vašich rukou?“

Další přikývnutí.

„Kdy jste s ním jel naposled?“

„Předpokládám, že mám právo dovědět se, co je příčinou těchto otázek?“

Policejní komisař se na své židli zavrtěl. Úkol, který mu Maigret svěřil, se mu vůbec nezamlouval.

„Řekněte, že váš vůz měl co dělat s nějakou dopravní nehodou...“

„Došlo k něčemu takovému?“

„Řekněte, že jeho číslo nám bylo ohlášeno jako číslo auta, které někoho porazilo?“

„Kdy?“

Komisař vrhl na Maigreta vyčítavý pohled.

„V úterý večer.“

„Kde?“

„Poblíž Seiny.“

„Můj vůz nevyjel v úterý večer z garáže.“

„Někdo ho třeba použil bez vašeho vědomí.“

„To bych neřekl. Garáž se zamyká.“

„Vy tvrdíte, že jste v úterý večer ani později během noci svého auta nepoužil?“

„Kde jsou svědci té nehody?“

Komisař znovu vrhl na Maigreta pohled plný úzkosti. Ten pochopil, že tohle k ničemu nepovede, a naznačil mu pokynem, že může upustit od dalších otázek.

„Jiný dotaz už k vám nemám, pane Serre. Děkuji vám.“

Zubař vstal a na okamžik to vypadalo, jako by svým obrovitým tělem měl vyplnit celou kancelář, nasadil si na hlavu svůj panama, dlouze pohlédl na Maigreta a vyšel.

„Udělal jsem, co jsem mohl. Viděl jste to.“

„Bylo vám to k něčemu dobré?“

„Možná.“

„Je to člověk, který je s to způsobit nám nepříjemnosti. Zná svá práva.“

„Vím.“

Vypadalo to, jako by Maigret bezděčně zubaře napodoboval. Měl tentýž zachmuřený a těžkopádný výraz. Zamířil také ke dveřím.

„Co měl provést, Maigrete?“

„Ještě nevím. Je možné, že zabil svou ženu.“ Zašel poděkovat Vanneauovi a ocitl se opět venku, kde na něho čekalo auto KP. Než do něho nasedl, vypil si na rohu ve výčepu skleničku, a jak tak na sebe koukal v zrcadle, položil si otázku, jak by se asi vyjímal, mít na hlavě panama. Nato se podivně usmál při představě, že nadcházející zápas bude svým způsobem střetnutím dvou těžkých vah.

Řekl šoférovi:

„Vezměte to Fermeskou ulicí.“

Nedaleko čísla 43 bis spatřil Serra, jak kráčí po chodníku dlouhými, trochu kolébavými kroky. Jako někteří tlustí lidé chodil s nohama trochu od sebe. Pořád ještě kouřil svůj dlouhý doutník. Jak šel kolem garáže, asi si všiml inspektora,

který tu stál na stráži a neměl se kde schovat.

Maigret zaváhal, má-li zastavit auto před domem s černou mříží. K čemu by to bylo? Pravděpodobně by ho dovnitř nepustili.

Ernestina na něho čekala v zasklené čekárně na Zlatnickém nábřeží. Zavedl ji do své kanceláře.

„Máte něco nového?“ zeptala se.

„Naprosto nic.“

Byl ve špatné náladě. Nevěděla, že mu to není nevhod, být ve špatné náladě na počátku vyšetřování nějakého obtížného případu.

„Já jsem dostala dneska ráno lístek. Přinesla jsem vám ho.“

Podala mu barevnou pohlednici s obrázkem radnice v Le Havru. Napsáno na ní nebylo nic, ani žádný podpis, jen adresa Dlouhého Bidla poste restante.

„Alfréd?“

„Je to jeho písmo.“

„On neodjel do Belgie?“

„Vypadá to tak. Asi se bál přes hranice.“

„Myslíte, že se pokusí dostat se někam po moři?“

„Neřekla bych. Nikdy na žádnou loď ani nev kročil. Chci se vás na něco zeptat, pana Maigrete, ale musíte mi odpovědět otevřeně. Dejme tomu, že by se vrátil do Paříže, co by se stalo?“

„Chcete vědět, jestli by byl zatčen?“

„Ano.“

„Pro pokus o loupež?“

„Ano.“

„Nemohl by být zatčen, protože nebyl přistižen při činu a protože na druhé straně Vilém Serre žádnou žalobu nepodal, ba dokonce popírá, že by se byl k němu někdo vůbec vloupal.“

„Nechali by ho teda na pokoji?“

„Pokud ovšem nelhal a nestalo se něco jiného.“

„Můžu mu to slíbit?“

„Ano.“

„V tom případě dám do novin inzerát. Čte denně stejný noviny, kvůli křížovkám.“

Na okamžik se na něj zadívala.

„Člověk by řekl, že nemáte nějak dost důvěry.“

„Jaké důvěry?“

„Důvěry v ten případ. V sebe samýho. Mluvil jste ještě s tím zubařem?“

„Před půlhodinou.“

„Co říkal?“

„Nic.“

Už se dál nevyptávala, a protože zrovna zvonil telefon, odporučela se.

„Co je?“ zavrčel Maigret do telefonu.

„To jsem já, šéfe. Můžu k vám přijít?“

Pár vteřin nato už Janvier vešel do kanceláře a nemohl se udržet samou spokojeností.

„Mám spoustu novinek. Mám vám je hned vysypat? Máte chvilku čas?“

Jeho bouřlivé nadšení bylo trochu ochlazené Maigretovým chováním, ten zrovna svlékl sako a tahal za kravatu, aby si uvolnil tlustý krk.

„Zašel jsem napřed do toho rodinného penzionu, co jste se mi o něm zmínil. Vypadá to jako některé ty hotely z levého břehu Seiny, hala s palmami a staré dámy uveleбенé ve vyplétaných křeslech. Mezi hosty skoro nikdo pod padesátku. Hlavně cizinky, Angličanky, Švýcarky a Američanky, ženské, které chodí po muzeích a píšou nekonečné dopisy.“

„A dál?“

Maigret tenhle typ penzionů znal. Nebylo třeba zdržovat se u toho.

„Maria Van Aertsová tam strávila jeden rok. Pamatuji se na ni, protože byla v domě hodně oblíbená. Jak se zdá, byla hodně veselá a věčně se smála, až se jí ohromné poprsí smíchy natřásalo. Cpala se cukrovím a chodila na Sorbonnu na všechny přednášky.“

„To je všechno?“ poznamenal Maigret, jako by chtěl říci, že nevidí, proč se vlastně Janvier tváří tak nadšeně.

„Psávala skoro denně dopisy na osm až deset stránek.“

Komisař pokrčil rameny, ale pak se najednou podíval na inspektora pohledem, v kterém už bylo víc zájmu. Začínal chápat.

„Pořád stejné osobě, nějaké přítelkyni z penzionu, která bydlí v Amsterdamu. Mám její jméno. Tahle přítelkyně za ní jednou taky přijela. Bydlely tři týdny pohromadě v jednom pokoji. Předpokládám, že Maria Serrová jí psala dál i jako vdaná. Ta přítelkyně se jmenuje Gertruda Oostingová a je to žena nějakého pivovarníka. Nebude asi nijak nesnadné zjistit její adresu.“

„Zatelefonuj do Amsterdamu.“

„Chtěl byste sehnat ty dopisy?“

„Poslední, co psala, pokud možná.“

„To jsem si právě myslel. Brusel pořád ještě nemá o Smutném Alfrédovi žádné zprávy.“

„Je v Le Havru.“

„Mám zatelefonovat do Le Havru?“

„Udělám to sám. Kdo je vedle volný?“

„Torrence dneska ráno nastoupil.“

„Pošli mi ho.“

Taky těžká váha, člověk, který nezůstane nepovšimnut na chodníku prázdné ulice.

„Půjdeš dělat stojku do Fermeské ulice v Neuilly, naproti číslu 43 bis, je to dům se zahrádkou a s mřížovými vraty. Schovávat se nemusíš. Naopak. Když uvidíš, jak jde ven chlapík větší a tlustší než ty, sleduj ho docela nápadně.“

„To je všechno?“

„Zaříd' si to, aby tě někdo na část noci vystřídal. O něco dál stojí před garáží na stráži jeden muž z Neuilly.“

„A když ten chlap pojedje někam autem?“

„Vezmi si tu jeden náš vůz a nech ho stát u chodníku.“

Neměl odvalu jít domů na oběd. Bylo ještě větší vedro než minulý den. Ve vzduchu visela bouřka. Většina mužů se procházela se sakem přes ruku a v Seině plavali kluci.

Šel si něco zakousnout k Dauphinovi a před jídlem vypil jako navzdory dva pernody. Pak zašel za Moersem do soudní dokumentace pod přehrátkou střechu Justičního paláce.

„Řekněme kolem jedenácté večer. Vezmi si s sebou všechno, co bude potřeba. A ať s tebou ještě někdo jde.“

„Ano, šéfe.“

Dal avízo policii v Le Havru. Nasedl Smutný Alfréd přece jenom do nějakého vlaku na Severním nádraží, do Lille například, anebo se rozběhl, hned jak zatelefonoval Ernestině, na nádraží Saint-Lazare?

Zřejmě je zavrtaný v nějakém nuzném bytě nebo bloudí od hospody k hospodě a pije sklenici vichyské minerálky za sklenicí, pokud se zrovna nepokouší proklouznout na palubu nějaké lodi. Jestlipak je v Le Havru taky tak vedro jako tady?

Taxík, který měl odvézt Marii Serrovou a její zavazadla, se pořád ještě nepodařilo najít. Zřízcenci ze Severního nádraží si na ni nevzpomínali.

Když kolem třetí rozevřel noviny, Maigretovi v nich padl do oka Ernestinin inzerát:

Alfrédovi. Vrat' se do Paříže. Žádné nebezpečí. Všechno je zařízeno. Týna.

Bylo půl páté, když shledal, že sedí ve svém křesle s novinami na kolenou. Ani neobrátil stránku. Usnul a měl ještě od spánku ošklivou chuť v ústech a záda celá rozlámaná.

Na dvoře nebyl žádný z vozů KP a musel si zajít pro taxík na konec nábřeží.

„Fermeská ulice v Neuilly. Řeknu vám, kdy máte zastavit.“

Málem by byl usnul znova. Bylo za pět minut pět, když zastavil auto naproti hospodě, kde už se cítil jako doma. Na terase nebyl nikdo. Kousek dál bylo vidět siluetu tlustého Torrence, jak přechází ve stínu sem tam. Zaplatil šoférovi a s povzdechem úlevy se uvelebil na židli.

„Čím vám posloužím, pane Maigrete?“

Pivo samozřejmě! Měl řízení, že by byl dokázal vypít pět nebo šest půlčků jedním dechem.

„Tady se neobjevil?“

„Ten zubař? Ne. Viděl jsem dneska ráno jeho matku, jak jde k bulváru Richarda Wallace.“

Vrata zaskřípala. Někáká drobná pohyblivá žena vykročila po protější chodníku. Maigret zaplatil útratu a dostihl ji zrovna ve chvíli, kdy docházela k okraji Bouloňského lesíka.

„Paní Evženie?“

„Copak mi chcete?“

Přívětivost nebyla v tom neuillyském domě silnou stránkou.

„Chvilku si s vámi popovídám.“

„Na povídání nemám čas. Čeká mě ještě úklid doma, až se vrátím.“

„Jsem od policie.“

„To na věci nic nemění.“

„Musím vám položit pár otázek.“

„Jsem povinná odpovídat?“

„Bylo by to rozhodně lepší.“

„Nemám policii moc v lásce.“

„Na to máte právo. A Serrovy máte v lásce?“

„Ty? Takový šténice.“

„Stará paní Serrová taky?“

„To je megera.“

Stáli právě u zastávky autobusů. Kolem jel volný taxík a Maigret zvedl ruku.

„Dovezu vás domů.“

„Moc mě to netěší ukazovat se s policajtem, no ale aspoň ušetřím.“

Důstojně nasedla do vozu.

„Co proti nim vlastně máte?“

„A co vy? Proč strkáte nos do jejich záležitostí?“

„Mladá paní Serrová odjela?“

„Mladá!“ utrousila ironicky.

„Řekněme tedy snacha paní Serrové?“

„Ano, odjela. Bohudík, že ji mám z krku!“

„To byla taky megera?“

„Ne.“

„Neměla jste ji ráda?“

„Věčně šmejdila ve špižárně, a když se mělo obědovat, nenašla jsem ani polovinu toho, co jsem navařila.“

„Kdy odjela?“

„V úterý.“

Jeli zrovna přes Puteauxský most. Evženie zaklepala na okénko.

„Jsem doma,“ řekla. „Ještě mě potřebujete?“

„Můžu na chvíli zajít k vám?“

Stáli na lidnatém náměstí a posluhovačka namířila do chodby vpravo vedle krámků a pustila se po schodech, kde to páchlo odpadky.

„Kdybyste jim aspoň moh říct, aby nechali mého syna na pokoji.“

„Komu?“

„Ostatním policajtům. Těm zdejší. Věčně má s nima nějaký trampoty.“

„Co dělá?“

„Pracuje.“

„Jak?“

„Copak já vím? Vaše chyba, jestli jdete do neuklizeného. Nemůžu celý den uklízet u jinejch a mít přitom doma čisto.“

Šla otevřít okno, protože to tu bylo cítit jako v bytě dlouho nevětraném, ale kromě postele v koutě tu nebylo vidět žádný nepořádek, místnost, která byla jakousi jídelnou, vypadala skoro elegantně.

„Copak se vlastně stalo?“ zeptala se odkládajíc klobouk.

„Nemůžeme najít Marii Serrovou.“

„No bodejt', když je v Holandsku.“

„V Holandsku ji taky nemůžou najít.“

„Proč ji vůbec potřebujete najít?“

„Protože jsou důvody domnívat se, že byla zavražděna.“

V Evženiiných hnědých očích se zažehla malá jiskřička.

„Proč je nezatknete?“

„Nemáme žádné důkazy.“

„To spoléháte, že je seženete u mě?“

Postavila na plyn vodu a zase se vrátila k Maignretovi.

„Co se dalo v úterý?“

„Pakovala celý den kufrů.“

„Okamžik. Byla vdaná dva a půl roku, že? Měla bezpochyby nějakou tu garderobu.“

„Měla přinejmenším třicet šatů a zrovna tolik párů střevíců.“

„Potrpěla si na eleganci?“

„Nikdy nic nezahodila. Některý šaty byly starý už deset let. Nenosila je, ale nebyla by je někomu dala za nic na světě.“

„Lakomá?“

„Copak nejsou všichni boháči lakomci?“

„Bylo mi řečeno, že měla s sebou jen jeden dřevěný a dva kožené kufrů.“

„To je správný. To ostatní bylo odeslané už týden předtím.“

„Chcete říct, že už předtím posílala nějaké kufrů?“

„Kufry, bedny, krabice. Minulý čtvrtek nebo pátek přijel vůz přepravní kanceláře a všechno to naložil.“

„Podívala jste se, co bylo na zavazadlech napsáno?“

„Na adresu si už přesně nepamatuju, ale místo určení bylo Amsterdam.“

„Pán o tom věděl?“

„No samozřejmě.“

„O tom odjezdu už tedy bylo rozhodnuto dávno předem?“

„Co měla naposled záchvat. Při každém záchvatu začala mluvit o tom, že se vrátí domů do Holandska.“

„Co to bylo za záchvaty?“

„Říkala, že srdeční.“

„Měla srdeční vadu?“

„Zdá se.“

„Chodil k ní nějaký lékař?“

„Doktor Dubuc.“

„Užívala nějaké léky?“

„Při každém jídle. Brali je všichni. Ti dva v tom pokračují dál a mají vždycky vedle talíře svou skleničku s pilulkami nebo s kapkami.“

„Vilém Serre je nemocný?“

„Nevím.“

„Jeho matka?“

„Bohatý lidé jsou všichni nemocní.“

„Vycházeli spolu dobře?“

„Nemluvili spolu někdy celý týden.“

„Maria Serrová psala hodně dopisů?“
„Skoro od rána do večera.“
„Nesla jste taky někdy dopisy na poštu?“
„Často. Bylo to vždycky stejný osobě, jedný ženský s takovým divným jménem, která bydlí v Amsterodamu.“
„Serrovi jsou bohatí?“
„Aby ne!“
„A Maria?“
„Určitě. Jinak by si ji byl nevzal.“
„Chodila jste jim uklízet už tenkrát, když se brali?“
„Ne.“
„Nevíte, kdo jim v té době dělal úklid?“
„Mají každou chvíli jinou posluhovačku. Pokud jde o mě, jsem tam poslední tejden. Jakmile někdo tu domácnost pozná, jde pryč.“
„Proč?“
„Myslíte, že je to příjemný, vidět, že vám počítají kostky cukru v cukřence a že vám jako dezert vyberou jabko napůl shnilý?“
„Stará paní Serrová?“
„Ano. Mluví pořád o tom, že ve svém věku ještě celej den pracuje, to je přece její věc, a sotva máte tu smůlu, že si na chvilku sednete, hned ji máte na krku.“
„Vynadá vám?“
„Nikdy mi nevynadala. To bych tak chtěla vidět! Ale je to horší. Je taková přezdvořilá, kouká se na vás tak zarmouceně, jako kdyby si s váma nevěděla rady.“
„Když jste ve středu ráno přišla uklízet, nic nápadného jste nepostřehla?“
„Ne.“
„Nezpozorovala jste, že během noci rozbil někdo v některém okně tabulku nebo že některá tabulka byla čerstvě zakytovaná?“
Zavrtěla hlavou.
„To jste si splet den.“
„Který den to bylo?“
„O dva nebo tři dny dřív, tenkrát, jak byla ta velká bouřka.“
„Jste si tím jista?“
„Naprostojistá. Dokonce jsem tenkrát musela v pracovně leštit parkety, jak tam napršelo.“
„Kdo to okno zasklíval?“
„Pan Vilém.“
„Sklo si šel koupit sám?“
„Ano. Přinesl si kyt. Bylo asi deset dopoledne. Musel zajít ke sklenáři do Longchampský ulice. Nikdy by nezavolali žádnýho řemeslníka, když se bez něj můžou obejít, a i ucpaný záchody spravuje pan Vilém sám.“
„Jste si jista, že to bylo ten den?“
„Naprostojistá.“
Maigret už tu neměl co dělat. Celkem vzato neměl už co dělat ani ve Fermeské ulici. Anebo bylo třeba věřit, že Evženie opakuje, čemu ji naučili, a v tom případě byla ještě silnější než ti druzí.
„Vy nemyslíte, že ji zabili?“
Neodpověděl, zamířil ke dveřím.
„Kvůli tý tabulce?“
Na hlase jí bylo znát, že trochu váhá.
„To by to okno muselo bejt rozbitý zrovna ten den, co říkáte?“
„Proč? Máte chuť vidět je v kriminále?“
„To by mi samozřejmě dělalo potěšení. Ale když už jsem vám jednou řekla pravdu...“
Litovala toho. Moc nescházelo, a byla by s to vzít svou výpověď nazpět.
„Můžete se na každej pád zajít zeptat do železářství, co tam kupoval sklo a kyt.“
„Děkuji vám za radu.“
Zůstal chvíli stát před domem, kde bylo taky zrovna železářství. Ale tohle nebylo to pravé. Počkal si na taxík.
„Fermeská ulice.“
Nestálo to za to, nechat Torrence a inspektora z Neuilly dál tvrdnout na chodníku. Vybavila se mu znova vzpomínka na Ernestinu, jak mu zahrála tu komedii tenkrát v Měsíční ulici, a ta vzpomínka mu teď vůbec nepřipadala legrační, začal myslet na ni, na Dlouhé Bidlo. Protože to ona ho uvedla na tuhle stopu. Rozběhl se po ní jako hlupák. Ještě dneska ráno, v kanceláři policejního komisaře, se nadobro zasměšnil.
Dýmka mu nechutnala. Křížil nohy přes sebe a zase je rovnal. Okénko mezi ním a šoférem bylo otevřené.
„Vezměte to Longchampskou ulicí. Jestli je železářství ještě otevřené, na chvíli zastavte.“
Hrál hlava nebo orel. Tohle je poslední pokus. Jestli bude železářství zavřené, nebude se namáhat, aby se tam ještě vracel, přes všechny Ernestiny a Smutné Alfrédy. Kdo dokáže, že se Alfréd skutečně vloupal do domu ve Fermeské ulici?
Odejel na kole z Jemmapeského nábřeží, budiž, a za svítání potom zatelefonoval své ženě. Ale nikdo vlastně neví, co si spolu řekli.

„Mají otevřeno!“

Šlo o železářství, kde měli také oddělení sklářských potřeb. Mezi pozinkovanými kbelíky a košťaty vykročil Maigretovi vstříc vysoký mládenec v šedém plášti.

„Prodáváte sklo do oken?“

„Ano, pane.“

„A kyt?“

„Samozřejmě. Máte rozměry?“

„To není pro mě. Znáte pana Serra?“

„Toho zubaře? Ano, pane.“

„Patří k vašim zákazníkům?“

„Má u firmy otevřený účet.“

„Viděl jste ho někdy v poslední době?“

„Já ne, protože jsem se vrátil předevčírem z dovolené. Možná že přišel, když jsem tady nebyl. To se dá snadno zjistit, když se podívám do knihy.“

Prodáváč se na nic neptal, vnořil se do šera krámu a otevřel účetní knihu, položenou na vysokém pultíku.

„Koupil okenní sklo minulý týden.“

„Můžete mi říct, který den to bylo?“

„V pátek.“

Bouřka byla ve čtvrtek večer. Evženie mluvila pravdu a paní Serrová taky!

„Koupil taky půl libry kytu.“

„Děkuji vám.“

Viselo to všechno na vlásku, rozhodl tu jen mechanický pohyb mladíka v šedém plášti, který měl co nevidět zavřít krám. Obrátil ještě pár stránek obchodní knihy, jakoby pro klid svědomí. Řekl:

„Tenhle týden přišel ještě jednou.“

„Cože?“

„Ve středu. Koupil okenní sklo stejných rozměrů, 42 krát 65, a znovu půl libry kytu.“

„Víte to určitě?“

„Můžu dokonce říct přesněji, že přišel hodně brzo ráno, protože je to první záznam toho dne.“

„V kolik hodin otvíráte?“

To bylo důležité, protože Evženie, která nastupovala práci v devět, tvrdila, že našla ve středu ráno všechny okenní tabulky v pořádku.

„My přicházíme v devět, ale šéf sejde dolů už v osm, aby otevřel krám.“

„Děkuju vám, kamaráde. Jste prima chlapík.“

Prima chlapík si asi dlouho lámal hlavu, proč tenhle člověk, který vypadal tak zachmuřeně, když vešel dovnitř, dával najednou najevo tak výbornou náladu.

„Předpokládám, že není žádné nebezpečí, že by někdo zničil stránky téhle knihy?“

„Proč by to kdo dělal?“

„Samozřejmě! Přesto vám doporučuju, abyste na to dal pozor. Zítra ráno vám sem někoho pošlu, aby ji ofotografoval.“

Vytáhl z kapsy kartičku a podal ji mladíkovi, který s údivem přečetl:

Divizní komisař Maigret

KRIMINÁLNÍ POLICIE

Paříž

„Kam pojedeme teď?“ zeptal se šofér.

„Zastavte na chvíli ve Fermeské ulici. Vlevo uvidíte malou hospůdku...“

Tenhle objev zasloužil sklenici piva. Málem by byl zavolał Torrence a inspektora, aby s ním taky jednu vypili, ale nakonec se pak spokojil s tím, že pozval šoféra.

„Co si dáte?“

„Mně jeden střík.“

Ulice byla celá vyzlacená sluncem. Bylo slyšet, jak v korunách vysokých stromů v Bouloňském lesíku šumí vánek.

Tady poblíž byla černá mříž, kousek dál pás trávníku a dům poklidný a spořádaný jako nějaký klášter.

A někde v tomto domě žila stařena, která se podobala matce představené, a jakýsi Turek, s kterým měl Maigret nevyřízené účty.

Život byl krásný.

/ KAPITOLA PÁTÁ,

kde se Maigret namísto Janviera dovídá o podivném mínění, které měla Maria Serrová, rozená Van Aertsová, o svém choti, a kde je také řeč o formalitách, které z toho vyplynou /

Zbytek dne proběhl asi takto: Maigret napřed vypil dvě malá piva ve společnosti řidiče taxíku, který se sám spokojil pouze jedním vinným stříkem. Byla to doba, kdy vzduch už začínal být svěžejší, a ve chvíli, kdy nasedal do vozu, napadlo ho, aby se dal zavést do hotelu, kde Maria van Aertsová bydlela po dobu jednoho roku.

Neměl tam nic závažného na práci. Podvoloval se spíš jen své mánii jít očichat prostředí, v kterém lidé žijí, aby jim líp rozuměl.

Stěny byly smetanově bílé. Všechno bylo smetanově bílé, nasládlé jako cukrářské pečivo, a majitelka penzionu s napudrovaným obličejem vypadala spíš jako příliš pocukrovaný moučník. „Byla to taková vzácná osoba, pane Maigrete! A jakou báječnou družku v ní musel najít její manžel! Tolik po manželství toužila.“

„Chcete říct, že byla chtivá vdavek?“

„Cožpak nesní všechny dívky o nějakém manželovi?“

„Jestli se nemýlím, tak v době, kdy u vás bydlila, jí bylo nějakých osmačtyřicet let?“

„Zůstala povahou tak mladistvá! Každá maličkost ji pobavila. Představte si, pořád ji bavilo provádět ostatním dámám v penziónu všelijaké šprýmy! Poblíž chrámu svaté Magdalény existuje nějaký krám, kterého jsem si nikdy nepovšimla, dokud mě s ním neseznámila ona, a tam prodávají atrapy všeho druhu, umělé myšky, lžičky, které se v kávě rozpustí, přístroje, které se vsunou pod ubrus a kterými můžete potají nadzvednout talíř svého souseda, skleničky, z kterých se nedá pít, a co já vím! No, a ona byla jednou z nejlepších zákaznic.

A přitom osoba velmi kultivovaná, která znala všechna evropská muzea a trávila celé dny v Louvru.“

„Představila vám svého nastávajícího manžela?“

„Ne. Potrpěla si na tajnůstkářství. Možná že se také obávala přivést ho sem, protože by jí ho tu některé kolegyně bezpochyby záviděly. Je prý to člověk úžasně impozantní postavy, který vypadá jako nějaký diplomat.“

„Ale!“

„Je zubní lékař, jak mi řekla, ale přijímá jen ojedinelé pacienty, podle úmluvy. Pochází z velmi bohaté rodiny.“

„A slečna Van Aertsová?“

„Její otec jí zanechal pěkný majetek.“

„Povězte mi, byla lakomá?“

„On se vám někdo o tom zmínil? Byla rozhodně velmi šetrná. Když měla například jet do města, čekala, až tam pojede taky některá jiná dáma, aby cenu taxíku hradily napůl. Každý týden měla ke svému účtu nějaké připomínky.“

„Víte, jak se s panem Serrem seznámila?“

„No, myslím, že prostřednictvím inzerátu to asi nebylo.“

„Ona dávala inzeráty do novin?“

„Nebrala to doopravdy. Nevěřila tomu. Bylo to spíš jen tak pro zasmání. Na přesné znění si nevzpomínám, ale říkala tam, že distingovaná bohatá dáma, cizinka, hledá pána v rovnocenném postavení za účelem sňatku. Dostala stovky dopisů. S muži, kteří jí dopsali, si dávala schůzky v Louvru, hned v jednom, hned ve druhém sále, a měli mít v ruce určitou knihu nebo nějakou květinu v knoflíkové dírce.“

Ve vyplétaných křeslech v hale, kde bylo slyšet medový bzukot elektrických ventilátorů, seděly jiné jí podobné, které přijely z Anglie, ze Švédska nebo Ameriky.

„Doufám, že se jí nepříhodilo nic zlého?“

Bylo asi sedm hodin, když Maigret vystoupil z taxíku na Zlatnickém nábřeží. Ve stínu na chodníku spatřil Janviera, jak přichází s balíčkem pod paží a s ustaraným výrazem, a počkal na něj, aby šli do schodů společně.

„Všechno klape, kamaráde?“

„Všechno klape, šéfe.“

„Co si to neseš?“

„Večeři.“

Janvier si nestěžoval, ale tvářil se jako mučedník.

„Proč nejdeš domů?“

„Kvůli té ztracené Gertrudě.“

Kanceláře byly skoro prázdné a místnostmi to protahovalo, neboť začal foukat lehký větřík a všechna okna v budově zůstala dokořán.

„Podařilo se mi vyšťárat v Amsterdamu Gertrudu Oostingovou. Přesněji řečeno měl jsem na drátě její služku. Musel jsem splášit tlumočnicka, uvolil se k tomu z ochoty jeden chlapík, který čekal v oddělení pro cizince na legitimaci, a zavolat ji znova, protože služka neumí ani slovo francouzsky.

Paní Oostingová odešla naneštěstí se svým manželem už ve čtyři odpoledne z domu. Je tam dneska nevímjaký koncert v přírodě, lidi se tam jdou ukázat v plné parádě, a potom mají jít Oostingovi na večeři s nějakými přáteli, služka neví kam. Neví ani, kdy se mají vrátit, a dali jí na starost, aby uložila děti do postele. Když už jsme u těch dětí...“

„Copak?“

„Nic, šéfe.“

„No tak to řekni!“

„O nic nejde. Jenomže moje žena je zklamaná. Náš nejstarší má dnes narozeniny. Připravila malou hostinu. To je vedlejší.“

„Zeptal ses té služky, jestli Gertruda Oostingová mluví francouzsky?“

„Mluví.“

„Tak plav.“

„Cože?“

„Říkám ti, abys plaval. Nech mi ty svoje chlebičky a já tady zůstanu.“

„Paní Maigretová nebude moc nadšená.“

Janvier se nechal trochu nutit, pak ale odklusal, aby chytil ještě metro domů na předměstí.

Maigret pojedl sám ve své kanceláři a šel si pak pohovořit s Moersem do laboratoře. Moers vyrazil až v devět, když už se úplně setmělo.

„Všechno je ti jasné?“

„Ano, šéfe.“

Vzal si s sebou fotografa a spoustu přístrojů. Nebylo to moc legální, ale když Vilém Serre koupil dvě okenní tabulky a ne jednu, nijak zvlášť na tom už nesešlo.

„Dejte mi, prosím, Amsterdam. .“

Služka na konci drátu něco zabřebentila a vyrozuměl z toho, že paní Oostingová se ještě nevrátila.

Pak zavolal své ženě.

„Měla bys něco proti tomu, přijít k Dauphinovi a vypít se mnou skleničku na terase? Budu mít pravděpodobně hodinu nebo dvě čas. Vezni si taxík.“

Nebyl to nepříjemný večer. Bylo jim oběma zrovna tak dobře jako někde na terase na hlavních bulvárech, jedině že před sebou měli pouze výhled na velké schodiště Justičního paláce.

Ve Fermeské ulici měli asi plné ruce práce. Maigret dal pokyn, aby se počkalo, až si Serrovi půjdou lehnout. Torrence bude stát před domem na stráži, aby se vyloučilo každé překvapení, a druzí zatím vniknou do garáže, na kterou z oken není vidět, a podrobí auto co nejpodrobnější prohlídce.

To byla věc Moerse a fotografa. Nic se nevynechá: otisky prstů, vzorky prachu a celý ten krám.

„Vypadáš nějak spokojeně.“

„Tedy mrzutý zrovna nejsem.“

Nepřiznal se, že ještě před několika hodinami byl dalek toho, mít tak výbornou náladu, a obracel do sebe skleničku za skleničkou, zatímco paní Maigretová se spokojila s čajem.

Dvakrát od ní odešel, aby zatelefonoval ze své kanceláře do Amsterdamu. Teprve v půl dvanácté zaslechl nějaký hlas, který nebyl hlasem služky a který mu odpověděl francouzsky:

„Dost dobře vám nerozumím.“

„Říkám, že volám z Paříže.“

„Och, Paříž!“

Měla silný cizí přízvuk, který ostatně nezněl nepříjemně.

„Kriminální policie.“

„Policie?“

„Ano. Telefonuji vám ohledně vaší přítelkyně Marie. Znáte Marii Serrovou, jejíž dívčí jméno je Van Aertsová, že ano?“

„Kde je?“

„Nevím. Na to se vás právě chci zeptat. Psala vám často?“

„Ano, často. Měla jsem ji ve středu ráno čekat na nádraží.“

„Čekala jste ji?“

„Ano.“

„Přijela?“

„Ne.“

„Upozornila vás telegramem nebo telefonicky, že nepřijede?“

„Ne. Dělá mi to starosti.“

„Vaše přítelkyně zmizela.“

„Co tím chcete říct?“

„Co vám psala ve svých dopisech?“

„Spoustu věcí.“

Začala mluvit ve svém jazyce s někým, kdo stál vedle ní, bezpochyby se svým manželem.

„Myslíte, že Maria je mrtvá?“

„Možná. Psala vám někdy, že se cítí nešťastná?“

„Spokojená nebyla.“

„Proč?“

„Neměla starou paní ráda.“

„Svoji tchyni?“

„Ano.“

„A svého manžela?“

„Zdá se, že to není žádný muž, ale dítě, které se své matky hrozně bojí.“

„Je to už dlouho, co vám tohle psala?“

„Skoro hned po svatbě. Několik týdnů po ní.“

„Psala už tenkrát o tom, že od něho odejde?“

„Ještě ne. Teprve asi tak před rokem.“

„A v poslední době?“

„To se už rozhodla. Požádala mě, abych jí našla v Amsterdamu, někde blízko nás, nějaký byt.“

„Našla jste ji ho?“

„Ano. A dobrý.“

„Takže všechno je zařízeno?“

„Ano. Byla jsem na nádraží.“

„Bylo by vám proti mysli poslat mi kopie dopisů vaší přítelkyně? Máte je schované?“

„Schovávám si všechny dopisy, které dostávám, ale dalo by to ohromnou práci, opisovat je, protože jsou hrozně dlouhé. Můžu vám nejdůležitější z nich poslat. Jste si jist, že se jí opravdu stalo nějaké neštěstí?“

„Jsem o tom přesvědčen.“

„Někdo ji zabil?“

„Je to pravděpodobné.“

„Její muž?“

„Nevím. Poslyšte, paní Oostingová, mohla byste mi prokázat velkou službu. Má váš manžel auto?“

„Samozřejmě.“

„Bylo by od něho velice laskavé, kdyby vás zavezl na hlavní policejní stanici, mají tam otevřeno přes celou noc. Řeknete inspektorovi, který bude mít službu, že jste očekávala svou přítelkyni Marii. Ukážete její poslední dopis. Řeknete také, že jste krajně znepokojena a že byste si přála, aby zjistili, co se s ní stalo.“

„Mám se zmínit o vás?“

„Na tom nezáleží. Hlavní je, abyste požadovala vyšetření té věci.“

„Jedu tam hned.“

„Děkuji vám. Nezapomeňte na ty dopisy, co jste mi slíbila poslat.“

Zavolal hned potom Amsterdam znovu, tentokrát chtěl číslo policie.

„Za malou chvíli vás navštíví jistá paní Oostingová, která s vámi bude hovořit o zmizení své přítelkyně paní Serrové, rozené Van Aertsové.“

„Ona zmizela v Holandsku?“

„Ne, v Paříži. Potřebuju nějaký úřední podklad, abych mohl jednat. Jakmile její výpověď zapíšete, byl bych rád, kdybyste mi poslal telegram s žádostí, abychom zahájili pátrání.“

Chvilu to trvalo. Inspektor na druhém konci drátu nebyl s to pochopit, jak může Maigret z Paříže ohlašovat návštěvu paní Oostingové.

„Vysvětlím vám to později. Nepotřebuju nic jiného než váš telegram. Pošlete ho bleskově. Dostanu ho za necelou půlhodinu.“

Vyhledal paní Maigretovou, která čekala na terase pivnice už celou věčnost.

„Už jsi hotov?“

„Ještě ne. Dám si jednu skleničku a půjdem spolu.“

„Domů?“

„Do kanceláře.“

To ji vždycky vzrušovalo. Do kanceláří na Zlatnickém nábřeží chodila paní Maigretová jen zřídkakdy a nikdy nevěděla, jak si tam počínat.

„Vypadáš, jako by ses náramně bavil. Člověk by řekl, že se chystáš provést někomu nějaký šprým.“

„Taky že ano.“

„Komu?“

„Jednomu chlapíkovi, který vypadá jako Turek, jako nějaký diplomat a jako rošťák.“

„Nechápu.“

„No safra!“

Stávalo se zřídkakdy, aby měl takovouhle veselou náladu. Kolik calvadosů vlastně vypil? Čtyři? Pět? Tentokrát do sebe hodil, než se zvedl, aby se vrátil do kanceláře, jedno malé pivo a vzal ženu pod paži, aby přeběhli těch dvě stě metrů nábřeží, které je dělily od KP.

„Prosím tě jenom o jedinou věc: nezačni mi zase vykládat, že je tam všude plno prachu a že by kanceláře potřebovaly pořádně vygruntovat!“

Zvedl telefon:

„Žádný telegram pro mě?“

„Nic, pane komisaři.“

Deset minut nato už tu byla celá skupinka, kromě Torrence, z Fermeské ulice zpátky.

„Všechno proběhlo dobře? Žádný karambol?“

„Žádný karambol. Nikdo nás nevyrušil. Torrence trval na tom, že máme počkat, dokud v domě nepřestanou svítit, a Vilém Serre si nechal na čas, než zalezl do postele.“

„Auto?“

Vacher, který už neměl nic na práci, požádal, aby směl odejít domů. Zůstal tu už jenom Moers a fotograf. Paní Maigretová seděla na židli, jako kdyby byla někde na návštěvě, a tvářila se, jako když nedává pozor, co se kolem povídá.

„Prohlídli jsme všechny části vozu, zdá se, že ho takové dva nebo tři dny nikdo nepoužil. Nádrž je do poloviny plná. Vevnitř není žádný nepořádek. V zadním kufru jsem našel dva nebo tři dost čerstvé škrábance.“

„Jako kdyby tam vecpali nějaké velké a těžké zavazadlo?“

„Něco takového.“

„Například nějaký kufr?“

„Kufr nebo bednu.“

„Skvrny od krve vevnitř nejsou žádné?“

„Ne. Vlasy taky ne. Myslel jsem na to. Vzali jsme s sebou reflektor a v garáži je elektrická zásuvka. Emil fotky vyvolá.“

„Skočím s tím hned nahoru,“ řekl fotograf. „Jestli počkáte jenom nějakých dvacet minut...“

„Čekám. Myslíš, Moersi, že ten vůz byl teď někdy čištěný?“

„Zvenčí ne. V garáži mytý nebyl. Ale vypadá to, že ho vevnitř někdo pečlivě vykartáčoval. Dokonce asi vytáhli ven koberec a vyklepali ho, protože mi to dalo práci sebrat nějaký prach. Přesto mám pár vzorků a hned je zkontroluju.“

„V garáži nebyl žádný kartáč?“

„Ne. Hledal jsem. Zřejmě ho odnesli.“

„Zkrátka kromě těch škrábanců...“

„Nic nenormálního. Můžu jít nahoru?“

Zůstali v kanceláři sami, paní Maigretová a on.

„Nejsi ospalá?“

Odpověděla záporně. Dívala se zvláštním způsobem na toto prostředí, v němž její manžel strávil největší část svého života a které ona znala tak málo.

„To to vždycky chodí takhle?“

„Co?“

„Vyšetřování. Když nepříjdeš domů.“

Připadalo jí to asi dost klidné, dost snadné, zdálo se jí bezpochyby, že to vypadá spíš jako nějaká hra.

„Přijde na to.“

„Jde o nějakou vraždu?“

„Je to víc než pravděpodobné.“

„Znáš viníka?“

Odvrátila oči, když se na ni s úsměvem podíval. Pak se zeptala.

„Víš, že ho podezříváš?“

Přikývl.

„Myslíš, že spí?“

Po chvílce dodala, a trošku se otrásla:

„Musí to být hrozné.“

„Pro tu chudáka ženskou to asi taky nebylo nic veselého.“

„Já vím. Ale asi se to odbylo rychleji. Ne?“

„Snad.“

Zatelefonovali mu text telegramu holandské policie, jehož kopii mu doručí zítra ráno.

„No a je to! Můžeme jít domů.“

„Myslela jsem, že čekáš na ty fotografie.“

Znovu se usmál. V podstatě by se byla ráda dověděla co a jak. Neměla už chuť jít spát.

„Nic zajímavého se z nich nedovíme.“

Myslíš?“

„Jsem si tím jist. Z Moersových analýz taky ne.“

„Proč? Vrah všechny stopy odstranil?“

Neodpověděl, zhasl světlo a vyšel se ženou na chodbu, kde už četa uklízeček začínala svou práci.

„To jste vy, pane Maigrete?“

Podíval se na budík, který ukazoval půl deváté. Žena ho nechala spát. Poznal po hlase Dlouhé Bidlo.

„Neprobudila jsem vás?“

Řekl raději, že ne.

„Jsem na poště. Je tu pro mě už zase lístek.“

„Z Le Havru?“

„Z Rouenu. Nepíše nic, na ten můj inzerát ještě neodpovídá. Nic než moje adresa poste restante, jako včera.“

Chvilí bylo ticho. Pak se zeptala: „Zjistil jste něco nového?“

„Ano.“

„Co?“

„Týká se to okenních tabulek.“

„Dobrá zpráva?“

„Přijde na to, pro koho.“

„Pro nás?“

„Myslím, že je dobrá pro vás a pro Alfréda, ano.“

„Už si nemyslíte, že jsem vám lhala?“

„Prozatím ne.“

V kanceláři si vybral Janvier, aby ho provázela, a ten zasedl za volant malého černého auta KP.

„Fermeská ulice.“

S telegramem v kapse dal zastavit vůz před mřížovými vraty a oba dva jimi prošli s výrazem co nejúřednějším. Maigret zazvonil. V prvním patře nebyly žaluzie ještě stažené a pohnula se tam nějaká záclona. Přišla jim otevřít Evženie v pantoflích, utírala si ještě mokré ruce do zástěry.

„Dobrý den, Evženie. Pan Serre je doma a chtěl bych s ním mluvit.“

Někdo se vyklonil přes zábradlí. Bylo slyšet hlas staré ženy:

„Zaveďte pány do salónu, Evženie.“

Janvier vstoupil do toho domu poprvé a udělalo to na něj dojem. Slyšeli, jak se nad jejich hlavou chodí sem a tam. Pak se zčistajasna dveře otevřely a obrovitá silueta Viléma Serra zaplnila skoro celý rám dveří.

Byl zrovna klidný jako den předtím, díval se na ně s touž poklidnou drzostí.

„Máte příkaz?“ zeptal se a ret se mu přitom lehce zachvěl. Maigret si schválně nechal trochu na čas, vytáhl pomalu z kapsy náprsní tašku, rozevřel ji, vyhledal v ní listinu a zdvořile mu ji podal.

„Tady, pane Serre.“

Toho se muž zřejmě nenadál. Přečetl si obvyklý text, přistoupil k oknu, aby rozluštil podpis, a Maigret řekl:

„Jak vidíte, je to příkaz k domovní prohlídce. Bylo zahájeno šetření ohledně zmizení paní Marie Serrové, rozené Van Aertsové, na žádost paní Gertrudy Oostingové z Amsterdamu.“

Stará paní vešla právě při těchto posledních slovech.

„Copak je, Viléme?“

„Nic, maminko,“ odpověděl jí hlasem podivně mírným. „Pánové si přejí prohlédnout dům, domnívám se. Běžte nahoru do svého pokoje.“

Zaváhala, podívala se tázvavě na Maigreta, jako by ho žádala o radu.

„Budeš klidný, Viléme?“

„Ale ano, maminko. Nechte nás, prosím.“

Neprobíhalo to úplně tak, jak si to Maigret předem představoval, a komisař svraští obočí.

„Předpokládám, že si přejete, aby byl přítomen váš advokát?“ řekl, zatímco stará paní volky nevolky odcházela. „Budu vám chtít za chvíli položit určité otázky.“

„Nepotřebuju advokáta. Jakmile máte příkaz, nemůžu proti vaší přítomnosti nic namítat. To je všechno.“

Žaluzie v přízemí byly stažené. Až do této chvíle tu stáli v šeru. Serre zamířil k prvnímu oknu.

„Budete si asi přát, aby tu bylo dobře vidět?“

Mluvil neutrálním hlasem, a pokud v něm vůbec bylo možno vytušit nějaký cit, bylo to jen jakési opovržení.

„Konejte svou práci, pánové.“

Člověk měl skoro nepříjemný pocit, když viděl ten salón v plném světle. Serre přešel do sousední pracovny, pak do ordinace, a rovněž tam vytáhl žaluzie.

„Až si budete přát jít do prvního patra, dáte mi vědět.“

Janvier vrhal na svého šéfa překvapené pohledy. Ten už zdaleka neměl náladu tak dobrou jako ráno, ani jako včera večer. Vypadal starostlivě.

„Dovolíte, abych použil vašeho telefonu, pane Serre?“ zeptal se s touž chladnou zdvořilostí, kterou mu dával najevo zubař.

„To je v každém případě vaše právo.“

Vytočil číslo KP. Moers mu ráno odevzdal zprávu, která byla, jak komisař předvídal, skoro negativní. Analýza vzorků prachu nepřinesla nic. Přesněji řečeno skoro nic. Jedině vpředu v autě, na řidičově místě, našel Moers nepatrné množství cihlové drti.

„Dejte mi laboratoř. To jsi ty, Moersi? Můžeš přijít do Fermeské ulice se svými lidmi a s přístroji?“

Pozoroval Serra, který si právě zapaloval dlouhý tmavý doutník, ale ten ani nehnul brvou.

„No ano, sakumprásk všechno! Ne, mrtvola tu není. Budu tady.“

Pak se obrátil k Janvierovi:

„Můžeš začít.“

„Touhle místností?“

„Kteroukoliv.“

Vilém Serre je sledoval krok za krokem a díval se na ně bez jediného hlesnutí. Byl bez kravaty a přes bílou košili si navlékl lehké černé sako.

Zatímco Janvier prohlížel zásuvky psacího stolu, Maigret listoval v zubařově kartotéce a dělal si poznámky do tlustého zápisníku.

Ve skutečnosti to byla tak trochu komedie. Byl by asi těžko dokázal říci, co přesně hledá. Šlo celkem vzato o to, zjistit, jestli v určité chvíli na kterémkoliv místě domu Serre nedá najevo nějaké znepokojení.

Když prohledávali například salón, nehnul ani brvou, stál tu nehybně a velice důstojně, opřen o krb z hnědého mramoru.

Ted' se zas na Maigreta díval, jako kdyby se ptal, co v těch lístečích hledá, ale podobalo se to spíš zvědavosti než strachu.

„Máte hodně málo pacientů, pane Serre.“

Neodpověděl a pokrčil rameny.

„Pozoruji, že počet pacientek o hodně převyšuje počet pacientů.“

Serre se tvářil, jako by chtěl říci: „No a?“

„Vidím taky, že s Marií Van Aertsovou jste se seznámil jako zubní lékař.“

Našel záznamy o pěti návštěvách v období dvou měsíců, s podrobnými poznámkami o poskytnutém ošetření.

„Věděl jste, že je bohatá?“

Opět pokrčení rameny.

„Znáte doktora Dubuca?“

Přikývl.

„Byl lékařem vaší ženy, pokud se nemýlím. To vy jste jí ho doporučil?“

Hele! Konečně mluví!

„Doktor Dubuc ošetřoval Marii Van Aertsovou, ještě než se stala mou ženou.“

„Věděl jste, že má srdeční vadu, když jste si ji bral?“

„Zmínila se mi o tom.“

„Byl to vážný případ?“

„Dubuc vám podá informace, bude-li to pokládat za svou povinnost.“

„Vaše první žena měla také srdeční vadu, není-liž pravda?“

„Její úmrtní list najdete mezi ostatními listinami.“

Nejvíce nesvůj se cítil Janvier. Byl rád, když viděl přicházet odborníky z kriminální dokumentace, kteří vzduch v domě trochu provětrají. Když auto zastavilo před mřížovými vraty, Maigret šel sám otevřít dveře a potichu Moersovi řekl:

„S celou parádou. Dům pořádně pročesem.“

A Moers, který pochopil a zahlédl už těžkopádnou siluetu Viléma Serra, zašeptal:

„Myslíte, že to na něj zapůsobí?“

„Na někoho to snad nakonec zapůsobí.“

O chvíli později už to tu vypadalo jako v domě, který okupovali úřední odhadci, aby přichystali věci k dražbě. Muži z kriminální dokumentace nenechali neprozkoumaný jediný kout, sundávali portréty a obrazy ze stěn, odstrkovali piano a křesla, aby se podívali pod koberce, vršili na sebe zásuvky skříní a roztahovali kolem papíry.

Napřed zahlédli obličej paní Serrové, když přišla nakouknout do dveří a s bolestným výrazem zase odešla. Pak se objevila Evženie a začala bručet:

„Doufám, že to všechno dáte zase na místo?“

A nadávala ještě víc, když došlo i na kuchyň, a dokonce i na skříně, do kterých ukládala košťata.

„Kdybyste mi aspoň řekli, co vlastně hledáte!“

Nehledali nic určitého. Možná že v podstatě Maigret nehledal dokonce vůbec nic. Pozoroval muže, který jim chodil v patách a který ani na chvíli nevyšel ze svého klidu.

Proč psala Maria své přítelkyni, že Serre je ve skutečnosti jenom velké dítě?

Zatímco jeho muži pořád ještě pracovali, Maigret zvedl sluchátko telefonu a dostal na druhý konec drátu doktora Dubuca.

„Budete ještě nějakou dobu doma? Můžu za vámi zajít? Ne, dlouho to trvat nebude. Řeknu to služce, děkuji.“

Dubuc měl v čekárně pět pacientů a slíbil komisaři, že ho vpustí zadními dveřmi. Bylo to pár kroků odtud, na nábreží.

Maigret tam zašel pěšky a šel přitom kolem železářství, kde na něj mladý prodavač z předchozího dne kývl.

„Nedáte ofotografovat tu knihu?“

„Za chvíli.“

Dubuc byl muž asi padesátiletý, s ryšavou bradkou a se skřípcem.

„Vy jste byl lékařem paní Serrové, pane doktore?“

„Mladé paní Serrové. Zkrátka té mladší.“

„Nikdy jste neošetřoval v tom domě nikoho jiného?“

„Počkejte! Ale ano! Jednu posluhovačku, která se řízla do ruky, jsou to dva nebo tři roky.“

„Maria Serrová byla opravdu nemocná?“

„Potřebovala lékaře, ano.“

„Srdce?“

„Rozšíření srdeční komory. Kromě toho taky příliš jedla a trpěla větry.“

„Volala vás k sobě často?“

„Asi tak jednou za měsíc. Jindy mě navštěvovala sama.“

„Předepsal jste jí nějaký lék?“

„Sedativum v tabletách. Nic toxického.“

„Domníváte se, že by její srdce mohlo provést nějakou neplechu?“

„Určitě ne. Snad za nějakých deset nebo patnáct let...“

„Nedělala nic, aby zhubla?“

„Vždycky jednou za čtyři nebo za pět měsíců se rozhodla, že bude držet dietu, ale její rozhodnutí vydrželo jen pár dní.“

„Setkal jste se někdy s jejím manželem?“

„Taky se to stalo.“

„Co o něm soudíte?“

„Z jakého hlediska? Jako o lékaři? Jedna z mých pacientek si od něj dala spravit chrup a říkala mi, že je velmi obratný a jemný.“

„Jako o člověku?“

„Zdálo se mi, že má povahu dost uzavřenou. Copak se stalo?“

„Jeho žena zmizela.“

„Ale.“

Dubucovi to bylo v podstatě fuk a jenom neurčitě mávl rukou.

„To se stává, že? Dělá chybu, že ji nechává hledat policii, protože to mu ona nikdy neodpustí.“

Maigret se už raději dál nevyptával. Zpátky to vzal oklikou, aby šel kolem garáže, kde teď už nestál na stráži nikdo.

Dům na protější straně byl činžák. Domovnice stála na prahu a leštila měděnou kliku dveří.

„Vaše lóže má okna do ulice?“ zeptal se.

„Co vám na tom může záležet?“

„Jsem od policie. Chtěl bych vědět, jestli znáte osobu, která má auto v garáži naproti, v první zprava.“

„To je ten zubař.“

„Vidáte ho občas?“

„Vidím ho, když si bere vůz.“

„Viděla jste ho tenhle týden?“

„Co to tam kutili v tý jeho garáži včera večer? To byli zloději? Říkala jsem mužovi...“

„Zloději to nebyli.“

„To jste byli vy?“

„To je vedlejší. Viděla jste ho tenhle týden brát si auto?“

„Mám dojem, že ano.“

„Nepamatujete si, který den to bylo? Ani v kterou dobu?“

„Bylo to dost pozdě večer. Počkejte. Vstala jsem zrovna z postele. Nekoukejte na mě tak! Já se na to upamatuju.“

Vypadala, jako kdyby v duchu něco počítala.

„Vstala jsem zrovna předtím z postele, protože muže bolely zuby, a dala jsem mu aspirín. Kdyby byl tady, tak by vám to řekl hned, kterej den to bylo. Všimla jsem si, že auto pana Serra vyjíždí z garáže, a dokonce jsem řekla, že je to jako z udělání.“

„Protože vašeho muže bolely zuby?“

„Ano. A že zrovna ve stejnou chvíli je naproti našemu domu zubař. Bylo něco po půlnoci. Slečna Germaina se už vrátila. No dobrá, tak to teda bylo v úterý, protože ona chodí z domu jen v úterý večer k přátelům na karty.“

„Auto vyjíždělo z garáže? Nevracelo se tam?“

„Vyjíždělo.“

„Kterým směrem jelo?“

„Směrem k Seině.“

„Nezaslechla jste, že by zastavovalo někde kousek odtud, třeba před domem pana Serra?“

„Nestarala jsem se o to. Byla jsem bosa a podlaha studila, protože spím při pootevřeném okně. Co proved?“

Co jí na to mohl Maigret odpovědět. Poděkoval a šel dál, prošel zahrádkou a zazvonil. Evženie mu otevřela dveře a vrhla na něj zachmuřený, vyčítavý pohled.

„Pánové jsou nahoře!“ oznámila suše.

S přízemím už byli hotovi. V prvním patře bylo slyšet hřmotné kroky a hluk posunovaného nábytku.

Maigret šel nahoru a našel tu paní Serrovou, jak sedí na židli uprostřed chodby.

„Nevím už, kam se vrátit,“ řekla. „Je to tu jako při stěhování. Co to vlastně hledají, pane Maigrete?“

Vilém Serre stál uprostřed pokoje zalitého sluncem a zapaloval si nový doutník.

„Proč jsme ji jenom můj bože, nechali odejet!“ vzdychla stařena. „Kdybych to byla tušila...“

Nevysvětlila blíže, co by byla udělala, kdyby tušila, jaké mrzutosti jí přivodí zmizení její snachy.

/ KAPITOLA ŠESTÁ,

v níž Maigret učiní rozhodnutí, které ohromí jeho spolupracovníky, a v níž jeho kancelář nabude vzhledu zápasnického ringu /

Byly tři hodiny čtyřicet minut, když se Maigret rozhodl, a čtyři pětadvacet, když výsledek započal. Ale slavnostní, skoro dramatický okamžik byl ten, kdy pojal ono rozhodnutí.

Maigretovo chování bylo překvapením pro ty, kdo s ním pracovali v domě ve Fermeské ulici. Ve způsobu, jakým komisař řídil celou tu operaci, bylo už od rána něco neobvyklého. Nebyla to první prohlídka tohoto druhu, které se účastnili, ale tahleta nabývala postupně rázu zcela odlišného. Bylo by těžko určit, v čem to spočívalo. Janvier, protože znal šéfa nejlíp, nabyl tohoto dojmu nejdříve.

Když je vyzval, aby se dali do práce, Maigretovi se mihl v očích jakýsi veselý, skoro krutý plamínek; poslal je po domě, tak trochu jako kdyby vypustil smečku na čerstvou stopu, a povzbuzoval je nikoli hlasem, ale celým svým postojem. Začala to být nakonec osobní záležitost mezi ním a Vilémem Serrem? Přesněji řečeno: byly by se události rozvíjely stejným způsobem, byl by Maigret učinil totéž rozhodnutí ve stejném okamžiku, kdyby chlapík z Fermeské ulice nebyl těžší a hromotlučtější než on, fyzicky i duševně? Zdálo se od počátku, že je celý netrpělivý, aby se s ním už mohl změřit. V jiných okamžicích bylo lze hádat u něho na jiné pohnutky, klást si otázku, jestli mu to nepůsobí víceméně perversní potěšení, obrátit ten dům vzhůru nohama.

Stávalo se jim zřídk, aby pracovali v domě, jako byl tenhleten, kde všechno bylo poklidné a harmonické – a byla to jakási tlumená, mollová harmonie, kde ani nejobstarožnější předměty neměly v sobě nic směšného a kde se jim po hodinách nejurputnějšího hledání nepodařilo zjistit jedinou podezřelou maličkost.

Když ve tři hodiny čtyřicet minut promluvil, pořád ještě nic neodhalili. Mezi pátrajícími vládla určitá rozpačitost, očekávali, že se šéf omluví a dům opustí.

Jaké rozhodnutí Maigret učinil? Věděl to vůbec? Janvier ho začal podezřívát, že si dal trochu moc aperitivů, když si kolem jedné zaběhl něco sníst na terasu protější hospůdky. Když se vrátil, bylo skutečně možno postřehnout v jeho dechu vůni pernodu.

Evženie neprostrčila pro své pány k obědu. Několikrát přišla něco pošeptat do ucha hned staré paní Serrové, hned zubaři. Jednu chvíli bylo vidět zubařovu matku, jak jí vstojí v kuchyni, jako v domě, kde se stěhují, a o něco později přinesla hospodyně Vilémovi, který odmítl sejít dolů, obložený chléb a šálek kávy.

To pracovali zrovna na půdě. Byla to nejintimnější část domu, intimnější než ložnice a než skříně na prádlo.

Byla prostorná, osvětlená dvěma vikýři, které vrhaly na šedavou podlahu dva široké světlé obdélníky. Janvier otevřel dvě kožená pouzdra na pušky a jeden muž z kriminální dokumentace zbraně prozkoumal.

„Ty patří vám?“

„Patřily mému tchánovi. Já jsem nikdy nechodil na hony.“

Hodinu nato našli ve Vilémově pokoji revolver, a když ho prohlédli, Maigret ho položil na hromadu předmětů, které vezmou s sebou k dodatečnému prozkoumání.

Na téhle hromadě bylo všechno možné, včetně zubařovy kartotéky a úmrtních listů manžela staré paní a její první snachy, které nazdařbůh sebrali v jejím pokoji.

Bylo tu vidět také oblek, u něhož si Janvier všiml, že má lehce natržený rukáv, a o němž Vilém Serre tvrdil, že ho neměl na sobě už nějakých deset dní.

Proplétali se mezi starými kufry, bednami a polámaným nábytkem, který byl vynesena nahoru na půdu, protože už k ničemu nebyl. V jednom koutě stála dětská židle starého typu, s barevnými koulemi na obou koncích prkénka, které

sloužilo jako stůl, a také dřevěný kůň bez ocasu a bez hřívy.

Práce se nezastavila ani v době oběda. Muži si jeden po druhém zaběhli něco zakousnout a Moers se spokojil s obloženým chlebem, který mu přinesl fotograf.

Asi ve dvě hodiny telefonovali Maigretovi z kanceláře, aby mu sdělili, že právě došel leteckou poštou z Holandska tlustý balíček. Řekl, aby ho otevřeli. Byly to Mariiny dopisy, psané holandsky.

„Sežene nějakého překladatele, a ať se dá hned do práce.“

„Tady?“

„Ano. Ať neodchází z nábreží, dokud nepřijdu.“

Chování Viléma Serra se nezměnilo. Chodil všude za nimi a neušel mu jediný jejich počín nebo gesto, ale ani na okamžik na něm nebylo vidět známky neklidu.

Díval se na Maigreta jakýmsi zvláštním způsobem a z jeho pohledu bylo možno vyrozumět, že ostatní pro něho nehrají žádnou roli. Byla to opravdu záležitost mezi dvěma muži. Inspektoři tu představovali jen kompars. Dokonce ani KP neexistovala. Zápas měl osobnější povahu. A v zubařově pohledu bylo možno číst jakýsi těžko definovatelný cit, něco mezi výčitkou a opovržením.

V každém případě na něj tahle operace velkého stylu neudělala žádný dojem. Ne protestoval už, snašel tento vpád do svého příbytku a do svého soukromí s povýšenou rezignací, aniž na něm bylo možno postřehnout sebemenší známku úzkosti.

Byl to slaboch? Tvrdý necita? Obě hypotézy vypadaly stejně pravděpodobně. Měl tělo zápasníka a chování člověka, který si je jist sám sebou, a přece se ta Mariina věta, která o něm mluvila jako o velkém dítěti, nezdála být nepřiměřená. Plet' měl bílou, chorobnou. V jedné zásuvce našli svazek lékařských předpisů, sešpendlených do několika hromádek, některé z nich staré už nějakých dvacet let; z těchto receptů, z nichž některé byly zažloutlé, se dala bezpochyby zrekonstruovat celá historie rodinných chorob. V koupelně v prvním patře stála také malá, bíle natřená skříňka, obsahující staré i nové lahvičky s léky a krabičky s pilulkami.

Tady se nic nezahazovalo, ani stará košťata ne, byla naházena na hromadu v koutě na půdě, vedle sešlapaných bot s kůží celou ztvrdlou, které už nikdy nebudou k potřebě.

Pokaždé, když odcházeli z jedné místnosti, aby se pustili do další, Janvier vrhl na šéfa pohled, který říkal:

Pořád nic!

Neboť Janvier stále ještě očekával, že něco objeví. Počítal snad Maigret naopak s tím, že nenajdou nic? Nedivil se, díval se na ně, jak se činí, lenivě pobáňoval z dýmky a občas celou čtvrt hodinu na zubaře ani nepohlédl.

O jeho rozhodnutí se dověděli nepřímo, a to je činilo ještě nápadnějším.

Všichni scházeli dolů z půdy, kde Vilém Serre zase zavřel oba vikýře. Jeho matka právě vyšla z pokoje, aby viděla, jak odcházejí. Stáli na chodbě, trochu zmateni.

Maigret se obrátil k Serrovi a řekl, jako by šlo o nejpřirozenější věc na světě:

„Vzal byste si laskavě kravatu a střevíce?“

Chlapík skutečně už od rána chodil v trepkách.

Serre pochopil a zadíval se na něj, nepochybně překvapen, ale aniž to na sobě nechal v nejmenším znát. Jeho matka otevřela ústa, aby něco řekla, aby protestovala nebo požadovala vysvětlení, ale Vilém jí sevřel paži a odvedl ji k sobě do pokoje.

Janvier se zcela potichu zeptal:

„Vy ho zatknete?“

Maigret neodpověděl. Nevěděl. Po pravdě řečeno, toto rozhodnutí pojal přímo v tomhle okamžiku tady na chodbě.

„Pojďte dál, pane Serre. Račte se posadit.“

Hodiny na krku ukazovaly čtyři hodiny dvacet pět minut. Byla sobota. Maigreta na to upozornil ruch v ulicích, když projížděli městem.

Komisař zavřel dveře. Okna byla otevřená a papíry na stole šelestily pod předměty, kterými byly zatíženy, aby neulétly.

„Požádal jsem vás, abyste se posadil.“

On sám vešel do přístěnku, aby tam pověsil klobouk a sako a osvěžil si ruce v emailovém umyvadle.

Celých deset minut neproněs k zubaři jediné slovo, zabýval se podpisováním listin, které na něho čekaly na jeho stole. Zazvonil na Josefa, předal mu svazek lejster a pak pomalými a přepečlivými pohyby nacípal půl tuctu dýmek, které seřadil před sebou.

Stávalo se vzácně, aby to někdo v Serrově situaci tak dlouho vydržel, aniž začne klást otázky, aniž propadne rozčilení a začne nervózně překládat nohy.

Někdo konečně zaklepal na dveře. Byl to fotograf, který s nimi celý den pracoval a kterého Maigret pověřil jakýmsi úkolem. Podával komisaři ještě vlhkou fotografii nějakého dokumentu.

„Děkuji, Damboisi. Zůstaňte nahoře. Neodcházejte, aniž byste mi o tom dal vědět.“

Počkal, až se dveře zase zavřely, a zapálil si jednu z dýmek:

„Dal byste si židli blíž, pane Serre?“

Ocitli se tváří v tvář, odděleni jen šířkou psacího stolu, a Maigret mu přes stůl podal dokument, který držel v ruce. Nic k tomu nedodal. Zubař vzal list, vytáhl z kapsy brýle, pozorně ho prohlédl a položil na stůl.

„Poslouchám vás.“

„Nemám co říct.“

Byla to fotografie jedné stránky obchodní knihy železářství, té stránky, kde byl zaznamenán prodej druhé okenní tabulky a druhé půllibry kytu.

„Uvědomujete si, co z toho vyplývá?“

„Mám z toho vyrozumět, že jsem obžalován?“

Maigret zaváhal.

„Ne,“ rozhodl se. „Oficiálně jste předvolán jako svědek. Ale jestli si to přejete, jsem ochoten vás obžalovat, přesněji řečeno požádat prokurátora, aby proti vám vznesl obžalobu, takže budete mít možnost vyžádat si advokáta.“

„Řekl jsem vám už, že o advokáta nestojím.“

Tohle byly jen první chvaty. Dvě těžké váhy se tu navzájem pozorovaly, měřily se pohledem, ohledávaly se v kanceláři, která se změnila v jakýsi zápasnický ring, a v místnosti inspektorů, kde Janvier právě vysvětlil svým kolegům co a jak, vládlo ticho.

„Myslím, že to bude nadlouho!“ řekl jim Janvier.

„Šéf půjde až do konce.“

„Je mu to vidět na obličejích.“

Všichni věděli, co tohle znamená, a Janvier první zatelefonoval ženě, aby se nedivila, jestli v noci nepřijde domů.

„Vy máte srdeční vadu, pane Serre?“

„Rozšířené srdce, zrovna tak jako pravděpodobně i vy.“

„Váš otec zemřel na srdeční vadu, když vám bylo sedmnáct let, že ano?“

„Sedmnáct a půl.“

„Vaše první žena zemřela na srdeční vadu. Vaše druhá žena měla rovněž srdeční vadu.“

„Podle statistik umírá na selhání srdce asi třicet procent lidí.“

„Jste pojištěn na život, pane Serre?“

„Od dětství.“

„Opravdu, viděl jsem před chvílí vaši pojistku. Vaše matka, pokud si dobře vzpomínám, pojištěna není.“

„Ano, je to tak.“

„Váš otec byl pojištěn?“

„Myslím.“

„Vaše první žena také?“

„Viděl jsem, jak si doklady berete s sebou.“

„A vaše druhá žena?“

„Bývá to dost obvyklé.“

„Méně obvyklé už je přechovávat v nedobytné pokladně částku ve výši několika miliónů v mincích a ve zlatě.“

„Myslíte?“

„Řekl byste mi, proč si necháváte ty peníze doma, kde vám nevynášejí žádné úroky?“

„Počítám, že tisíce lidí si v naší době počínají stejně. Zapomínáte na peněžní zákony, které už několikrát vyvolaly paniku, na mimořádné daně a postupnou devaluaci...“

„Chápu. Připouštíte, že vaším záměrem bylo tento kapitál skrýt a vyhnout se daňové povinnosti?“

Serre mlčel.

„Vaše žena – mluvím o té druhé, o Marii – věděla, že jsou ty peníze zavřené ve vaší pokladně?“

„Věděla o tom.“

„Řekl jste jí to?“

„Ještě před několika dny tam byly i její vlastní peníze.“ Nechával si pokaždé na čas, než odpověděl, vážil svá slova a trusil je jedno po druhém, dívaje se vážně na komisaře.

„Manželskou smlouvu jsem mezi vašimi listinami nenašel. Mám z toho uzavřít, že jste se při sňatku dohodli na společném vlastnictví?“

„Správně.“

„Není to divné, uváží-li se věk vás obou?“

„Bylo to ze stejného důvodu, o kterém jsem se už zmínil. Uzavření smlouvy by vyžadovalo, abychom oba předložili soupis svého majetku.“

„Společné vlastnictví bylo nicméně jen fiktivní?“

„Disponovali jsme svým majetkem každý samostatně.“

Nevypadalo tohle všechno dost přirozeně?

„Byla vaše žena bohatá?“

„Je bohatá.“

„Tak jako vy, nebo víc?“

„Přibližně stejně.“

„Její jmění je celé ve Francii?“

„Jenom zčásti. Zdědila po otci v Holandsku podíl na jedné továrně na sýr.“

„V jaké formě si uchovávala ostatní majetek?“

„Hlavně ve zlatě.“

„Už předtím, než vás poznala?“

„Vidím, kam míříte. Přesto vám odpovím podle pravdy. Aby prodala svoje cenné papíry a nakoupila zlato, to jsem jí poradil já.“

„Toto zlato bylo spolu s vaším ve vaší nedobytné pokladně?“

„Ano, bylo tam.“

„Dokdy?“

„Do úterka. Krátce po obědě, když měla zavazadla už skoro zabalená, přišla dolů a já jsem jí odevzdal všechno zlato, co

ji patřilo.“

„Když odjížděla, bylo tedy v jednom z těch tří kufrů?“

„Předpokládám.“

„Před večerí nevyšla z domu?“

„Neslyšel jsem ji odcházet.“

„Tak tedy, pokud je vám známo, ven nevyšla?“

Přikývl.

„Telefonovala někam?“

„Jediný telefon v domě je v mé pracovně a toho nepoužila.“

„Jak můžu zjistit, pane Serre, že peníze, které jsem našel ve vaší pokladně, jsou pouze vaše peníze, a nikoli peníze vaše a vaší ženy?“

Bez jakéhokoli vzrušení, pořád s týmž výrazem omrzelosti nebo opovržení vytáhl z kapsy zelený zápisník a podal ho komisari. Jeho stránky byly pokryty drobkými číslicemi. Stránky vlevo byly nadepsány písmenem M; stránky vpravo písmenem Ž.

„Co značí to M?“

„My. Chci říci matka a já. Žili jsme vždycky z jedné peněz a nedělali jsme žádný rozdíl mezi tím, co patří mně, a tím, co patří jí.“

„Tu Ž označuje bezpochyby vaši ženu?“

„Máte pravdu.“

„Vidím tu určitou číslici, která se v pravidelných intervalech opakuje.“

„Její podíl na výlohách na domácnost.“

„Ona vám vyplácela každý měsíc poplatek za stravování?“

„Chcete-li to tak říct. Ve skutečnosti mi nevyplácela peníze, protože ty byly v pokladně, ale připsalo se to na její účet.“

Maigret několik minut beze slova převracel stránky zápisníku, pak vstal a vešel do sousední kanceláře, kde se inspektoři jako žáci ve škole začali hned tvářit zaměstnaně.

Dal potichu Janvierovi nějaké příkazy, zaváhal, jestli si má dát zezdola přinést pivo, a jakoby mechanicky dopil to, které zbývalo na dně sklenice stojící na Vacherově stole.

Když se vrátil, Serre pořád ještě nezměnil polohu a právě si zapaloval jeden ze svých dlouhých doutníků; zamumlal, ne bez jisté vyzývavosti:

„Dovolíte?“

Maigret zaváhal, nemá-li říci ne, pak pokrčil rameny.

„Myslíli jste na tu druhou okenní tabulku, pane Serre?“

„Nezabýval jsem se tím.“

„Neděláte dobře. Bylo by mnohem vhodnější, kdybyste našel nějaké přijatelné vysvětlení.“

„Žádné nehledám.“

„Vy nadále tvrdíte, že jste okno ve své pracovně zasklíval pouze jednou?“

„Ráno po bouři.“

„Přejete si, abychom si ověřili u meteorologické služby, že v noci z úterý na středu v Neuilly žádná bouřka nebyla?“

„To je zbytečné. Ledaže by vám to působilo potěšení. Mluvím o bouři, která byla minulý týden.“

„Den nato jste šel do železářství v Longchampské ulici a koupil jste sklo a půl libry kytu.“

„Už jsem vám to řekl.“

„Vy tvrdíte, že jste od té doby do toho obchodu už nepřišel?“

A přistrčil k němu fotografii účetní knihy.

„Proč se podle vašeho mínění někdo namáhal zanést tu koupi okenního skla a kytu do knihy ještě jednou?“

„To nevím.“

„Z jakého důvodu prohlašuje obchodník, že jste přišel do jeho krámu ve středu v osm hodin ráno?“

„To je jeho věc.“

„Kdy jste použil naposled svého vozu?“

„Minulou neděli.“

„Kam jste jel?“

„Projížděli jsme se, matka a já, nějaké dvě nebo tři hodiny, jako to obvykle v neděli dělááme.“

„Kterým směrem to bylo?“

„Směrem k Fontainebleauskému lesíku.“

„Vaše žena byla s vámi?“

„Ne. Necítila se dobře.“

„To už bylo o rozchodu rozhodnuto?“

„O rozchodu nikdy řeč nebyla. Byla unavená, stísněná. Nemohla se pořád shodnout s mou matkou. Společně jsme se dohodli, že odjede strávit několik týdnů nebo několik měsíců doma ve své zemi.“

„Přesto si peníze odvážela s sebou?“

„Ano. Protože tu byla možnost, že se nevrátí. Nejsme už děti. Jsme s to dívat se na život chladnokrevně. Je to pro nás jakýsi pokus.“

„Řekněte mi, pane Serre, aby se člověk dostal do Amsterdamu, musí překročit dvoje hranice, není-liž pravda?

Francouzští celníci jsou při odjezdu ze země dost přísní, pokud jde o přepravu kapitálu. Vaše žena se nebála, že by její zlato mohlo být objeveno a zabaveno?“

„Jsem povinen odpovédět?“

„Myslím, že je to ve vašem zájmu.“

„I když riskuji, že budu stíhán?“

„Následky budou pravděpodobně méně vážné než obvinění z vraždy.“

„Výborně. Jeden z kufříů mé ženy byl opatřen dvojitým dnem.“

„Speciálně kvůli téhle cestě?“

„Ne.“

„Měla už příležitost ho použít?“

„Několikrát.“

„Při přechodu hranic?“

„Při přechodu belgických hranic a jednou při přechodu švýcarských hranic. Jistě vám není neznámo, že obstarat si zlato v Belgii, a zvláště ve Švýcarsku, bylo až do poslední doby snadné a méně nákladné.“

„Přiznáváte svoji spoluvinu na tomto převozu kapitálu?“

„Přiznávám.“

Maigret vstal a vrátil se do kanceláře inspektorů.

„Můžeš sem na chvilku přijít, Janviere?“

Pak se obrátil k Serrovi:

„Můj inspektor zapíše tuto část našeho rozhovoru. Opakujte mu laskavě přesně, co jste mí právě řekl. Dáš mu výpověď podepsat, Janviere.“

Vyšel na chodbu a dal si od Vachera ukázat kancelář, kde usadili překladatele. Byl to malý obrýlený mužík, překlad klepal přímo do stroje a občas se zastavil, aby nahlédl do přineseného slovníku.

Bylo tam přinejmenším čtyřicet dopisů, většina z nich o několika listech.

„Čím jste začal?“

„Od začátku. Jsem u třetího dopisu. Všechny tři jsou staré něco přes dva a půl roku. V prvním ta dáma vypráví své přítelkyni, že se bude vdávat, že její nastávající manžel je distingovaný člověk impozantní postavy, který pochází z vysoké pařížské buržoazie, a že jeho matka se podobá nevim už jakému obrazu v Louvru. Můžu vám říct jméno toho malíře.“

Zalistoval ve svých papírech.

„Clouet. O malířství se v těch dopisech mluví pořád. Když píše o tom, jaké je počasí, připomíná Moneta nebo Renoira.“

„Rád bych, abyste teď začal od konce.“

„Jak si přejete. Víte, že i kdybych dělal celou noc, tak s tím do zítřka do rána nebudu hotov?“

„Právě proto na vás chci, abyste začal od konce. Ze kdy je poslední dopis?“

„Z minulé neděle.“

„Můžete mi ho v rychlosti přečíst?“

„Můžu vám říct, oč v něm jde. Počkejte.“

„Milá Gertrudo,

Paříž nikdy nebyla tak oslnivá jako dnes ráno a měla jsem málem chuť doprovázet V... a jeho matku do Fontainebleauského lesa, který se bezpochyby skví veškerou nádherou Corotových a Courbetových pláten...“

„Je tam toho hodně o té nádhře?“

„Mám to přeskočit?“

„Přeskočte.“ Překladatel probíhal řádky očima a pohyboval rty, jako kdyby se modlil.

„Tady:

„Říkám si, jaký dojem to ve mně asi vyvolá, až uvidím znovu naše Holandsko s jeho pastelovými tóny, a teď, když se ta chvíle blíží, cítím, jak moje vůle ochabuje.“

Po všem tom, co jsem ti napsala o svém životě tady, o V... a o své tchyni, se asi ptáš, co se se mnou děje a proč už nepocítuji radost.

Způsobil to možná sen, který se mi dnes v noci zdál a který mi pokazil celý den. Vzpomínáš si na ten malý obrázek, který visí v muzeu v Haagu a před kterým jsme se červenaly? Je bez podpisu. Připisují ho nějakému malíři z florentské školy, jehož jméno jsem zapomněla, a představuje fauna, jak unáší úplně nahou, bránící se ženu, kterou si přehodil přes rameno. Pamatuješ se?

Faun v mém snu měl obličej V... a jeho výraz byl tak ukrutný, že jsem se probudila zalitá potem a celá jsem se chvěla. Nebylo to strachem, to je na tom právě nejpodivnější. Vzpomínám si na to dost nejasně. Strach v tom byl jistě taky, ale zároveň i jiný pocit. Pokusím se ti to všechno vypovědět ve středu, až si budeme konečně moci v klidu popovídat jako při tvé poslední cestě do Paříže.

Odjedu v úterý večer, to už je rozhodnuto. V tom směru nejsou žádné pochyby. Zbývá tedy počkat už jen dva dny.

Musím za tu dobu udělat spoustu věcí, takže čas uteče rychle. Přesto mi to připadá ještě vzdálené, skoro neskutečné.

Občas mi připadá, hlavně po tom snu, že přijde nějaká událost, která mi v odjezdu zabrání.

Neměj strach. Moje rozhodnutí je definitivní. Budu jednat podle tvé rady. Ten život tady už déle snášet nemohu.

Ale...“

„Jste tady, šéfe?“

Byl to Janvier s několika listy papíru v ruce.

„Je to vyřízeno. Čeká na vás.“

Maigret sebral papíry, nechal překladatele s jeho prací a zamyšleně prošel kanceláří inspektorů.

Nikdo v té chvíli ještě nepředvídal, jak dlouho výslech potrvá. Vilém Serre zvedl ke komisaři oči a sám se chopil pera

ležíciho na psacím stole.

„Předpokládám, že mám podepsat?“

„Ano, tady. Přečetl jste si to?“

„Přečetl. Můžu vás požádat o sklenici vody?“

„Nedal byste přednost červenému vínu?“

Zubař se na něj podíval a na tváři mu zahrál nedefinovatelný úsměv, plný ironie a hořkosti.

„Tohle taky?“ řekl koutkem rtů.

„Tohle taky, pane Serre. Máte ze své matky takový strach, že vám nezbyvá než pít potají.“

„To je otázka? Mám odpovědět?“

„Jestli se vám chce.“

„Abyste tedy věděl, otec mé matky byl pijan, její dva bratři, kteří jsou dnes mrtví, byli také pijani a její sestra skončila život v blázinci. Moje matka žila ve strachu, že i já začnu pít, protože nechce uvěřit, že tyhle sklony nejsou dědičné. Když jsem studoval, s úzkostí vždycky čekala na můj návrat a stávalo se, že obcházela i kavárny na Michalském bulváru, když jsem tam seděl s přáteli. V domě se nikdy neobjevila žádná lihovina a klíč od sklepa, kde je víno, má ve zvyku nosit u sebe.“

„Dovoluje vám při každém jídle sklenku vína zředěného vodou, že ano?“

„Vím, že vás navštívila a že s vámi mluvila.“

„Opakovala vám to, co mi řekla?“

„Ano.“

„Vy svou matku hodně milujete, pane Serre?“

„Žili jsme skoro vždycky sami, ona a já.“

„Tak trochu jako manželé?“

Lehce se zarděl.

„Nevím, co tím chcete říct.“

„Je vaše matka žárlivá?“

„Prosím?“

„Ptám se vás, jestli vaše matka, jako to často bývá, když jde o vdovu s jediným synem, žárlí na vaše vztahy k lidem. Máte hodně přátel?“

„Má tohle nějaký vztah k domnělému zmizení mé ženy?“

„Nenašel jsem v domě jediný dopis od nějakého přítele, ani jedinou fotografii, kde byste byl v nějaké skupině, jako se najdou u většiny lidí.“

Neřekl nic.

„Zrovna tak tam není ani fotografie vaší první ženy.“

Pořád ticho.

„Upoutala mě ještě jiná maličkost, pane Serre. Ten portrét, co visí nad krbem, představuje vašeho dědečka z matčiny strany, že?“

„Ano.“

„Toho, co pil?“

Němé přitakání.

„V jedné zásuvce jsem padl na určitý počet fotografií, na kterých jste vy jako dítě a jako mladík, a podobenek nějakých žen a mužů, které zřejmě představují vaši babičku, vaši tetu a vaše strýce. Pořád jen z matčiny strany. Nepřipadá vám překvapivé, že tam není jediná podobenka vašeho otce ani členů rodiny z jeho strany?“

„O tom jsem nikdy nepřemýšlel.“

„Byly zničeny po smrti vašeho otce?“

„Bude vhodnější, aby vám na tuto otázku odpověděla moje matka.“

„Vy si nevzpomínáte, že by byly zničeny?“

„Byl jsem dost mladý.“

„Bylo vám sedmáct let. Jaký obraz jste si uchoval o svém otci, pane Serre?“

„To taky patří k výsledku?“

„Jak vidíte, ani moje otázky, ani vaše odpovědi nejsou zapisovány. Váš otec byl advokátem?“

„Ano.“

„Řídil osobně svou advokátní kancelář?“

„Dost málo. Většinu práce vyřizoval jeho první koncipient.“

„Vedl svěťácký život? Věnoval se výlučně své rodině?“

„Býval často mimo dům.“

„Měl milenky?“

„O tom nic nevím.“

„Zemřel na svém lůžku?“

„Na schodech, když šel do svého pokoje.“

„Vy jste byl tehdy doma?“

„Byl jsem venku. Když jsem se vrátil, byl už asi dvě hodiny mrtev.“

„Kdo ho ošetřoval?“

„Doktor Dutilleux.“

„Je ještě naživu?“

„Zemřel před nejméně deseti roky.“
„Vy jste byl při tom, když vaše první žena zemřela?“
Svraštil obočí a upřeně se na Maigreta zadíval, vysunul spodní ret s výrazem jakéhosi hnusu.
„Odpovězte, prosím.“
„Byl jsem doma.“
„V které části domu?“
„Ve své pracovně.“
„Kolik bylo hodin?“
„Asi devět večer.“
„Vaše žena se zdržovala ve svém pokoji?“
„Odešla nahoru hodně brzy. Nebylo jí dobře.“
„Trvalo to už víc dní, že se necítila dobře?“
„Nepamatuju se.“
„Vaše matka byla u ní?“
„Byla také v prvním patře.“
„U ní?“
„To nevím.“
„To vaše matka vás zavolala?“
„Myslím.“
„Když jste přišel do pokoje, vaše žena byla už mrtvá?“
„Ne.“
„Zemřela dlouho potom?“
„O dvanáct nebo dvacet minut později. Doktor zrovna venku zvonil.“
„Který doktor?“
„Dutilleux.“
„To byl váš rodinný lékař?“
„Léčil mě už jako dítě.“
„Přítel vašeho otce?“
„Mé matky.“
„Má děti?“
„Dvě nebo tři.“
„Ty se vám ztratily z očí?“
„Neznal jsem se s nimi osobně.“
„Proč jste neohlásil policii, že se někdo pokusil násilím otevřít vaši nedobytnou pokladnu?“
„Neměl jsem policii co ohlašovat.“
„Co jste udělal s nástroji?“
„S jakými nástroji?“
„S těmi, které tam lupič nechal, když utíkal.“
„Neviděl jsem ani nástroje, ani lupiče.“
„Vy jste nepoužil svého vozu z úterka na středu?“
„Nepoužil jsem ho.“
„Nevíte, jestli ho použil někdo jiný?“
„Nenaskytla se mi od té doby příležitost vejít do garáže.“
„Když jste tam minulou neděli svoje auto zavezl, byly vzadu v kufru a na pravém blatníku nějaké odřeniny?“
„Ničeho jsem si nevšiml.“
„Vystoupili jste někde z auta, vaše matka a vy?“
Chvilí neodpovídal.
„Položil jsem vám otázku.“
„Pokouším se vzpomenout si.“
„Nemyslím, že by to bylo tak těžké. Projížděli jste se po silnici do Fontainebleau. Vyšli jste někde ven?“
„Ano. Prošli jsme se po polích.“
„Chcete říct, že jste šli po nějaké venkovské cestě?“
„Po malé cestě mezi lukami, vpravo od silnice.“
„Dokázal byste tu cestu znovu najít?“
„Myslím.“
„Je vyasfaltovaná?“
„Nemyslím. Ne. To je nepravděpodobné.“
„Kde je vaše žena, pane Serre?“
A komisař vstal, aniž čekal na odpověď.
„Budeme ji muset najít, že?“

/ KAPITOLA SEDMÁ,

v níž vidíme v čekárně napřed jednu a pak dvě ženy a v níž jedna z nich dává Maigretovi znamení, aby se k ní neznal /
Už někdy v pět hodin Maigret na okanzík vstal a šel otevřít dveře spojující jeho kancelář s kanceláří inspektorů. Mrkl přitom na Janviera. O něco později vstal znovu, aby zavřel okno, přestože bylo vedro; nechtěl, aby sem pronikaly

zvuky zvenčí.

Za deset minut šest vešel do vedlejší kanceláře se sakem v ruce.

„Teď ty!“ řekl Janvierovi.

Ten a jeho kamarádi pochopili už dlouho předtím. Už když komisař ve Fermeské ulici nařídil Serrovi, aby šel s nimi, Janvier si byl skoro jist, že ze Zlatnického nábřeží hned tak brzy neodejde. Udivovalo ho jen to, že šéf učinil to rozhodnutí tak náhle a že nepočkal, až bude mít všechny materiály v ruce.

„Je v předsíni,“ řekl polohlasem.

„Kdo?“

„Jeho matka.“

Maigret posadil za dveře Marlieuxe, mladého inspektora, který znal těsnopis.

„Tytěž otázky?“ zeptal se Janvier.

„Tytěž. A všechny, které ti projdou hlavou.“

Šlo o to, zubaře utahat. Tamti se budou střídat, zajdou si vypít šálek kávy nebo půlčik, navázat styk s životem venku, kdežto on zůstane v téže kanceláři na téže židli tak dlouho, jak bude třeba.

Maigret začal tím, že navštívil překladatele, který se už rozhodl odložit sako a kravatu.

„Co vypráví?“

„Přeložil jsem čtyři poslední dopisy. Tadyhle, v tom předposledním, je místo, které vás bude možná zajímat.

„Už je to rozhodnuto, má milá Gertrudo. Pořád ještě se ptám sama sebe, jak k tomu došlo. A přece jsem dneska v noci neměla žádný sen, anebo jestli jsem měla, nepamatuji se na něj.““

„Píše hodně o svých snech?“

„Ano. Je o nich často řeč. A taky je vykládá.“

„Pokračujte.“

„Často ses mě ptala, co u nás vlastně neklape, a já jsem ti odpovídala, že si vymýšlíš věci, které nejsou, a že jsem šťastná. Pravda byla ta, že jsem se o tom pokoušela přesvědčit sama sebe.

Dělala jsem dva a půl roku poctivě všechno, co bylo v mých silách, abych si namluvila, že jsem v tomto domě doma a že V... je mým manželem.

No a vidíš, ve skutečnosti jsem věděla, že to není pravda, že jsem tu vždycky byla cizinkou, daleko víc cizinkou než v tom rodinném penziónu, který znáš a kde jsme strávily tak příjemné chvíle.

Čím to je, že jsem se náhle odhodlala vidět věci takové, jaké jsou?

Vzpomínáš si, když jsme byly malé? S oblibou jsme všechno, co jsme viděly, lidi, ulice, zvířata, přirovnávaly k obrázkům v našich knížkách. Potom, později, když jsme začaly chodit do muzeí, vycházely jsme při srovnávání z děl malířů.

Počínala jsem si tady stejně, dělala jsem to úmyslně, aniž jsem tomu věřila, a dnes ráno jsem náhle spatřila dům takový, jaký je ve skutečnosti, pohlédla jsem na svoji tchyni, pohlédla jsem na V... náhle novými očima, bez iluzí.

Neměla jsem je už dávno – mluvím o iluzích. Musíš mě pochopit. Neměla jsem je už, ale tvrdošíjně jsem se snažila udržet si je.

To už je odbyto. Naráz jsem se rozhodla, že odjedu. Ještě s nikým jsem o tom nemluvila. Stará paní o tom nemá tušení.

Je ke mně pořád stejná, sladká a úsměvná, pod podmínkou, že dělám všechno, co si ona přeje.

„Je to nejsobečtější žena, jakou znám.“

Tahle slova jsou podtržena,“ poznamenal překladatel. „Mám pokračovat?“

„Pokud jde o V..., říkám si, jestli to pro něj nebude úleva, když mě uvidí odjíždět. Ví od počátku, že mezi námi není nic společného. Nedokázala jsem si nikdy přivyknout na jeho tělo, na jeho pach. Chápeš teď, proč jsme nespali v jedné ložnici, což tě zpočátku tak udivovalo?“

Po dvou a půl letech připadá mi pořád, jako kdybych ho právě potkala na ulici nebo v metru, a pokaždé sebou škubnu, kdykoli se stane, že za mnou večer přijde. Naštěstí to nebývá často.

Myslím si dokonce, mezi námi řečeno, že přichází jen proto, poněvadž si myslí, že mi to dělá potěšení, nebo to pokládá za svou povinnost.

Možná že mu to jeho matka říká? Není to vyloučené. Nesměj se. Nevím, jak tohle chodí u tvého manžela, ale pokud jde o V..., vypadá přitom tak zaraženě jako školák, který má za trest přepsat pět stránek. Chápeš mě?

Často jsem si kladla otázku, jestli to bylo s jeho první ženou taky tak. Je to pravděpodobné. Bylo by to nejspíš stejné i s kteroukoli jinou. Tihle lidé, mluvím o matce a synovi, tvoří svět, který je sám pro sebe, nikoho nepotřebují.

Člověk je překvapen při představě, že ta stará paní měla kdysi taky nějakého manžela. V domě se o něm nikdy nemluví. Na světě existují kromě nich jen lidé, jejichž portréty tu visí na stěnách, lidé, kteří jsou už mrtví, ale o kterých se oni baví, jako kdyby byli živější než všichni živí lidé na zemi.

Už nemohu dál, Gertrudo. Za chvíli promluví s V... Řeknu mu, že se potřebuji trochu nadýchat vzduchem doma, a on pochopí. Ptám se jen, jak se o tom odváží promluvit s matkou...“

„Je to ještě dlouhé?“ zeptal se Maigret.

„Sedm stránek.“

„Překládejte dál. Ještě přijdu.“

Ve dveřích se obrátil.

„Když budete mít hlad nebo žízeň, zatelefonujte k Dauphinovi. Dejte si přinést, nač budete mít chuť.“

„Děkuju vám.“

Z chodby spatřil v zasklené čekárně starou paní Serrovou, jak sedí na jedné z židlí potažených zeleným sametem.

Seděla vzpřímeně, s rukama zkříženýma na klíně. Když zahlédla Maigreta, pohnula se, jako by chtěla vstát, ale on přešel bez zastavení kolem a pustil se po schodech dolů.

Výslech sotva započal, a přesto vyvolávalo v člověku údiv vidět, jak život venku normálně pokračuje v slunečním svitu, jak lidé chodí sem a tam, jak kolem jezdí taxíky a autobusy s lidmi, kteří se vracejí domů a čtou na plošině večerník.

„Gay-Lussacova ulice!“ řekl šoferovi. „Řeknu vám, kdy máte zastavit.“

Korunami velkých stromů v Lucemburské zahradě povíval vánek a všechny židle byly obsazeny; bylo vidět hodně světlých šatů; v alejích si hrálo ještě několik dětí.

„Doktor Orin je doma?“ zeptal se domovnice.

„Nevyšel už přes měsíc z kvartýru, chuděra.“

Maigret si na něho předtím náhle vzpomněl. Byl to pravděpodobně nejstarší advokát v Paříži. Komisař nevěděl, kolik mu je let, ale znal ho vždycky jen starého, napůl chromého, což mu ale nebránilo, aby nebyl vždy samý úsměv a aby nehovořil o ženách s šelmovskými pohledy.

Žil ve společnosti služky skoro stejně staré jako on sám v staromládeneckém bytě přeplněném knihami a rytinami, které sbíral, a většina těchto rytin zobrazovala pikantní scény.

Orin seděl v křesle u otevřeného okna, a přestože bylo horko, měl přes kolena pokrývku.

„Tak co, synátore? Copak tě sem přiválo? Už jsem si začínal myslet, že si na mě nikdo ani nevzpomene a že je každý přesvědčen, že jsem dávno na krchově. O copak tentokrát běží?“

Nedělal si žádné iluze a Maigret se trochu začervenal, protože opravdu zřídka kdy advokáta navštívil, aniž po něm něco chtěl.

„Jen tak mě před chvilkou napadlo, jestli jste snad náhodou neznal jistého Serra, který zemřel, pokud se nemýlím, před nějakými dvaatřiceti nebo třiatřiceti lety.“

„Alana Serra?“

„Byl to advokát.“

„Tak je to Alan.“

„Co to bylo za člověka?“

„O co běží, to asi nemám právo se dovědět, co?“

„O jeho syna.“

„Nikdy jsem kluka neviděl. Věděl jsem, že existuje, ale nikdy jsem se s ním nesetkal. Co chcete, Maigrete, Alan a já jsme patřili k takové veselé partě, pro kterou rodinný život neznamenal alfu a omegu všeho. Bylo nás vídat hlavně v klubu a za kulisami malých divadel a znali jsme všechny tanečnice křestním jménem.“

Dodal s rozpustilým úsměvem:

„Můžu-li to tak říct!“

„Jeho ženu jste neznal?“

„Asi jsem jí byl představen. Nebydlela někde v Neuilly? Alan na několik let zmizel z naší společnosti. Nebyl první, s kterým se to tak stalo. Byli i takoví, že se na nás začali koukat cize, jakmile se oženili. Nepočítal jsem už, že ho ještě uvidím. A pak, za hezky dlouho...“

„Za jak dlouho asi?“

„Nevím. Po letech. Klub se už mezitím přestěhoval z předměstí Saint-Honoré na Hochovu třídu. Deset let? Dvanáct? Každopádně se k nám vrátil. Tvářil se ze začátku dost divně, jako kdyby si představoval, že mu to zazlíváme, že se na nás vykašlal.“

„A pak?“

„Nic. Dával si za dva. Počkejte. Měl dlouho poměr s jednou malou zpěvačkou, která měla takovou velkou pusou, jmenovala se... Dali jsme jí jednu takovou přezdívku... Něco pepřeného... Nevzpomenou si.“

„Píl?“

„Ne víc než kdokoli jiný. Tu a tam dvě nebo tři flašky šampaňského...“

„Co se s ním stalo?“

„To, co se nakonec stane s náma se všema. Umřel.“

„To je všechno?“

„Na to, co bylo dál, synátore, by ses musel jít zeptat tam nahoru. To už je věc svatého Petra, a ne moje. Copak ten jeho syn provedl?“

„Ještě nic nevím. Jeho žena zmizela.“

„Filuta?“

„Ne. Něco docela opačného.“

„Julietto! Přineste nám něco.“

Maigret musel u starce zůstat ještě čtvrt hodiny; ten chtěl mermomocí najít mezi svými rytinami náčrtek oné zpěvačky.

„Krk za to nedám, že si tu je podobná. Dělal to jeden moc talentovaný chlapík, když jsme jednou večer byli s celou partou u něj v ateliéru.“

Děvče bylo nahé a chodilo po rukou, z obličejů jí nebylo vidět nic, protože vlasy zametala podlahu.

„Přijďte se na mě zas někdy podívat, Maigrete. Kdybyste byl měl čas sdílet se mnou moji skrovnou večeři...“

V koutě místnosti stála láhev vína a bytem se šířila příjemná vůně jídla.

Zrovna tak jako policie v Le Havru, ani rouenská policie Smutného Alfréda nenašla. Pravděpodobně specialista na nedobytné pokladny už v tomto městě nebyl. Přestěhoval se někam ještě blíž k Paříži. Četl už Ernestinin inzerát?

Maigret poslal jednoho inspektora podél nábreží.

„Kde mám začít?“

„Jak jen budeš moct nejdál proti proudu.“

Zatelefonoval ženě, že na večeři nepřijde.

„Myslíš, že tě dnes v noci ještě uvidím?“

„Možná.“

Moc v to nedoufal. On také věděl, že vzal na sebe velkou zodpovědnost, když na to šel tak zhurta a odvedl Viléma Serra na Zlatnické nábřeží, ještě než měl sebemenší důkaz.

Teď už bylo příliš pozdě. Pustit ho nemohl.

Cítil se těžkopádný, mrzutý. Posadil se na terase U Dauphina, ale když přečetl jídelní lístek od jednoho konce k druhému, objednal si obložený chléb a sklenici piva, protože hlad neměl.

Vyšel do schodů KP pomalými kroky. Zrovna rozsvítili lampy, třebaže bylo ještě světlo. Když se ocitl hlavou ve výši prvního patra, pohlédl bezděky do čekárny, a první, co spatřil, byl zelený klobouk, který už mu začínal jít na nervy.

Ernestina tu seděla naproti paní Serrové s rukama v klíně a s týměž trpělivým a odevzdaným výrazem jako stará paní.

Spatřila ho hned, ale schválně se začala dívat strnule před sebe a lehce zavrtěla hlavou.

Vyrozuměl z toho, že ho žádá, aby se k ní neznal. Hned nato začala hovořit se starou paní, jako kdyby navázaly známost už před hezkou chvílí.

Pokrčil rameny a otevřel dveře do kanceláře inspektorů. Těsnopisec pracoval s blokem na kolenou. Bylo slyšet Janvierův unavený hlas, skandovaný kroky, jak přecházel sousední místností sem a tam.

„Vy tvrdíte, pane Serre, že vaše žena šla pro taxík na roh bulváru Richarda Wallace. Jak dlouho zůstala venku?“

Než ho šel vystřídat, vylezl ještě nahoru na půdu za Moersem, který zrovna nálezy třídil.

„Řekni mi, chlapče, kromě toho cihlového prachu v autě jiné stopy nebyly?“

„Vůz byl pečlivě vyčištěn.“

„Jsi si tím jist?“

„Jenom čírou náhodou jsem našel vpředu u volantu v záhybu koberce tu trošku cihlové drti.“

„Dejme tomu, že auto bylo čištěno a že by šofér vystoupil a šel po nějaké cestě.“

„Po asfaltové cestě?“

„Ne. Dejme tomu, říkám, že by vystoupil a zároveň i osoba, která byla s ním, že by se spolu procházeli po cestě a pak by zase nasedli do vozu.“

„A že by ten vůz nikdo nečistil?“

„Ano.“

„Byly by tam stopy. Možná že ne moc. Ale určitě bych je byl zjistil.“

„To je vše, co jsem chtěl vědět. Neodcházej.“

„Chápu. Abych nezapomněl, v pokoji té ženy, co zmizela, jsem našel dva vlasy. Měla je přirozeně světlé, ale barvila si je slabě do zrzava. Vím taky, jaký pudr používala.“

Komisař se vrátil dolů a vešel tentokrát do své kanceláře; vysvlékl se ze saka. Kouřil předtím celé odpoledne dýmku.

Janvier kouřil cigaretu a Serre doutník. Vzduch byl modrý kouřem, který tvořil ve výši lampy mlžné pásy.

„Nemáte zízeň, pane Serre?“

„Inspektor mi dal sklenici vody.“

Janvier vyšel z místnosti.

„Nechtěl byste radši sklenici piva? Nebo vína?“

Pořád ten výraz, jako by tyhle drobné chytačky Maigretovi osobně zazlival.

„Děkuji vám.“

„Obložený chléb?“

„Počítáte s tím, že mě tu budete držet dlouho?“

„To nevím. Možná. Bude to záviset na vás.“

Zamířil ke dveřím a obrátil se k inspektorům.

„Může mi někdo přinést silniční mapu Fontainebleauského okolí?“

Nechával si na čas. Tohle všechno byla jen slova, byl to v jistém smyslu jen povrch.

„Až se půjdeš najíst, Janviere, dáš přinést nahoru chlebičky a pivo.“

„Dobře, šéfe.“

Přinesli mu silniční mapu.

„Ukažte mi to místo, kde jste v neděli s vozem zastavil.“

Serre chvíli hledal, pak vzal se stolu tužku a nakreslil křížek v místech, kde silnici protínala nějaká obecní cesta.

„Jestli je po levé straně statek s červenou střechou, tak je to tahleta cesta.“

„Jak dlouho jste šli?“

„Asi čtvrt hodiny.“

„Měl jste na nohou tytéž střevíce jako dneska?“

Chvilí přemýšlel, podíval se na své střevíce a přikývl.

„Jste si tím jist?“

„Úplně.“

Jeho střevíce měly gumové podpatky, do nichž byla vtištěna tovární značka a kolem ní soustředné kružnice.

„Nemyslíte, pane Serre, že by bylo jednodušší a méně únavné, kdybyste vyložil karty? V kterou chvíli jste zabil svoji ženu?“

„Nezabil jsem ji.“

Maigret povzdechl a šel dát vedle další pokyny. Tím hůř! Zabere to pravděpodobně ještě hezkých pár hodin. Zubařova plet' už byla o něco méně svěží než ráno a pod očima se začínaly rýsovat fialové kruhy.

„Proč jste si ji vzal?“
„Radila mi to matka.“
„Z jakého důvodu?“
„Z obavy, abych nezůstal jednou sám. Představuje si, že potřebuju, aby se o mě někdo staral.“
„A aby vám bránil pít?“
Ticho.
„Předpokládám, že o lásce mezi Marií Van Aertsovou a vámi řeč nebyla?“
„Měli jsme oba blízko k padesátce.“
„Kdy začaly mezi vámi hádky?“
„K žádným hádkám nikdy nedošlo.“
„Jak jste trávil svoje večery, pane Serre?“
„Já?“
„Vy.“
„Nejčastěji čtením ve své pracovně.“
„A vaše žena?“
„Psala ve svém pokoji. Chodila brzy spát.“
„Váš otec rozházel hodně peněz?“
„Nechápu.“
„Slyšel jste někdy, že váš otec vedl rozmařilý život, život světáka, jak se tehdy říkalo?“
„Býval často mimo domov.“
„Utrácel velké sumy?“
„Myslím.“
„Vaše matka mu dělala výstupy?“
„Nejsme lidé, kteří mají ve zvyku dělat výstupy.“
„Kolik vám vyneslo vaše první manželství?“
„Nemluvíme stejnou řečí.“
„Vaše první žena a vy jste přece jako manželé neuzavřeli žádnou zvláštní dohodu ohledně vzájemného majetku?“
„Jste správně informován.“
„No, a ona nějaké jmění měla. Tedy jste po ní dědil.“
„Není to normální?“
„Pokud mrtvola vaší druhé ženy nebude objevena, tak po ní dědit nemůžete.“
„Proč by se neměla najít živá?“
„Vy tomu věříte, Serre?“
„Nezabil jsem ji.“
„Proč jste vyjel v úterý večer s vozem z garáže?“
„Nevyjížděl jsem s ním.“
„Domovnice protějšího domu vás viděla. Bylo to kolem půlnoci.“
„Zapomínáte, že jsou tam tři garáže, tři bývalé stáje, a že mají vrata těsně vedle sebe. Bylo to v noci, sám to říkáte. Mohla si mě splést.“
„Zato železář si s vámi nikoho jiného splést nemohl, když jste si k němu za bílého dne přišel koupit kyt a druhou okenní tabulku.“
„Moje slovo platí zrovna tolik jako jeho.“
„Ale jen v případě, že jste nezabil svou ženu. Co jste udělal s kufry?“
„Tahle otázka je mi kladena už potřetí. Tentokrát jste se zapomněl zmínit o nástrojích.“
„Kde jste byl v úterý okolo půlnoci?“
„V posteli.“
„Máte lehký spánek, pane Serre?“
„Ne. Moje matka ano.“
„Žádný z vás nic nezaslechl?“
„Myslím, že jsem vám to už řekl.“
„A ve středu ráno jste našel dům v pořádku?“
„Předpokládám, že máte právo mě vyslýchat, když bylo oficiálně zahájeno vyšetřování. Rozhodl jste se, že to se mnou zkusíte na výdrž, že ano? Tyhle ty otázky mi už položil váš inspektor. Teď to začíná znova. Dovedu si představit, že to bude trvat celou noc. Abychom ušetřili čas, opakuji vám jednou provždy, že jsem svou ženu nezabil. Oznamuji vám také, že už nebudu odpovídat na otázky, které mi byly jednou položeny. Moje matka je tady?“
„Máte důvod domnívat se, že je tu?“
„Připadá vám to nenormální?“
„Sedí v čekárně.“
„Máte v úmyslu nechat ji tam strávit celou noc?“
„Neudělám nic, abych ji v tom zabránil. Je volná.“
Tentokrát se na něho Vilém Serre podíval s nenávistí.
„Nechtěl bych dělat vaši práci.“
„Nechtěl bych být na vašem místě.“
Mlčky se na sebe dívali, žádný z nich nechtěl sklopit oči.

„Vy jste svoji ženu zabil, Serre. Jako jste pravděpodobně zabil i tu první.“

Druhý ani nehnul brvou. „A vy se k tomu přiznáte.“

Zubaři se mihl na rtech pohrdavý úsměv, opřel se zády o židli a zkřížil nohy.

Bylo slyšet, jak vedle číšník od Dauphina klade na psací stůl talíře a sklenice.

„Něco bych snědl, jestli mi nabídnete.“

„Přejete si možná také odložit sako?“

„Ne.“

Začal pomalu jíst obložený chléb, zatímco mu Maigret šel natočit z vodovodu v přístěnku sklenici vody.

Bylo osm hodin večer.

Bylo vidět, jak okna postupně tmavnou, jak obraz města za nimi mizí a na jeho místě se vynořují zářivé body, které připadaly stejně vzdálené jako hvězdy.

Maigret si musel poslat pro tabák. V jedenáct hodin zubař kouřil svůj poslední doutník a vzduch byl čím dál tím hustší.

Dvakrát se komisař šel projít po budově a opět uviděl v čekárně ty dvě ženy. Když byl venku podruhé, měly židle přistrčené těsně k sobě a hovořily spolu, jako kdyby se znaly odjakživa.

„Kdy jste čistil svůj vůz?“

„Byl čistěn naposled přede dvěma týdny v jedné neuillyské garáži, když vyměňovali olej.“

„Byl od neděle znovu čistěn?“

„Ne.“

„Podívejte se, pane Serre, právě jsme podnikli průkazný experiment. Jeden z mých inspektorů, který měl jako vy gumové podpatky, se vypravil na tu křižovatku na fontainebleauské silnici, kterou jste nám označil. A tak jako jste to podle vašeho tvrzení udělali v neděli vy a vaše matka, vystoupil z vozu a prošel se po té polní cestě. Ta není asfaltovaná. Nasedl do auta a vrátil se sem.

Odborníci z kriminální dokumentace, o kterých se soudí, že se ve svém řemesle vyznají, prozkoumali pak koberec ve voze.

Tadyhle je prach a písek, který při tom našli.“

Hodil na stůl nějaký sáček.

Serre ani nehnul rukou, aby se papírového sáčku dotkl.

„Stejný prach bychom byli museli najít i na koberečku ve vašem autě.“

„To dokazuje, že jsem zabil svoji ženu?“

„To dokazuje, že auto bylo od neděle čistěno.“

„Což nemohl do mé garáže nikdo vniknout?“

„To je nepravděpodobné.“

„Vaši lidé tam nevešli?“

„Co tím chcete naznačit?“

„Nic, pane komisaři. Nikoho neobviňuji. Jenom vás upozorňuji na okolnost, že tato prohlídka se konala beze svědků, a tedy bez legální záruky.“

„Nepřejete si mluvit se svou matkou?“

„Rád byste se dověděl, co jí chci říct? Nic, pane Maigrete. Nemám nic, co bych jí potřeboval říct, a ona nemá nic, co by potřebovala říct mně.“

Náhle ho něco napadlo.

„Jedla něco?“

„To nevím. Opakuji vám, že je volná.“

„Neodejde odtud, dokud tady budu já.“

„To tedy riskuje, že tu zůstane dlouho.“

Serre sklopil oči a změnil tón. Po dlouhém váhání zamumlal, jak se zdálo, trochu zahanbeně:

„Znamenalo by to asi žádat na vás příliš mnoho, kdybych vám řekl, abyste jí dal přinést nahoru nějaký obložený chléb?“

„To se už dávno stalo.“

„Snědla ho?“

„Ano.“

„Jak jí je?“

„Celou tu dobu hovoří.“

„S kým?“

„S jednou osobou, která rovněž sedí v čekárně. S bývalou prostitutkou.“

V zubařových očích znovu kmitla nenávist.

„To jste udělal schválně, že ano?“

„Dokonce ani ne.“

„Moje matka nemá co povědět.“

„Tím líp pro vás.“

Skoro čtvrt hodiny strávili mlčky, pak se Maigret odploužil do vedlejší kanceláře, mrzutější než kdy dřív, a kývl na Janviera, který podřimoval v koutě.

„Zas totéž, šéfe?“

„Cokoli budeš chtít.“

Těsnopisec byl zmořený. Překladatel pořád ještě pracoval ve svém kamrlíku.

„Dojdi mi pro Ernestinu, je to z tamtěch dvou ta, co má zelený klobouk, a zaveď ji do Lucasovy kanceláře.“
Když Ernestina Dlouhé Bidlo vešla, nevypadala moc spokojeně.
„Neměl jste mě vytrhovat. Začne něco tušit.“
Snad proto, že bylo pozdě v noci, jí Maigret docela přirozeně začal tykat.
„Copak jsi jí napovídala?“
„Že nevím, proč mě sem předvolali, že můj muž přede dvěma dny odešel a že o něm nemám žádný zprávy, že nenávidím policii a ty boudy, co na lidi šije.
Nechávají mě čekat schválně, aby to na mě udělalo dojem! řekla jsem jí. Představujou si, že si můžou všechno dovolit.“
„Co na to řekla?“
„Zeptala se mě, jestli jsem tu už někdy byla. Řekla jsem, že jo, že jsem byla někdy před rokem vyslechná celou jednu noc, protože se můj muž někde v hospodě porval a tvrdilo se, že někoho bodl nožem. Ze začátku se na mě koukala skoro zhnuseně. Pak se mě pomaloučku začala vyptávat.“
„Na co?“
„Hlavně na vás. Napovídala jsem jí, co jsem dovedla nejhoršího. Koukala jsem k tomu přidat, že se vám vždycky nakonec podaří lidi přimět k řeči, třeba i surovejma prostředky.“
„Cože?“
„Vím, co dělám. Uváděla jsem jí takovej případ, že jste jednou nechal v nejhorší zimě někoho čtyřicet hodin ve své kanceláři úplně nahýho, a přitom jste koukal, aby okno zůstalo otevřené.“
„Nic takového se nikdy nestalo.“
„To na ni dělá dojem. Už si není tak jistá, jako když sem přišla. Celej čas špicuje uši.“
„On je mlátí?“ zeptala se mě.
Taky se to stává.
Nechcete, abych šla zase za ní?“
„Jak chceš.“
„Jenom bych ráda, aby mě do čekárny odved nějaký inspektor a aby se mnou jednal hodně zvostra.“
„O Alfrédovi pořád ještě žádné zprávy?“
„Vy taky žádný nemáte?“
Maigret ji dal odvést zpátky tak, jak si to vyžádala, a inspektor se vrátil s podivným úsměvem.
„Copak se stalo?“
„Dohromady nic. Když jsem šel kolem té staré, zvedla ruku, jako kdyby čekala, že ji uhoďm. Ta holka, hned jak vyšla z kanceláře, začala brečet.“
Paní Maigretová telefonovala, aby se zeptala, jestli její manžel jedl.
„Nemám tě čekat?“
„Určitě ne.“
Bolela ho hlava. Byl nespokojen sám se sebou i s ostatními. Možná že byl také trochu znepokojen. Ptal se v duchu, co by se asi tak stalo, kdyby jim najednou Maria Van Aertsová zatelefonovala a sdělila jim, že změnila plán a že se klidně ubytovala někde v bůhvíjakém městě.
Vypil půlčik už zteplalý, doporučil, aby jich ještě pár nechali přinést nahoru, než hospodu zavřou, a vrátil se do své kanceláře, kde Janvier mezitím otevřel okno. Městský hluk už utichl. Po Michalském mostě přejel čas od času taxík.
Posadil se se svěšenými rameny. Janvier vyšel z místnosti. Po dlouhém mlčení řekl se zahloubaným výrazem:
„Vaše matka si začíná představovat, že vás tu mučím.“
S překvapením viděl, jak zubař prudce zvedl hlavu, a poprvé mohl číst na jeho tváři znepokojení.
„Co jí kdo napovídal?“
„Nevím. To pravděpodobně ta holka, co tam čeká s ní. Tyhle osoby si rády vymýšlejí všelijaké historky, aby vypadaly zajímavě.“
„Můžu ji vidět?“
„Koho?“
„Svoji matku.“
Maigret se zatvářil, jako když váhá, odvažuje pro a proti, a nakonec zavrtěl hlavou.
„Ne,“ rozhodl. „Myslím, že si ji vyslechnu sám. A uvažuju, jestli nemám poslat pro Evženie.“
„Moje matka nic neví.“
„A vy?“
„Já taky ne.“
„Pak tedy není žádný důvod, abych ji nepodrobil výslechu, jako jsem podrobil výslechu vás.“
„Nemáte ani trochu soucitu, komisaři?“
„S kým?“
„Se starou ženou.“
„Maria by se byla taky ráda stala starou ženou.“
S rukama za zády se prošel po kanceláři, ale to, nač čekal, nepřišlo.
„Teď ty, Janviere. Já si vezmu do parády matku.“
Ve skutečnosti ještě nevěděl, jestli to udělá nebo ne. Janvier později vyprávěl, že ještě nikdy neviděl šéfa tak unaveného a tak nabručeného jako tuhle noc.
Byla jedna hodina zrána. Všichni v domě už ztratili důvěru a vrhali na sebe za komisařovými zády bolestné pohledy.
/ KAPITOLA OSMÁ,

v níž spatříme, jak Dlouhé Bidlo ze sebe nechává tahat rozumy, a v níž se Maigret konečně rozhodne změnit protivníka / Maigret zrovna vycházel z kanceláře inspektorů, aby zašel za překladatelem, když mu jeden muž z úklidové čety, která před půlhodinou vpadla do místností, přišel povědět:

„Nějaká paní si s váma přeje mluvit.“

„Kde?“

„Je to jedna z těch dvou, co seděly v čekárně. Zdá se, že jí není dobře. Vešla do kanceláře, kde jsem zrovna zametal, celá bledá, jako když sebou chce seknout, a požádala mě, abych za váma zašel.“

„Ta stará paní?“ zeptal se Maigret a svraštil obočí.

„Ne, ta mladá.“

Dveře, které vedly do chodby, byly skoro všechny otevřené. O dvě kanceláře dál spatřil komisař Ernestinu, jak si drží ruku na prsou, a udělal pár spěšných kroků, se zachmuřeným výrazem, s otázkou na rtech.

„Zavřete dveře,“ hlesla, když se ocitl u ní.

A sotvaže to udělal:

„Uf! Už to opravdu nešlo dál vydržet, ale nemocná nejsem. Zahrála jsem komedii, abych měla vejmluvu a mohla od ní na chvilku odejít. I tak se ale moc dobře necítím. Nemáte něco ostrýho na pití?“

Musel se vrátit do své kanceláře pro láhev koňaku, kterou měl vždycky v přístěnku. Protože neměl skleničky, nalil ji alkohol do sklenky na vodu; vypila ho jedním douškem a otrásla se osklivostí.

„Nevím, jak vy to vydržíte s tím jejím synem. Mě jeho matka úplně utahala. Nakonec se mi už začaly dělat mžítka před očima.“

„Dostala jsi z ní něco?“

„Je mazanější než já. Právě to jsem vám chtěla říct. Ze začátku jsem byla přesvědčená, že polyká všecky ty žvásty, co jsem jí nabulíkovala. Nakonec, už ani nevím, jak to přišlo, mi začala dávat takový drobný otázeky, který vypadaly jako nic. Už jsem to zažila svého času při vejslechu a myslela jsem si, že se něčemu takovému dokážu bránit. Z ní jsem ale byla úplně vedle.“

„Řeklas jí, kdo jsi?“

„Přímo ne. Tahle ženská je strašně chytrá, pane Maigrete. Podle čeho mohla poznat, že jsem svého času šlapala beton? To mi řekněte? To se to ještě na mě pozná? Pak mi najednou řekla:

„Vy už jste na tyhle lidi zvyklá, že?“

To mluvila o vás, o lidech od policie.

Nakonec se mě začala vyptávat na život v kriminále a já jí odpovídala. Kdyby mi byl někdo řekl, když jsem si sedla naproti ní, že to budu nakonec já, kdo kápne božskou, nebyla bych tomu věřila.“

„Tys jí řekla o Alfrédovi?“

„Tak trochu. Neřekla jsem jí, co přesně dělá. Myslí si, že dělá chmatáka. Tohle ji tak nezajímá. Ted' se mě nejmíň tři čtvrtě hodiny vyptává na život v kriminále: v kolik hodin se tam vstává, co dávají k jídlu, jak se chovají dozorkyně... Pomyslela jsem si, že vás bude zajímat tohleto vědět, a napadlo mě, abych dělala, že je mi zle; vstala jsem a řekla jsem, že si du říct o pití a že to není lidský, nechat ženský takhle tvrdnout celou noc... Mohla bych dostat ještě loknout?“ Byla opravdu unavená. Po alkoholu se jí zas vracela barva do tváří.

„Ten její syn ještě nic neřek?“

„Zatím ne. Zmiňuje se o něm?“

„Špicuje uši a pokaždý, když někdo otevře dveře, tak sebou cukne. Zeptala se mě ještě na jednu věc. Chtěla vědět, jestli jsem znala nějaký lidi, který se dostali pod gilotinu. Ted'ka, když už je mi líp, tak půjdu zase za ní. Tentokrát si dám bacha, nemějte strach.“

Využila ještě příležitosti, aby se trochu napudrovala, a pohlédla na láhev, ale neodvážila se už požádat potřetí, aby jí dal napít.

„Kolik je hodin?“

„Tři.“

„Nevím, jak to dělá. Vůbec nevypadá unavená a sedí zrovna tak zpřímá jako zvečera.“

Maigret ji nechal odejít, nadechl se čerstvého vzduchu u okna otevřeného na dvůr a dal si hlt koňaku přímo z láhve. Když šel kancelář, kde pracoval překladatel, ten mu ukázal pasáž, kterou v jednom dopise podtrhl.

„Je to půl druhého roku staré,“ řekl.

Maria psala své přítelkyni:

„Včera jsem se nasmála V... Byl v mém pokoji, ne kvůli tomu, co bys myslela, ale aby se mnou promluvil o mém úmyslu zajet na dva dny do Nizy, jak jsem se k tomu den předtím rozhodla. Jsou to lidé, kteří mají z cestování hrůzu. Za hranicemi Francie byli pouze jedinkrát za celý život. Jejich jediná cesta do ciziny spadá do doby, kdy byl otec ještě naživu, a jeli tenkrát všichni společně do Londýna. Dostali prý ostatně všichni mořskou nemoc a lodní lékař je musel ošetřovat.“

Ale o tohle nebež. Když řeknu něco, co se jim nelíbí, neodpovědí mi hned. Jsou zticha, a jak se říká, člověk by slyšel trávu růst. Potom, o něco později anebo na druhý den, přijde za mnou V... s mrzutým výrazem do mého pokoje, obchází jako kočka okolo horké kaše a nakonec se přizná, co má na srdci. Zkrátka, zdá se, že můj nápad jet do Nizy na karneval je směšný a skoro neslušný. Netajil se mi, že jeho matka tím byla pohoršena, a prosil mě, abych od svého záměru upustila. Nuže, zásuvka mého nočního stolku byla náhodou zrovna otevřená. Bezděčně tam pohlédl a viděla jsem, jak celý zbledl.

„Co je to?“ zakoktal a ukázal na malou automatickou pistoli s perlet'ovou rukojetí, kterou jsem si koupila na cestě do Egypta. Pamatuješ se? Zmínla jsem se ti tenkrát o tom. Vyprávěli mi, že osamocená žena není v těchhle zemích v

bezpečí. Nevím, proč jsem ji položila do nočního stolku. Klidně jsem odpověděla:

„To je revolver.“

„Je nabitý?“

„Nepamatuju se.“

Vzala jsem ho do ruky. Podívala jsem se do komory. Kulka tam nebyla žádná.

„Máte náboje?“

„Nejspíš tu někde budou.“

Půl hodiny nato přišla pod nějakou záminkou moje tchyně, nevchází do mého pokoje nikdy jen tak bez důvodu. Taky dlouho obcházela okolo věci, a pak mi vysvětlila, že se pro ženu nesluší mít nějakou zbraň.

„Ale vždyť je to spíš taková hračka,“ namítla jsem. „Nechávám si to jako upomínku, protože ta rukojeť je hezká a jsou v ní vyryty moje iniciály. Myslím ostatně, že by to nikomu moc neublížilo.“

Nakonec povolila. Ale ne dřív, dokud jsem jí neodevzdala krabičku s náboji, která byla na dně zásuvky. Nejlegračnejší je, že sotva odešla z místnosti, našla jsem v jednom ze svých cestovních vaků jiný balíček nábojů, na který jsem zapomněla. Neřekla jsem jí to. . .“

Maigret, který držel láhev s koňakem v ruce, překladateli nalil a pak šel nalít také těsnopisci a inspektorovi, který si kreslil na piják panáky, aby se ubránil spánku.

Když se vrátil do kanceláře, odkud Janvier hned automaticky vyšel, začalo další kolo.

„Trochu jsem uvažoval, Serre. Začínám myslet, že jste nelhal tolik, jak jsem se domníval.“

Nechal už pána stranou, jako kdyby po tolika hodinách, které strávili spolu o samotě, byla mezi nimi na místě jistá důvěra. Zubař se na něj jenom nedůvěřivě podíval.

„Maria neměla zmizet, zrovna tak jako nezmizela ani vaše první žena. Na jejím zmizení jste neměl žádný zájem. Sbalila zavazadla a oznámila, že odjíždí do Holandska. Chystala se skutečně, že nasedne do nočního vlaku.“

Nevím, jestli měla umřít u vás, nebo teprve až bude pryč. Co o tom soudíte?“

Vilém Serre neodpověděl, ale v jeho pohledu bylo zjevně víc zájmu.

„Jestli je vám to tak milejší, měla zemřít přirozenou smrtí, chci říct smrtí, která mohla být považována za přirozenou. To se nestalo, neboť v tom případě byste neměl žádný důvod odstranit její mrtvolu ani její zavazadla. Ještě jedna maličkost tady nehraje. Dali jste si už sbohem. Neměla tedy proč se vracet do vaší pracovny. Nuže, její mrtvola byla v jistou chvíli v noci tam. Nežádám na vás, abyste mi odpověděl, ale abyste sledoval moje vývody. Dověděl jsem se právě, že vaše žena vlastnila automatickou pistoli. Jsem ochoten věřit, že jste vystřelil v sebeobraně. Nato jste propadl panice. Šel jste do garáže pro auto a během té doby jste nechal její mrtvolu tam, kde byla. Právě v tuhle chvíli, někdy kolem půlnoci, vás domovnice zahlédla. Pokouším se teď zjistit, co vlastně změnilo její a vaše plány. Byl jste ve své pracovně, není-liž pravda?“

„Nepamatuju se.“

„Prohlásil jste to.“

„To je možné.“

„Co se týče vaší matky, jsem přesvědčen, že nebyla ve svém pokoji, ale u vás.“

„Byla ve svém pokoji.“

„Na tohle si pamatujete?“

„Ano.“

„Pak si tedy taky pamatujete, že jste byl ve své pracovně? Vaše žena ještě neodešla pro taxík. Kdyby si byla tu noc obstarala taxík, byli bychom šoféra už našli. Jinak řečeno, ještě než odešla z domu, změnila úmysl a zamířila k vám do pracovny. Proč?“

„To nevím.“

„Doznáváte, že přišla za vámi?“

„Ne.“

„Děláte chybu, Serre. V historii zločinů je krajně málo případů, že by nějaká mrtvola nebyla dříve nebo později objevena. My tu její najdeme. A pitva zjistí, o tom jsem už teď přesvědčen, že byla zastřelena jednou nebo několika kulkami. Co bych chtěl vědět, to je, jestli šlo o kulku vystřelenou z vašeho revolveru, nebo z revolveru jejího. Podle toho bude váš případ více nebo méně vážný. Jestliže šlo o kulku vystřelenou z jejího revolveru, lze se domnívat, že z toho či onoho důvodu si vzpomněla jít na vás požadovat nějaké účty a že vás ohrožovala. Peněžní otázka, Serre?“

Pokrčil rameny.

„Vy se na ni vrhnete, odzbrojíte ji a nechtěně stisknete spoušť. Jiná hypotéza je, že ohrožovala vaši matku, a ne vás. Žena, jak známo, snadněji pocítí nenávist k jiné ženě než k nějakému muži. Poslední hypotéza konečně je ta, že váš vlastní revolver byl nikoli ve vašem pokoji, kam jste ho dal brzy potom, ale v zásuvce psacího stolu. Maria vejde. Je ozbrojena. Ohrožuje vás. Vy povytáhnete zásuvku a vystřelíte první.“

V jednom i druhém případě není vaše hlava v sázce. Předem uvážený úmysl tu není, protože je celkem běžné mít revolver uložený v zásuvce psacího stolu.

Můžete dokonce stát na tom, že šlo o případ sebeobranu. Zbývá jedině vysvětlit, proč vaše žena ve chvíli, kdy byla připravena k odchodu, k vám vtrhla se zbraní v ruce.“

Opřel se zády o židli a pomalu si nacpal dýmku, přičemž ze zubaře nespustil oči.

„Co si o tom myslíte?“

„To může trvat dlouho,“ řekl Serre znechuceně.

„Jste pořád ještě rozhodnut mlčet?“

„Odpovídám poslušně na vaše otázky.“

„Neřekl jste mi ještě, proč jste vystřelil.“

„Nevystřelil jsem.“

„Byla to tedy vaše matka?“

„Moje matka taky nevystřelila. Byla ve svém pokoji.“

„Zatímco vy jste se hádal se svou ženou?“

„K žádné hádce nedošlo.“

„To je škoda.“

„Je mi líto.“

„Podívejte se, Serre, snažil jsem se vymyslet všechny možné důvody, které Maria mohla mít, aby na vás žádala nějaké úcty a aby vás ohrožovala.“

„Neohrožovala mě.“

„Neříkejte to příliš kategoricky, budete tohoto tvrzení později litovat. Vy sám mě budete prosit, nebo budete prosit porotu, aby uvěřila, že byl v sázce život váš nebo vaší matky.“

Serre se ironicky usmál. Byl unavený, trochu schoulený do sebe, s hlavou přikrčenou mezi ramena, ale neztratil nic ze své chladnokrevnosti. Tváře měl namodralé, jak na nich už začaly vyrážet vousy. Obloha za okny už nebyla tak tmavá a vzduch v místnosti začínal být chladnější.

Maigretovi prvnímu začala být zima a šel zavřít okno.

„Neměl jste žádný zájem mít na krku mrtvolu. Chci říct mrtvolu, kterou není možno ukázat. Chápete mě dobře?“

„Ne.“

„Když zemřela vaše první žena, událo se to tak, že jste mohl zavolat doktora Dutilleuxe, aby vystavil úmrtní list. Takhle měla zemřít i Maria, smrtí zdánlivě přirozenou. Ta měla taky srdeční vadu. Co se povedlo s jednou, mělo se povést i s druhou. Něco při tom neklaplo. Už vidíte, k čemu chci dospět?“

„Nezabil jsem ji.“

„A neodstranil jste její mrtvolu a spolu s ní i její zavazadla a lupičovy nástroje?“

„Žádný lupič se neobjevil.“

„Pravděpodobně ho za pár hodin před vás postavím.“

„Vy jste ho našli?“

V jeho hlase bylo přece jen trochu znepokojení.

„Našli jsme ve vaší pracovně jeho otisky prstů. Dal jste si sice záležet, abyste nábytek důkladně otřel, ale na nějakou plošku se vždycky zapomene. Jde o člověka několikrát trestaného, specialistu, který je tu dobře známý, o Alfréda Jussiauma alias Smutného Alfréda. Uvedomil o tom, co viděl, svoji ženu. Ta je teď v čekárně ve společnosti vaší matky. Pokud jde o Jussiauma, je v Rouenu a nemá žádný důvod, aby se skrýval.

Máme už domovníci, která vás viděla, jak vyjíždíte s vozem z garáže. Máme taky železáře, který vám ve středu v osm hodin ráno prodal druhou okenní tabulku. Kriminální dokumentace podá důkaz, že váš vůz byl od té doby čištěn. To už je hezký počet usvědčujících okolností, ne? Až najdeme mrtvolu a zavazadla, můj úkol bude skončen. Možná že se pak rozhodnete vysvětlit, jak se to stalo, že vám místo mrtvol, aby se tak řeklo legitimní, zůstala najednou na krku mrtvola, kterou bylo nutno spěšně odstranit. Někde v tom byl nějaký háček. Co to bylo, Serre?“ Muž vytáhl z kapsy kapesník, otřel si rty a čelo, ale neotevřel ústa, aby odpovéděl.

„Je půl čtvrté. Začínám toho mít dost. Jste pořád rozhodnut mlčet?“

„Nemám co říct.“

„Výborně,“ řekl Maigret a vstal. „Je mi zatěžko trápit starou ženu. Nezbývá mi než podrobit výslechu vaší matku.“

Očekával, že bude protestovat, přinejmenším že se nějak vzruší. Zubař nehnul brvou a Maigretovi se dokonce zdálo, že je na něm vidět určitou úlevu, že jeho nervové napětí polevilo.

„Teď ty, Janviere. Já si vezmu na starost matku.“

Měl skutečně takový úmysl; nemohl ho uskutečnit hned, neboť zrovna přišel Vacher, celý rozčilený, s balíčkem v ruce.

„Našel jsem to, šéfe! Trvalo to, ale myslím, že je to ono.“ Rozdělal balíček, udělaný ze starých novin, a ukázal úlomky cihel a narudlý prach:

„Kde?“

„Na Billancourtském nábřeží naproti ostrovu Séguin. Kdybych byl začal proti proudu a ne po proudu, byl bych tady už před několika hodinami. Prošel jsem všechna výkladiště. Jedině v Billancourtu vyložila nějaká nákladní loď v posledních dnech cihly.“

„Kdy?“

„Minulé pondělí. V úterý odplula zase na jih. Cihly tam pořád ještě jsou, a kolem si zřejmě hráli kluci a pár jich rozbili. Hezký kousek břehu je pokrytý červeným prachem. Mám zaběhnout za Moersem?“

„Půjdu tam sám.“

Když šel čekárnou, podíval se na obě ženy. Podle toho, jak seděly, řeklo by se, že v jejich vzájemném vztahu teď došlo k nějakému ochlazení.

Maigret vešel do laboratoře, kde si Moers zrovna uvařil kávu, takže taky dostal šálek.

„Máš ten cihlový prach? Srovnal bys to?“

Barva byla táž a zdálo se, že i zrnka jsou stejná. Moers použil zvětšovací skel a elektrického reflektoru.

„Jde to k sobě?“

„Je to pravděpodobné. V každém případě to pochází ze stejného kraje. Analýza by zabrala půl hodiny nebo hodinu.“

Bylo příliš pozdě, než aby se začalo s pátráním v Seině. Říční brigáda tam bude moci poslat potápěče až někdy po rozednění.

Jestliže pak najdou Mariinu mrtvolu, nebo i jen zavazadla a bedýnku s nářadím, kruh bude uzavřen.

„Haló! Říční brigáda? Tady Maigret.“

Pořád ještě vypadal mrzutě.

„Chtěl bych, aby se hned, jak to půjde, zahájilo pátrání v Seině u Billancourtského nábřeží, na místě, kde před několika dny vyložili cihly.“

„Svítat začne už za hodinu.“

Co mu bránilo, aby počkal? Žádná porota nebude požadovat víc, aby Viléma Serra odsoudila, jestliže bude ovšem ještě dál zapírat.

Aniž se staral o těsnopisce, který se na něj díval, Maigret si pořádně přihnul z láhve, otřel si ústa, vyšel na chodbu a energicky otevřel dveře čekárny.

Ernestina myslela, že jde pro ni, a vymrštila se z místa. Paní Serrová se ani nepohnula.

Obrátil se k ní.

„Šla byste na chvíli se mnou?“

Měl na vybranou mezi prázdnými kanceláři. Otevřel náhodně jedny dveře a zavřel okno.

„Posadte se, prosím.“

Začal chodit kolem dokola po místnosti a občas vrhl na starou paní zamračený pohled.

„Nerad ohlašuju špatné zprávy,“ zamumlal na konec. „Tím spíš, když jde o osobu ve vašem věku. Nikdy jste nestonala, paní Serrová?“

„Jestliže nepočítám mořskou nemoc, když jsme pluli přes Lamanšský průliv, nikdy jsem neměla zapotřebí lékaře.“

„A srdeční vadu přirozeně nemáte?“

„Ne.“

„Váš syn ji má, není-liž pravda?“

„Měl odjakživa rozšířené srdce.“

„Zabil svou ženu!“ pronesl zčistajasna. Zvedl hlavu a pohlédl jí přímo do tváře.

„To řekl on sám?“

Nechtělo se mu použít starého triku s falešným doznáním. „Pořád ještě zapírá, ale to mu nebude nic platné. Máme důkazy.“

„Že zabil?“

„Že na Marii ve své pracovně vystřelil.“

Ani se nepohnula. Její rysy trochu ztuhly, bylo znát, že skoro zatajila dech, ale jiná známka vzrušení na ní vidět nebyla.

„Jaký důkaz máte?“

„Našli jsme místo, kde byla mrtvola jeho ženy hozena do Seiny spolu se zavazadly a s nástroji toho lupiče.“

„Ach!“

Víc toho neřekla čekala s rukama ztuhle složenýma na tmavých šatech.

„Váš syn odmítá odvolat se na to, že šlo o sebeobranu. To je chyba, protože jsem přesvědčen, že když jeho žena vnikla do jeho pracovny, byla ozbrojena a měla zlé úmysly.“

„Proč?“

„Na to se právě chci zeptat vás.“

„Nevím nic.“

„Kde jste byla v té chvíli vy?“

„Už jsem vám řekla, ve svém pokoji.“

„Nic jste neslyšela?“

„Nic. Jenom jak se zavírají dveře. Potom hukot motoru na ulici.“

„Taxíku?“

„Předpokládám, že to byl taxík, protože moje snacha mluvila o tom, že pro něj půjde.“

„S jistotou to nevíte? Mohlo to být také soukromé auto?“

„Neviděla jsem ho.“

„Mohlo to být taky třeba auto vašeho syna?“

„Tvrdil mi, že z domu nevyšel.“

„Uvědomujete si, že je tu rozdíl mezi vašimi dnešními odpověďmi a mezi tím, co jste prohlásila, když jste za mnou sama od sebe přišla?“

„Ne.“

„Byla jste si naprosto jista, že vaše snacha odjela z domu taxíkem.“

„Myslím si to pořád.“

„Ale jista si tím už nejste. Zrovna tak si nejste jista ani tím, že nedošlo k žádnému pokusu o vloupání?“

„Žádnou stopu jsem neviděla.“

„V kolik hodin jste přišla ve středu ráno dolů?“

„Asi v půl sedmé.“

„Vstoupila jste do pracovny?“

„Ano, myslím.“

„Než váš syn přišel dolů?“

„Je to možné.“

„Určitě to netvrdíte?“

„Vžijte se do mého postavení, pane Maigrete. Už dva dny nevím, čím jsem. Mám odpovídat na všechny možné otázky.“

Kolik jen hodin čekám už tam v předsíni? Jsem unavená. Dělá, co dovedu, abych to vydržela.“

„Proč jste dneska v noci přišla?“

„Není to přirozené, že matka jde v takovéhle situaci za svým synem? Vždycky jsem žila s ním. Může se stát, že mě bude potřebovat.“

„Šla byste za ním i do vězení?“

„Nechápu. Nepředpokládám, že...“

„Položím vám tu otázku jinak: kdybych proti vašemu synu vznesl obžalobu, vzala byste na sebe část zodpovědnosti za jeho čin?“

„Ale vždyť nic neudělal!“

„Jste si tím jista?“

„Proč by byl svou ženu zabíjel?“

„Vyhýbáte se přímé odpovědi. Máte jistotu, že ji nezabil?“

„Pokud jen můžu vědět.“

„Je nějaká možnost, že to udělal?“

„Neměl k tomu žádný důvod.“

„Udělal to!“ řekl tvrdě, pohlížeje jí zpřímá do obličeje.

Na chvíli jako by strnula. Řekla:

„Ach!“

Pak otevřela kabelku, aby z ní vytáhla kapesník. Oči měla suché. Neplakala. Přejela jenom kapesníkem po rtech.

„Mohla bych dostat skleničku vody?“

Musel chvíli hledat, protože to tu tak neznal jako ve své kanceláři.

„Jakmile prokurátor přijde do Justičního paláce, váš syn bude obžalován. Už teď vám můžu říct, že nemá žádnou naději, že by se z toho dostal.“

„Chcete říct, že...“

„Bude ho to stát hlavu.“

Neomdlela, zůstala ztuhle sedět na své židli, se strnulým pohledem.

„Jeho první žena bude exhumována. Bezpochyby víte, že stopy některých jedů je možné zjistit i na kostře.“

„Proč by je byl obě dvě zabíjel? To není možné. To není pravda, pane komisaři. Nevím, proč mi tohle vykládáte, ale odmítám vám věřit. Nechte mě s ním promluvit. Dovolte mi, abych s ním pohovořila mezi čtyřma očima, a zjistím pravdu.“

„Vy jste strávila v úterý celý večer ve svém pokoji?“

„Ano.“

„Ani na chvíli jste nesešla dolů?“

„Ne. Proč bych měla chodit dolů, když ta žena konečně odjížděla?“

Maigret šel k oknu a hezkou chvíli stál s čelem přitisknutým ke sklu, pak vešel do sousední kanceláře, uchopil láhev a vypil množství rovnající se třem nebo čtyřem malým sklenkám.

Když se vrátil, měl těžkopádný krok a neústupný pohled Viléma Serra.

/ KAPITOLA DEVÁTÁ,

v níž Maigret není nijak hrdý na svoje dílo, ale v níž má nicméně zadostiučinění, že zachránil někomu život /

Seděl v křesle, které nebylo jeho, oběma lokty opřen o stůl, v ústech svou velkou dýmku, s očima upřenýma na starou paní, která mu připomínala při prvních setkáních nějakou matku představenou.

„Váš syn, paní Serrová, nezabil ani svou první ženu, ani svou druhou ženu,“ řekl usekávaje slabiky.

Svrátila překvapeně obočí, ale v jejím pohledu se neobjevila žádná radost.

„Zrovna tak nezabil ani svého otce,“ dodal.

„Co to...?“

„Pst!... Jestliže dovolíte, vyřídíme to tak hladce, jak jen to půjde. Nestarejme se prozatím o důkazy. Ty přijdou. Zrovna tak se nebudeme příliš zdržovat ani u případu vašeho manžela. To, čím jsem si skoro jist, je, že vaše první snacha byla otrávena. Jdu ještě dál. Jsem přesvědčen, že nešlo ani o arsenik, ani o žádný jiný prudký jed, jakých se obvykle používá. Jen tak mimochodem vám říkám, paní Serrová, že vraždy otrávením jsou v devíti z deseti případů dílem žen. Vaše první snacha, stejně jako ta druhá, trpěla srdeční vadou. Váš manžel ji měl taky. Některé drogy, které lidé úplně zdraví snesou bez přílišných potíží, mohou mít u lidí se srdeční vadou smrtelné účinky. Kladu si otázku, jestli nám Maria neposkytla klíč k hádance v jednom ze svých dopisů přítelkyni. Hovoří v něm o cestě, kterou jste podnikla kdysi se svým manželem do Anglie, a zdůrazňuje, že jste všichni trpěli mořskou nemocí do té míry, že vás musel ošetřovat lovní lékař. Co se dává v takových případech?“

„To nevím.“

„To je málo pravděpodobné. Bývá zvykem dávat v té či oné formě atropin. No, a trochu silná dávka atropinu může být pro člověka se srdeční vadou osudná.“

„Takže můj manžel...“

„Ještě se k tomu vrátíme, i když není možné podat o tom důkaz. Váš manžel vedl v poslední době svého života nespořádaný život a rozhazoval svoje jmění. Vy jste vždycky měla strach z bídy, paní Serrová.“

„Ne kvůli sobě. Kvůli synovi. A to ještě neznamená, že bych...“

„Později se váš syn oženil. Ve vašem domě žila nějaká jiná žena, žena, která zároveň nesla vaše jméno a měla stejná práva jako vy.“

Stiskla rty.

„Tato žena, která také trpěla srdeční vadou, byla bohatá, bohatší než váš syn, bohatší než všichni Serrové dohromady.“

„Vy tvrdíte, že jsem napřed otráвила svého muže a pak ji?“

„Ano. Křečovitě se zasmála.

„Nejspíš jsem otráвила i svou druhou snachu?“

„Ta se chystala odejít, zmalomyslnělá, protože přes všechnu snahu žila ve vašem domě pořád jako cizinka. Pravděpodobně si chtěla s sebou odnést svoje peníze. Jako náhodou měla taky srdeční vadu. Vidíte, od začátku si kladu otázku, proč její mrtvola vlastně zmizela. Kdyby byla jenom otrávena, bylo by stačilo zavolat lékaře, který by při Mariině zdravotním stavu usoudil, že jde o nějaký srdeční záchvat. Možná že k tomuto záchvatu mělo dokonce dojít později, v taxíku, na nádraží nebo ve vlaku.“

„Zdá se, že jste si sám sebou jist, pane Maigrete.“

„Vím, že se událo něco, co vašeho syna donutilo, aby na manželku vystřelil. Předpokládejme, že Maria ve chvíli, kdy chtěla jít pro taxík, nebo, což je pravděpodobnější, ve chvíli, kdy telefonovala, aby si ho objednala, pocítila jisté příznaky. Zнала vás oba dva, protože s vámi dva a půl roku žila pohromadě. Hodně četla, nejrozmanitější spisy, a nijak by mě nepřekvapilo, kdyby si byla osvojila určité lékařské znalosti. Když zjistila, že byla otrávena, vešla do pracovny, kde jste byla i vy.“

„Proč chcete tvrdit, že jsem tam byla?“

„Protože se nevyhnutelně chtěla vypořádat s vámi. Kdybyste byla ve svém pokoji, byla by šla nahoru. Nevím, jestli vás ohrožovala svým revolverem nebo jestli pouze vztáhla ruku po telefonu, aby uvědomila policii... Zbývalo vám jen jediné východisko: zabít ji.“

„A podle vás jsem já...“

„Ne. Už jsem vám řekl, že tím, kdo vystřelil, nebo je-li vám to tak milejší, kdo dokončil vaše dílo, byl váš syn.“

Se světlem lamp se mísil kalný přísvit rozednívajících se dne. Rysy obličejů jako by byly hlouběji vyryty. Zazněl zvonek telefonu.

„To jste vy, šéfe? Už jsem s analýzou hotov. Všechno nasvědčuje, že ten cihlový prach, který se našel v autě, pochází z Billancourtu.“

„Můžeš jít spát, chlapče. Pro tebe už je to odbyto.“

Znovu vstal a prošel se kolem dokola.

„Váš syn, paní Serrová, je rozhodnut vzít všechno na sebe. Nevidím žádný prostředek, jak mu v tom zabránit. Jestliže byl schopen mlčet tolik hodin, bude schopen mlčet až do konce. Ledaže...“

„Ledaže...?“

„Nevím. Uvažoval jsem nahlas. Někdy před dvěma roky jsem měl ve své kanceláři chlapíka zrovna tak pevného jako on, a po patnácti hodinách se mi ještě nepodařilo z něj nic vypáčit.“

Otevřel prudce okno, s jakousi zlostí.

„Bylo na to třeba sedmadvaceti a půl hodiny, aby mu povolily nervy.“

„Začal mluvit?“

„Vypověděl všechno, a ani se nenadechl, jako kdyby si tím ulevoval.“

„Já jsem nikoho neotráвила.“

„Od vás odpověď nežádám.“

„Od mého syna?“

„Ano. Je přesvědčen, že jste to udělala jen kvůli němu, zčásti z obavy, že zůstane bez prostředků, zčásti proto, že jste žárlila na Marii.“

Měl se co přemáhat, aby na ni přes její stáří nevztáhl ruku, neboť na tenkých rtech staré ženy se mihl bezděčný úsměv.

„Nuže, to je omyl!“ pronesl.

Přistoupil k ní, dýchal stařeně do tváře, oči zabodnuty do jejích, a drtil slovo za slovem:

„Nebála jste se bídy kvůli němu, ale kvůli sobě! Nezabýjela jste kvůli němu, a dnes v noci jste tu jediné proto, že máte strach, aby nepromluvil.“

Pokoušela se ucouvnout, tiskla se zády na židli, neboť Maigretův obličej se blížil k jejímu obličejí, tvrdý, výhrůžný.

„Co na tom, že půjde do vězení nebo že bude třeba i popraven, jen když vy máte jistotu, že do toho nebudete namočena. Jste přesvědčena, že budete žít ještě řadu let, přepočítávat si ve svém domě peníze...“

Měla strach. Ústa se jí otvírala, jako by chtěla volat o pomoc. Náhle jí Maigret nepředvídaným, brutálním pohybem vytrhl ze starých rukou kabelku, kterou křečovitě svírala.

Vykřikla a vymrštila se, aby se jí zmocnila. „Sedněte si.“ Rozepnul stříbrnou přezku: Až docela na dně, pod rukavicemi, pod peněženkou, kapesníkem a pudřenkou našel složený papírek, v kterém byly dvě bílé tablety.

Kolem nich bylo ticho jako v kostele nebo jako v jeskyni. Maigret se svezl uvolněně na židli a zmáčkl tlačítko zvonku. Když se dveře otevřely, na inspektora, který se v nich objevil, ani nepohlédl a jenom pronesl:

„Řekni Janvierovi, ať ho nechá.“

A protože inspektor zůstal udiveně stát, dodal:

„Už je to odbyto. Ona se přiznává.“

„Nepřiznala jsem vůbec nic.“

Počkal, až se dveře zase zavřely.

„To je stejné. Byl bych mohl dovést experiment až do konce, povolit vám rozhovor s vaším synem mezi čtyřma očima, jak jste mě o to žádala. Nepřipadá vám, že na jedinou starou ženu je těch mrtvol už dost?“

„Vy chcete říct, že bych byla...“

Pohrával si s tabletami.

„Byla byste mu dala jeho lék, přesněji řečeno to, co by byl pokládal za svůj lék, a už by nebylo nikdy nebezpečí, že promluví.“

Na hřebenech střech se začínaly objevovat chocholky sluneční záře. Telefon znovu zazvonil.

„Komisař Maigret? Tady říční brigáda. Jsme v Billancourtu. Potápěč se právě poprvé ponořil a objevil dost těžký dřevěný kufr.“

„To ostatní se objeví taky!“ řekl bez zvědavosti.

V rámu dveří se zjevil Janvier, vyčerpaný a překvapený.

„Bylo mi řečeno...“

„Odveď ji do věznice. Jejího syna taky, pro spoluvinu. Zajdu za prokurátorem, jakmile přijde.“

Už se o ně nestaral, ani o matku, ani o syna.

„Můžete si jít lehnout,“ řekl překladateli.

„Už je to skončeno?“

„Pro dnešek.“

Když vešel do své kanceláře, zubař tu už nebyl, ale v popelníku ležely zbytky velmi tmavých doutníků. Sedl si do svého křesla a už se chystal pohroužit do spánku, když vtom si vzpomněl na Dlouhé Bidlo.

Seděla dosud v čekárně, mezitím usnula. Maigret jí zatřepal ramenem a ona si vzápětí instinktivním pohybem narovnala zelený klobouk.

„Už to máme. Můžeš jít.“

„Přiznal se?“

„Je to ona.“

„Cože? To ta stará...“

„Později!“ zamumlal.

Pak se ještě obrátil, neboť se v něm hnulo svědomí.

„A díky! Až se Alfréd vrátí, porad' mu...“

K čemu to? Nic Smutného Alfréda nevyhlídí z jeho mánie vylupovat nedobytné pokladny, které kdysi instaloval, a být přitom pokaždé přesvědčen, že tohle je ta poslední a že tentokrát se už opravdu odstěhuje na venkov.

Stará paní Serrová nebyla vzhledem k svému věku popravena a opustila soudní síň s uspokojenou tváří někoho, kdo konečně zavede v ženské věznici trochu pořádku.

Když její syn po dvou letech vyšel z Fresnes, zamířil rovnou k domu ve Fermeské ulici a ještě ten večer podnikl obvyklou procházku po okolí, jak si na ni navykl v dobách, kdy musel chodit vyvenčit psa.

Nadále zacházel do malé hospůdky napít se červeného vína, a než vešel dovnitř, pořád ještě se s úzkostí rozhlížel ulicí.

8. května 1951